

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

**МИНИСТЕРСТВО НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ И
БЛАГОУСТРОЙСТВОТО**

ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ПРОГРАМИРАНЕ НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ”
Управляващ орган на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007 – 2013 г.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО
НА
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ” 2007 – 2013 г.
ЗА 2014 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

1.	ИДЕНТИФИКАЦИЯ	4
2.	ОБЩ ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПЕРАТИВНАТА ПРОГРАМА	4
2.1.	Постигнати резултати и анализ на напредъка	4
2.2.	Информация за съответствие със законодателството на Общността	21
2.3.	Значими проблеми и мерките, предприети за разрешаването им	21
2.4.	Изменения в контекста на изпълнението на оперативната програма	30
2.5.	Значителни изменения по смисъла на чл. 57 от Регламент (ЕО) №1083/2006 (когато е приложимо)	30
2.6.	Допълняемост с други инструменти	30
2.7.	Мониторинг и оценка	32
2.8.	Национален резерв за изпълнение (където е приложимо и единствено в годишния доклад за изпълнение за 2010 г.)	40
3.	ИЗПЪЛНЕНИЕ ПО ПРИОРИТЕТНИ ОСИ	40
3.1.	Приоритетна ос 1 - Устойчиво и интегрирано градско развитие	40
3.1.1.	<i>Постигане на целите и анализ на напредъка</i>	41
3.1.2.	<i>Качествен анализ</i>	48
3.1.3.	<i>Значителни проблеми и мерките, предприети за разрешаването им</i>	69
3.2.	Приоритетна ос 2 Регионална и местна достъпност	69
3.2.1.	<i>Постигане на целите и анализ на напредъка</i>	69
3.2.2.	<i>Качествен анализ</i>	72
3.2.3.	<i>Значителни проблеми и мерките, предприети за разрешаването им</i>	78
3.3.	Приоритетна ос 3 Устойчиво развитие на туризма	79
3.3.1.	<i>Постигане на целите и анализ на напредъка</i>	79
3.3.2.	<i>Качествен анализ</i>	82
3.3.3.	<i>Значителни проблеми и мерките, предприети за разрешаването им</i>	84
3.4.	Приоритетна ос 4 - Местно развитие и сътрудничество	86
3.4.1.	<i>Постигане на целите и анализ на напредъка</i>	86
3.4.2.	<i>Качествен анализ</i>	88
3.4.3.	<i>Значителни проблеми и мерките, предприети за разрешаването им</i>	92
4.	ПРОГРАМИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ЕФРР/КФ: ГОЛЕМИ ПРОЕКТИ	92
5.	ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ	100
5.1.	Постигане на целите и анализ на напредъка	100
5.2.	Качествен анализ	103
5.3.	Значителни проблеми и мерките, предприети за разрешаването им	106
6.	ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ	106

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

АЗ	Агенция по заетостта
АПИ	Агенция „Пътна инфраструктура”
АСП	Агенция за социално подпомагане
АФКОС	дирекция „Защита на финансовите интереси на Европейския съюз“ в МВР
БФП	Безвъзмедна финансова помощ
ВАС	Върховен административен съд
ГД „ПРР”	Главна дирекция „Програмиране на регионалното развитие”
ДВ	Държавен вестник
ДДС	Данък добавена стойност
ЕИБ	Европейска инвестиционна банка
ЕК	Европейска комисия
ЕС	Европейски съюз
ЕФРР	Европейски фонд за регионално развитие
ЕО	Екологична оценка
ЕСИФ	Европейски структурни и инвестиционни фондове
ЕСФ	Европейски социален фонд
ЗОП	Закон за обществените поръчки
ЗУТ	Закон за устройство на територията
ИА „ОСЕС“	Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз“
ИА „ЕСМИС“	Изпълнителна агенция „Електронни съобщителни мрежи и информационни системи”, Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщения
ИПГВР	Интегрирани планове за градско възстановяване и развитие
ИПП	Изпълнение на програмните приоритети
ИСУН	Информационна система за управление и наблюдение
КЗК	Комисия за защита на конкуренцията
КН	Комитет за наблюдение
МГОТ	Масов градски обществен транспорт
МС	Министерски съвет
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
МФ	Министерство на финансите
НКПР	Национална концепция за пространствено развитие 2013-2025 г.
НУИОПРР	Наръчник за управление и изпълнение на ОПРР
ОП	Оперативна програма
ОПРР 2007-2013 г.	Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г.
ОПРР 2014-2020 г.	Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г.
ОПРЧР	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г.
ПМС	Постановление на Министерски съвет
ПРСР	Програма за развитие на селските райони
РО	Регионален отдел
РЗП	Разгъната застроена площ
СМР	строително-монтажни работи
СРИП	Средносрочна рамкова инвестиционна програма
СУСЕС	Дирекция „Системи за управление на средствата от ЕС“ в Администрацията на МС
УО	Управляващ орган
ФУК	Финансово управление и контрол

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

1. ИДЕНТИФИКАЦИЯ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА	Цел	СБЛИЖАВАНЕ
	Допустим регион	Република България
	Програмен период	2007 – 2013 г.
	Номер на програмата (ССТ №)	2007BG161PO001
	Наименование на програмата	„Регионално развитие” 2007 – 2013 г.
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ	Отчетна година	2014 г.
	Дата на одобряване на годишния доклад от Комитета за наблюдение	05.06.2015 г.

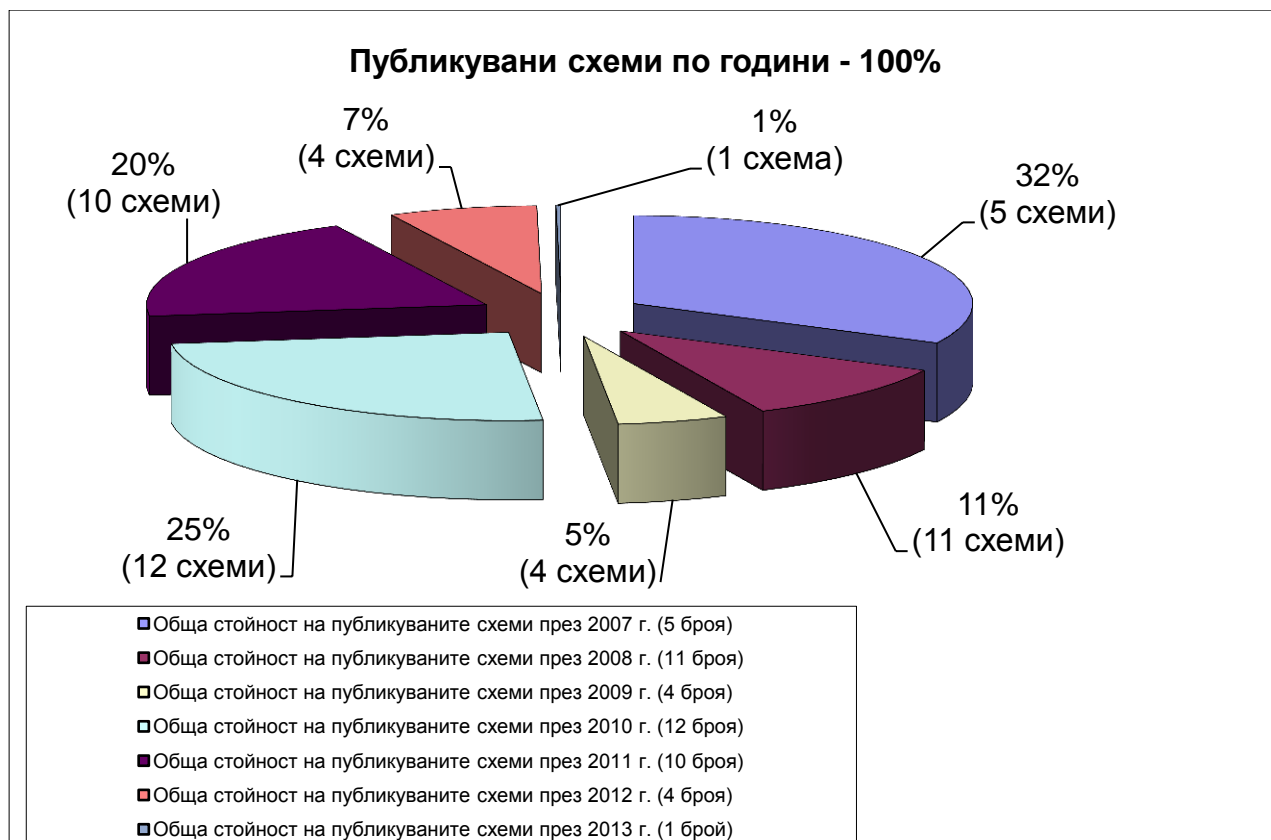
2. ОБЩ ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПЕРАТИВНАТА ПРОГРАМА

2.1. Постигнати резултати и анализ на напредъка

С оглед посочване на реалната и коректна информация, в настоящия доклад са отразени всички решения на Комитета за наблюдение (КН) на Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г. (ОПРР), взети през 2014 г., включително решенията за пренасочване на финансов ресурс между операции и/или между приоритетни оси, взети след одобрение от страна на Европейската комисия (ЕК) на третата ревизия на ОПРР на 01.04.2014 г. Бюджетите на отделните операции и приоритетни оси са актуализирани спрямо взетите решения през 2014 г. и ще бъдат отразени в четвъртата последна ревизия на ОПРР, с оглед официалното ѝ изпращане чрез системата SFC през август 2015 г. за одобрение от ЕК.

През 2014 г. не са публикувани нови схеми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (БФП), предвид че общият размер на публикуваните схеми от старта на оперативната програма до края на 2013 г. възлиза на 100% от бюджета на ОПРР.

Забележка: Общата стойност на публикуваните схеми през съответната година отразява актуализираните бюджети на всички схеми в резултат на решенията на КН на ОПРР, взети през 2014 г., за пренасочване на средства между операции и/или приоритетни оси.

През отчетния период са подадени общо **27** проектни предложения. Оценени са **10** проектни предложения, включително **1** проектно предложение, подадено през **2013** г., но оценено през **2014** г. В процес на оценка са **18** проектни предложения, а одобрени са **8** проектни предложения.

През 2014 г. са сключени **3** договора с обща стойност на БФП (съгласно решенията за предоставяне на БФП) **123 867 899,18** евро в следните тематични области:

- 1 договор по приоритетна ос 1, сключен с Министерство на здравеопазването за реконструкция, обновяване и оборудване на държавни лечебни и здравни заведения в градските агломерации за проектно предложение, одобрено през 2013 г.
- 2 договора по приоритетна ос 2, насочени към рехабилитация/реконструкция на второкласна/третокласна пътна мрежа, от които 1 проектно предложение, одобрено през 2013 г. Този договор се отнася за големия проект, насочен към изграждане на Северна скоростна тангента (ССТ), в резултат на което се наблюдава надконтрактуване на ОПРР в размер на 104% от бюджета на програмата.

Таблица 1: Разпределение на договорените суми по приоритетни оси на програмата през отчетния период:

Приоритетна ос	Общ бюджет на приоритетни оси в евро	Общ бюджет на приоритетни оси след решения на КН през 2014 в евро	Брой одобрени за финансиране проекти	Стойност на безвъзмездна помощ по одобрените проекти (в евро)	Брой сключени договори	Стойност на безвъзмездна помощ по сключените договори (евро)
1. Устойчиво и интегрирано градско развитие	958 848 322	939 744 241	5	9 279 051,27	1	3 048 720,94

2. Регионална и местна достъпност	330 007 985	358 938 215	3	5 147 228,25	2	120 819 178,24
3. Устойчиво развитие на туризма	156 385 061	151 159 421	0	0,00	0	0,00
4. Местно развитие и сътрудничество	101 940 002	97 339 493	0	0,00	0	0,00
5. Техническа помощ	54 093 389	54 093 389	0	0,00	0	0,00
Общо	1 601 274 759	1 601 274 759	8	14 426 279,52	3	123 867 899,18

Забележка:

Колона „Общ бюджет на приоритетни оси в евро“ отразява размера на приоритетните оси съгласно третата ревизия на ОПРР, одобрена от ЕК през месец април 2014 г.

Колона „Общ бюджет на приоритетни оси след решения на КН през 2014 в евро“ отразява решенията на КН на ОПРР, взети през 2014 г., включително решенията за пренасочване на финансов ресурс между операции и/или между приоритетни оси, взети след одобрение на третата ревизия на ОПРР на 01.04.2014 г.

В колона „Брой сключени договори“ са включени и договори по проекти, които са били оценени през 2013 г., но договорите са били сключени през 2014 г.

Колона „Стойност на безвъзмездната помощ по сключените договори“ включва само стойността на БФП по сключените договори през 2014 г. съгласно издадените от Ръководителя на Управляващия орган (УО) на ОПРР решения за предоставяне на БФП, като не се включва стойността на анексите, сключени през 2014 г.

2.1.1. Информация за физическия напредък по оперативната програма

Вид	Показател	Единица	Количествено изражение			Честота на измерване	Източник на информация
			Базисна стойност	Междинна стойност (2009)	Целева стойност (2013)		
Въздействия	Създадени работни места	Брой	УО ще следи изпълнението на индикатора на ниво програма по време на програмния период (от отделните проекти, окончателните доклади от изпълнените проекти – обобщени на програмно ниво)				

Създадените работни места – постоянни и временни – като въздействие, следва да бъдат отчетени при приключване на програмата, т.е. в окончателния доклад за изпълнение на оперативната програма, в резултат на постигнатите резултати от всички приключили проекти.

➤ Приключили проекти

За приключени се считат всички проекти със завършени проектни дейности, за които е подаден окончателен технически доклад и финансов отчет, подадено е искане за окончателно плащане, което е верифицирано, одобрено и реално изплатено.

През 2014 г. приключи изпълнението на **240 проекта по договори за предоставяне на БФП**, разпределени по приоритетни оси, както следва:

Приоритетна ос	Брой приключени проекти за 2014
Приоритетна ос 1	124
Приоритетна ос 2	19
Приоритетна ос 3	43
Приоритетна ос 4	52
Приоритетна ос 5	2
ОБЩО:	240

От приключените в рамките на Приоритетна ос 1 проекти, 2 проекта са в подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна образователна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали; 1 проект е свързан с осигуряването на подходяща и ефективна държавна културна инфраструктура; 2 проекта са насочени към обновяване инфраструктурата на висшите училища; 15 проекта са свързани с прилагане на мерки за енергийна ефективност в общинска образователна инфраструктура в градските агломерации; 7 проекта са насочени към създаване и промотиране на иновативни културни събития; 46 проекта са в подкрепа за деинституционализация на социални институции, предлагащи услуги за деца в риск; 9 проекта са насочени към реконструкция/ обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в градските агломерации. В рамките на операция 1.4 са приключени: 1 проект за подобряване на градската среда; 36 проекта, свързани с подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие (ИПГВР); и 5 проекта за дребномащабни мерки за предотвратяване на наводнения в градските агломерации.

В резултат на приключилите проекти по Приоритетна ос 1 са обновени 93 сгради на образователна, културна и социална инфраструктура. Разработени са 36 ИПГВР. За предотвратяване на наводнения в градските агломерации са изградени съоръжения - 3 606 л.м., а дължината на защитени или възстановени брегове от приключилите проекти възлиза на 3 629 л.м.

През 2014 г. по Приоритетна ос 2 са приключени 19 проекта, в резултат на което са рехабилитирани/реконструирани 310,642 км. републиканска и общинска пътна мрежа.

По Приоритетна ос 3 през отчетния период е приключило изпълнението на 2 проекта, насочени към подкрепа за паметници на културата с национално и световно значение, допринасящи за устойчивото развитие на туризма с бенефициент Министерство на културата; 14 проекта в подкрепа за развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите; 3 проекта за развитието на туристически атракции и 24 проекта за развитието на природни, културни и исторически атракции.

По Приоритетна ос 4 са приключени 52 проекта, от които 23 са насочени към прилагане на мерки за енергийна ефективност в общинската образователна инфраструктура на 178 малки общини; 23 проекта, насочени към дребномащабни мерки за предотвратяване на наводнения в 178 малки общини, и 6 проекта в подкрепа за реконструкция/ обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в общини, извън градските агломерационни ареали.

По-важните постигнати резултати от приключилите проекти по Приоритетна ос 4 са: обновени 51 сгради с подобрена образователна инфраструктура, 11 172 ученици – облагодетелствани от обновените образователни институции, 6 сгради с подобрена инфраструктура на здравеопазването, 14 504 л.м. изградени съоръжения за предотвратяване на наводнения в населени места и 24 025 л.м. дължина на почистените речни корита и дерета.

В рамките на Приоритетна ос 5 през 2014 г. са приключили общо 2 проекта.

Всички резултати от изпълнението на проектите са детайлно описани в *т. 3 Изпълнение по приоритетни оси.*

2.1.2. Финансова информация (всички финансови данни се посочват в евро)

Таблица 2 - Финансова информация

	Общо финансиране по оперативната програма (от Съюза и от държавите-членки)	Основа за изчисляване на вноските от Съюза (публични или общи разходи)	Обща сума на сертифицираните допустими разходи, платени от бенефициерите ⁽¹⁾	Съответстващо публично участие ⁽¹⁾	Коефициент на изпълнение в проценти
	<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e = c/a</i> за общите разходи или <i>e = d/a</i> за публичните разходи
Приоритетна ос 1	958 848 322,00	публични	565 212 490,62	550 733 584,65	57,44 %
Посочете фонд					
- От които разходи по линия на ЕСФ ⁽²⁾	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
- От които разходи по линия на ЕФРР ⁽²⁾	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
- разходи за регионите, които не се ползват от преходно подпомагане ⁽³⁾	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
- разходи за регионите, които се ползват от преходно подпомагане ⁽³⁾	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо

<p><i>Приоритетна ос 2</i></p> <p>Посочете фонд</p> <p>- От които разходи по линия на ЕСФ (2)</p> <p>- От които разходи по линия на ЕФРР (2)</p> <p>- разходи за регионите, които не се ползват от преходно подпомагане (3)</p> <p>- разходи за регионите, които се ползват от преходно подпомагане (3)</p>	330 007 985,00	публични	268 263 577,58	267 870 507,07	81,17 %
	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
<p><i>Приоритетна ос 3</i></p> <p>Посочете фонд</p> <p>- От които разходи по линия на ЕСФ (2)</p> <p>- От които разходи по линия на ЕФРР (2)</p> <p>- разходи за регионите, които не се ползват от преходно подпомагане (3)</p> <p>- разходи за регионите, които се ползват от преходно подпомагане (3)</p>	156 385 061,00	публични	81 406 716,42	78 392 043,98	50,13 %
	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
<p><i>Приоритетна ос 4</i></p> <p>Посочете фонд</p> <p>- От които разходи по</p>	101 940 002,00	публични	87 414 790,80	86 243 896,71	84,60 %
	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо

линия на ЕСФ (2)					
- От които разходи по линия на ЕФРР (2)	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
- разходи за регионите, които не се ползват от преходно подпомагане (3)	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
- разходи за регионите, които се ползват от преходно подпомагане (3)	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
Приоритетна ос 5	54 093 389,00	публични	22 052 322,26	22 052 322,26	40,77 %
Техническа помощ					
Посочете фонд	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
- От които разходи по линия на ЕСФ (2)	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
- От които разходи по линия на ЕФРР (2)	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
- разходи за регионите, които не се ползват от преходно подпомагане (3)	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
- разходи за регионите, които се ползват от преходно подпомагане (3)	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
ОБЩ СБОР	1 601 274 759,00	публични	1 024 349 897,68	1 005 292 354,67	62,78 %
<p>(1) Изразени кумулативно цифри. Посочена е стойността на разходите, сертифицирани от СО през периода 01.01.2007-31.12.2014 г.</p> <p>(2) Това поле се попълва само при окончателния доклад за изпълнението, когато оперативната програма е съфинансирана от ЕФРР или ЕСФ и когато е използвана възможността по член 34, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1083/2006.</p> <p>(3) Това поле се попълва само при окончателния доклад за изпълнението, когато оперативната програма включва подкрепа за регионите, които се ползват от преходно подпомагане и регионите, които не се ползват от такова. За оперативни програми, по които е налице участие на ЕФРР като специално отпуснати средства за най-отдалечени региони: разбивка на разходите на оперативни разходи и на инвестиции в инфраструктура.“</p>					

През отчетния период са извършени авансови, междинни и окончателни плащания по ОПРР.

За 2014 г. са изплатени общо средства в размер на **316 792 493,82 евро, в т.ч.:**

авансови плащания – 103 731 963,36 евро

междинни плащания – 144 522 468,30 евро

окончателни плащания - 68 538 062,16 евро

Следователно процентът извършени плащания през 2014 г. спрямо бюджета на програмата е в размер на 19,74 %.

Сертифицираните разходи през 2014 г. са в размер на **273 489 334,38 евро** (съответно публично участие) **или 17,08 % от бюджета на програмата.**

➤ **Прилагане на правилото N+3/N+2 към 31.12.2014 г.**

За целите на автоматичното освобождаване */правило N+2/*, съгласно чл. 93 от Регламент 1083/2006 на Съвета от 11.07.2006 г., изменен с Регламент 539/2010 г. на Европейския парламент и Съвета, Комисията изчислява автоматичното освобождаване на съответната сума от бюджетния ангажимент, като прибавя една шеста от годишния бюджетен ангажимент, свързан с общата сума на годишния принос за финансовата 2007 г., към всеки от бюджетните ангажименти за финансови години от 2008 г. до 2013 г. */както е видно по долу/.*

Фонд: ЕФРР - евро	2011	2012	2013	2014	2015
	38 902 574	252 701 662	599 509 300	839 090 717*	1 361 083 545

* Първоначалната минимална цел за 2014 г. в размер на 970 021 957 евро-ЕФРР е намалена с 130 931 240 евро-ЕФРР в резултат на одобряване от страна на ЕК на двата големи проекта, а именно – проектите за изграждане на Северна скоростна тангента с бенефициент Агенция „Пътна инфраструктура“ (91 916 240 евро) и за доставка на пожарни коли и противопожарна техника с бенефициент Министерство на вътрешните работи (39 015 000 евро).

- ✓ Минимална цел за сертифицирани разходи (N+3 цел) – 839 млн. евро – ЕФРР;
- ✓ Сертифицирани разходи към 31.12.2014 г. – 854 млн. евро - ЕФРР или 63% от бюджета на ОПРР;

В началото на 4-то тримесечие на 2014 г. УО на ОПРР установи значителен риск от загуба на средства по правилото N+2. Разходите, които следваше да бъдат сертифицирани до края на 2014 г., за да не бъде налице загуба на средства, бяха в размер на 112 млн. евро - дял ЕФРР.

За да не допусне загуба на средства, УО предприе мерки за ускоряване процеса на верификация. Бяха одобрени и актуализирани следните подходи и процедури:

- Въведен **Механизъм за процедуране на окончателни искания за плащане** чрез неверифициране на разходи, засегнати от активни сигнали за нередности;
- Направена **промяна на подхода за включване на верифицирани разходи, засегнати от активни сигнали за нередности** чрез невключването на тези разходи в Междинен

доклад по сертификация и Декларация за допустимите разходи към Сертифициращия орган (СО);

- Направена промяна на подхода за включване на верифицирани разходи в Междинен доклад по сертификация и Декларация за допустимите разходи към СО чрез невключването на тези разходи при липса на осъществен последващ контрол по подобрените контролни процедури на УО върху процедурите за избор на изпълнители.
- Намаляване на целта за постигане за постигане за 2014 г. по ОПРР съгласно правилото N+2 с намалена с 39 млн. евро - дял ЕФРР, в резултат на одобрението на голям проект по смисъла на чл. 39 от Регламент № 1083/2006 на Министерство на вътрешните работи за доставка на пожарни коли от ЕК.
- Идентифициран е Списък с резервни проекти, които при наличие на свободен финансов ресурс по програмата и след решение на КН на ОПРР да могат да се реализират до края на 2015 г., в това число разходите по проектите да бъдат извършени до 31.12.2015 г., за да се считат за допустими.

Беше установен и допълнителен риск по отношение на невъзстановяване на плащанията по приоритетна ос 1 и приоритетна ос 3 от страна на ЕК, както и спиране на процеса на сертификация от страна на СО по приоритетни оси 1 и 3, който даваше своето отражение върху постигане на минималната цел за 2014 г.

С писмо от 03.06.2014 г. ГД „Регионална и градска политика” на ЕК плащанията по приоритетни оси 1 и 3 по ОПРР 2007-2013 г. са спрени, поради установени в резултат на одитна мисия пропуски в системите за управление и контрол (СУК) на УО. На УО на ОПРР са предписани корективни действия. Във връзка с предписанията, УО предприе следните мерки:

- Одобри актуализирани процедури и контролни листове за осъществяване на предварителен и последващ контрол при възлагане на обществени поръчки;
- Въведе в контролните листове подробна секция за установяване на наличието на рискови фактори за измама, т.нар. „red flags“;
- Предприе действия за подобряване на административния капацитет в областта на обществените поръчки чрез провеждане на вътрешно обучение на служителите на УО на ОПРР, а с участието на партньорите от ЕК е проведено и обучение на бенефициентите по програмата;
- Публикува на сайта на ОПРР актуализирани и съгласувани с националния одитен орган допълнителни указания към бенефициентите на ОПРР относно идентифицирани нарушения, допускани от бенефициентите на ОПРР;
- Извършена е повторна проверка на проведени от бенефициентите обществени поръчки от всички сертифицирани разходи по приоритетни оси 1 и 3 от началото на програмата (05.11.2007 г.) до 30.06.2014 г., на база на изготвени от Одитния орган статистически извадки от 33 договора по всяка от двете оси.

В периода 08–12 декември 2014 г. се проведе одитна мисия от ЕК за анализ и проверка коригиращите мерки и на резултатите от извършените препроверки от УО на ОПРР на договорите с изпълнители, попаднали в статистическата извадка от 33 договора по приоритетна ос 1, както и за проследяване на резултатите от допълнително извършените действия за определяне на окончателните размери на финансовите корекции по договорите с изпълнители – обект на проверка в извадката по приоритетна ос 3.

На заключителна среща с одитния екип УО на ОПРР получи положителни коментари по отношение на:

- Подобрените системи за управление и контрол на УО и извършените препроверки на договори за възлагане на обществени поръчки по статистически извадки, формирани по приоритетни оси 1 и 3 по ОПРР. В допълнение, посочено е, че УО на ОПРР констатира нарушения, които са довели до налагането на индивидуални финансови корекции;
- Констатирано е удовлетворително ниво на установените и потвърдени размери на плоски и индивидуални финансови корекции от УО по ОПРР.

Позитивно бе оценен и предприетият подход от УО на ОПРР за прилагане на плоска финансова корекция за изчистване на вероятни грешки за финансовото влияние по останалите договори за обществени поръчки (извън извадките по приоритетни оси 1 и 3), по които са сертифицирани разходи до 30.06.2014 г.

В допълнение на извършения одит на ЕК, във връзка със спрените плащания по Програмата, в отчетния период бяха проведени и два тематични системни одити от Изпълнителна агенция „Одит на средствата от ЕС“ (ИА „ОСЕС“), като в Годишния си контролен доклад по ОПРР 2007-2013 г. ИА „ОСЕС“ категоризира цялостната оценка на СУК на ОПРР на ниво 2 - „Работи, но са необходими някои подобрения“, което съответства на високото ниво на сигурност.

В резултат на предприетите мерки от УО, СО преустанови спирането на процеса на сертифициране на разходи по приоритетни оси 1 и 3 на ОПРР, в резултат на което не е налице загуба на средства към 31.12.2014 г., съобразно правилото N+2.

2.1.3. Информация за разпределението на усвоените средства от Фондовете по категории

Таблица по-долу не отразява надконтрактуването на ОПРР, предвид факта, че показва само дела от Европейския фонд за регионално развитие.

Таблица 3: Разпределение на договорените средства от Фондовете по категории

Комбиниране на кодове от измерения 1 – 5					
Код * Измерение 1 Приоритетна тема	Код * Измерение 2 Форма на финансиране	Код * Измерение 3 Територия	Код * Измерение 4 Стопанска дейност	Код * Измерение 5 Местонахождение	Сума в евро **
10	1	1	0	BG	
10	1	5	0	BG	
11	1	1	0	BG	
11	1	5	0	BG	17 003 055,21
22	1	1	0	BG	242 778 160,21
22	1	5	0	BG	
23	1	1	0	BG	44 914 649,26
24	1	1	0	BG	6 283 814,75
25	1	1	0	BG	78 395 386,38
28	1	1	0	BG	26 077 992,55
36	1	0	0	BG	453 303,36
40	1	1	0	BG	3 495 429,25

Комбиниране на кодове от измерения 1 – 5					
Код * Измерение 1 Приоритетна тема	Код * Измерение 2 Форма на финансиране	Код * Измерение 3 Територия	Код * Измерение 4 Стопанска дейност	Код * Измерение 5 Местонахождение	Сума в евро **
40	1	5	0	BG	1 172 242,84
42	1	1	0	BG	
42	1	5	0	BG	
43	1	1	0	BG	91 953 938,27
43	1	5	0	BG	18 987 622,26
44	1	5	0	BG	
50	1	1	0	BG	
50	1	5	0	BG	
52	1	1	0	BG	70 519 994,77
53	1	1	0	BG	64 661 160,22
53	1	5	0	BG	23 400 869,00
55	1	1	0	BG	
55	1	2	0	BG	
55	1	5	0	BG	
56	1	1	0	BG	2 488 362,05
56	1	5	0	BG	
57	1	0	0	BG	26 974 277,77
57	1	1	0	BG	
57	1	5	0	BG	
58	1	1	0	BG	71 178 888,27
58	1	5	0	BG	21 424 037,47
59	1	1	0	BG	25 538 034,08
60	1	1	0	BG	7 007 417,39
61	1	1	0	BG	186 120 498,36
61	1	5	0	BG	
75	1	1	0	BG	42 164 752,25
75	1	5	0	BG	17 216 039,56
76	1	1	0	BG	100 495 443,04
76	1	5	0	BG	16 244 870,09
77	1	1	0	BG	57 286 560,97
77	1	5	0	BG	2 030 384,76
78	1	1	0	BG	17 066 534,92
79	1	1	0	BG	13 658 651,20
79	1	5	0	BG	
81	1	0	0	BG	2 280 440,78
81	1	10	0	BG	3 185 247,87
85	1	0	0	BG	25 843 661,87
85	1	1	0	BG	13 911 672,02
86	1	0	0	BG	4 344 053,55
				Общо	1 346 557 446,60

Комбиниране на кодове от измерения 1 – 5					
Код * Измерение 1 Приоритетна тема	Код * Измерение 2 Форма на финансиране	Код * Измерение 3 Територия	Код * Измерение 4 Стопанска дейност	Код * Измерение 5 Местонахождение	Сума в евро **
* За всяко измерение категориите следва да се кодират според типовата им класификация					
** Размер на помощта на Общността за всяка комбинация от категории					

Легенда в съответствие с Приложение 2, част А на Регламент №1828/2006:

1) **Кодове по приоритетни теми:**

- 10 - Телефонна инфраструктура (включително широколентови мрежи)
- 11 - Информационни и комуникационни технологии (достъп, сигурност, интер оперативност, предотвратяване на риска, изследвания, иновации, електронно съдържание, др.)
- 22 – Национални пътища
- 23 – Регионални/местни пътища
- 24 – Велосипедни алеи
- 25 - Градски транспорт
- 28 - Интелигентни транспортни системи
- 35 - Природен газ
- 40 - Възобновяема енергия: слънчева
- 42 - Възобновяема енергия: хидроелектрическа, геотермална и друга
- 43 - Енергийна ефективност, когенерация, енергийно управление
- 44 - Управление на битовите и промишлени отпадъци
- 50 - Рехабилитация на промишлени площадки и замърсени терени
- 52 - Насърчаване на чист градски транспорт
- 53- Превенция на риска (включително разработване и изпълнение на планове и мерки за управление на природни бедствия и технологични рискове)
- 55- Популяризиране на природните богатства
- 56 - Опазване и популяризиране на природното наследство
- 57 - Друга помощ за подобряване на туристическите услуги
- 58 - Защита и опазване на културното наследство
- 59 - Развитие на културната инфраструктура
- 61 – Комплексни проекти за възстановяване на градската среда
- 75 - Образователна инфраструктура
- 76 - Инфраструктура за здравеопазването
- 77 – Инфраструктура за грижа за децата
- 78 - Жилищна инфраструктура
- 79 – Други социални инфраструктури
- 81- Механизми, позволяващи усъвършенстването на процеса на разработване, мониторинг и оценка на политики и програми на национално, регионално и местно равнище, укрепването на капацитета за изпълнение на политики и програми

- 85- Подготовка, изпълнение, мониторинг и контрол
- 86- Оценка и проучвания; информация и комуникация

2) Кодове по форма на финансиране:

- 01 – безвъзмездна помощ

3) Кодове по тип територия:

- 00 – неприложимо
- 01 – градска среда
- 02 – планински райони
- 05 – селски райони
- 10 – зони за междурегионално сътрудничество

4) Кодове по стопанска дейност

- 00 – неприложимо

5) Кодове по местоположение

- BG – България

2.1.4. Предоставена помощ по целеви групи

- **Постигнати резултати за въздействието върху целевите групи на приключилите през 2014 г. договори за предоставяне на БФП**

	Приоритетна ос 1	Приоритетна ос 4
Брой представители от ромско малцинство/други малцинства, облагодетелствани от проектните резултати	4 854	3 528
Брой хора с увреждания облагодетелствани от интервенцията	1 367	183

2.1.5. Възстановена или повторно използвана помощ

За отчетния период са възстановени/прихванати средства в размер на 4 799 716,24 евро по наложени финансови корекции, както следва:

- възстановени от бенефициенти в размер на 2 585 202,67 евро, в т. ч. главница в размер на 2 571 190,01 евро и лихва в размер на 13 973,01 евро;
- прихванати финансови корекции в размер на 2 221 915,39 евро, в т. ч. главница в размер на 2 200 330,05 евро и лихва в размер на 21 585,33 евро;

Дирекция „Национален фонд“, Министерство на финансите, ежесечно увеличава лимита за плащания по десетразрядния код в СЕБРА с възстановените суми от бенефициентите по ОПРР. В рамките на заложения лимит УО на ОПРР инициира плащания към бенефициентите по всички приоритетни оси на Оперативната програма, за които има одобрени суми за плащане.

2.1.6. Качествен анализ

През 2014 г. продължава изпълнението на сключените договори за БФП, които ще допринесат за постигането на поставените цели по ОПРР.

Изпълнение на Цел 1: Изграждане на устойчиви и динамични градски центрове, свързани с техните по-слабо урбанизирани периферни територии, като по този начин се увеличат възможностите за благоденствие и развитие

За изпълнението на Цел 1 през отчетния период продължи оценката на проектни предложения и договарянето в рамките на обявените през 2008 г. схеми с конкретни бенефициенти и обявените през 2012 г. схеми за БФП. През 2014 г. са получени общо 5 проектни предложения, като всички са оценени през отчетния период. Сключен е 1 договор с Министерство на здравеопазването с общ размер на БФП 3 048 720,94 евро.

Към 31.12.2014 г. общият кумулативен размер на предоставената БФП по приоритетна ос 1 е 930 251 152,52 евро, представляващо 99% от размера на приоритетната ос.

Изпълнение на Цел 2: Осигуряване на по-добър достъп до пътища, ИКТ и енергийни мрежи за изостаналите райони

За изпълнението на Цел 2 през отчетния период бяха подадени 22 проектни предложения по схема BG161PO001/2.1-01/2007 „Подкрепа за рехабилитация и реконструкция на второкласни и третокласни пътища” с конкретен бенефициент Агенция „Пътна инфраструктура“ (етапи IX и X). В рамките на 2 оценителни комисии бяха одобрени за финансиране 3 бр. проектни предложения, 2 проектни предложения бяха отхвърлени на етапа на оценка, а 17 проектни предложения са в процес на оценка.

През 2014 г. по схемата беше сключен договор за голям проект по смисъл на чл. 39 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 за „Изграждане на Северна скоростна тангента“ в размер на 120 151 947,76 евро въз основа на решение на Министерски съвет (МС) от 30.01.2014 г., с което е дадено съгласие УО на ОПРР да сключи договор с бенефициента АПИ за предоставяне на БФП по проекта преди окончателното одобрение от страна на ЕК. С решение от 04.06.2014 г. ЕК одобри финансовия принос от ЕФРР на големия проект за изграждане на Северна скоростна тангента. Сключените договори по схемата в рамките на 2014 г. са общо 2 бр. на обща стойност на БФП в размер на 120 819 178,24 евро.

Към 31.12.2014 г. общият кумулативен размер на предоставената БФП по приоритетна ос 2 е 440 448 899,62 евро, представляващо 123 % от размера на приоритетната ос.

➤ ***Изпълнение на Цел 3: Повишаване на регионалния туристически потенциал за развитие и маркетинг на устойчиви, разнообразни, специфични за региона туристически продукти с по-висока добавена стойност***

Към 31.12.2014 г. кумулативният размер на предоставената БФП по приоритетна ос 3 е 146 287 175,30 евро, представляващо 97% от размера на приоритетната ос.

➤ ***Изпълнение на Цел 4: Мобилизиране на регионалните и местни технически и институционални възможности и ресурси за осъществяване на политиките за регионално развитие***

Към 31.12.2014 г. кумулативният размер на предоставената БФП по приоритетна ос 4 е 96 748 252,90 евро, представляващо 99% от размера на приоритетната ос.

➤ ***Доказване на последиците от изпълнението на оперативната програма за насърчаване на равните възможности на мъжете и жените, когато е целесъобразно и описание на споразуменията за партньорство.***

В съответствие с принципите и регламентираните изисквания за гарантиране на равенство между мъжете и жените, както и интегрирането на принципа за равенство на възможностите, в насоките за кандидатстване по схемите за предоставяне на БФП като задължително условие

е посочено осигуряването на равенство между половете и превенция от дискриминация. Принципът за равенство между половете и превенция от дискриминация е предмет на мониторинг и оценка на ниво приоритетна ос.

Изпълняващите се схеми, насочени към подкрепа на ремонт/реконструкция на сграден фонд и на градската среда като цяло, включват също така подобряване достъпа на хора с увреждания и осигуряване на достъпна архитектурна среда в обектите на интервенция.

➤ **Насърчаване на принципа на партньорство при изпълнение на ОПРР**

Принципът на партньорство е застъпен в процеса на програмиране, изпълнение, наблюдение и оценка на ОПРР. Ползотворното и градивно партньорство със службите на ЕК продължи и през 2014 г. КН по ОПРР включва като членове с право на глас както социално-икономическите партньори, така и неправителствени организации (НПО) – представители на гражданското общество.

Управляващият орган на ОПРР включва също така своите партньори в мултиплицирането и разпространението на информация, насочена към бенефициентите на ОПРР и широката общественост. През 2014 година УО организира и проведе поредица от събития с участието на заинтересованите страни и партньори. На 12.05.2014 г. в гр. София, се проведе работна среща на УО на ОПРР с експерти, членове на екипи, изпълняващи проекти по ОПРР 2007-2013 г., като основната тема на срещата беше „Електронно отчитане на проекти чрез ИСУН“. В периода 27-29.07.2014 г. УО на ОПРР проведе за своите бенефициенти семинар на тема „Законосъобразно провеждане на обществени поръчки, съфинансирани със средства от ЕС“.

През 2014 г. продължи изпълнението на договорите за БФП за развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите. Проектите се основават на принципите на партньорство и регионален подход. Обединението на партньори има за цел развитието на регионален туристически продукт, основан на природното, културно и историческо наследство. Бенефициентите по схемата участват задължително в партньорство с още най-малко две общини, като всяка община можеше да участва като кандидат или партньор само в едно проектно предложение. При избора на партньори-общини кандидатите следваше да приложат стратегически обоснован подход и да осигурят изпълнението на няколко условия:

- всяка от общините в партньорство да има обща териториална граница с поне една от останалите общини в партньорството;
- територията на общините в партньорство да разполага със сходни и/или допълващи се характеристики, които позволяват формиране на туристически район и общ регионален туристически продукт.

При идентифицирана необходимост кандидатите можеха да включат като партньор местно, регионално или национално туристическо сдружение или негов клон.

Още три схеми за предоставяне на БФП са основани върху принципа на партньорство с гражданското общество, а именно схема BG161PO001/1.4-09/2012 „Зелена и достъпна градска среда“, в рамките на Операция 1.4 „Подобряване на физическата среда и превенция на риска“, схема BG161PO001/5-02/2012 „В подкрепа за следващия програмен период“ и схема BG161PO001/5-03/2013 „Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие II“, в рамките на Операция 5.3 „Изграждане на капацитет на бенефициентите на ОПРР“.

Съгласно изискванията за кандидатстване по схеми „Зелена и достъпна градска среда“ и „В подкрепа за следващия програмен период“ изборът на подадените проектни решения следва да бъде предшестван от широко обсъждане с обществеността, като за целта бенефициентите са длъжни да представят пред УО на ОПРР информация и доказателства (покани за обсъжданията, извадки от интернет-страницата на общината – конкретен бенефициент, копия

и обобщения на анкетни карти, протоколи, присъствени списъци и снимки от проведени срещи, кръгли маси, презентации и др. форми на широко обсъждане). В допълнение, основно изискване при разработване на ИПГВР, изготвяни в рамките на схема „Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие II”, е задължително провеждане на обществени обсъждания (кръгли маси, фокус групи, анкетни проучвания и др.), които да гарантират широкото и активно участие на гражданите в процеса по изготвянето на плановете.

Пример за успешно прилагане на принципа на партньорство е също така реализацията на схема BG161PO001/1.1-12/2011 *„Подкрепа за деинституционализация на социални институции, предлагащи услуги за деца в риск”* по ОПРР в изпълнение на *„Визия за деинституционализация на децата в Република България”* и *План за действие* към нея, разработени от Междуведомствена работна група и приети от Министерски съвет през 2010 г. Схемата има за цел да осигури подходяща и ефективна социална инфраструктура, допринасяща за предоставяне на нов вид резидентни и съпътстващи услуги в общността, които да заменят институционалната грижа. Средствата са насочени към изграждане, ремонт, оборудване и обзавеждане на центрове за настаняване от семеен тип и защитени жилища. На база изградената по ОПРР инфраструктура, с подкрепата на ОП *„Развитие на човешките ресурси“* 2007-2013 г. поетапно се разкриват социалните услуги, които са идентифицирани като подходящи да удовлетворяват нуждите на всяко едно от децата. С оглед проследяване напредъка по изпълнение на сключените договори по схемата и координиране на интегрирания подход през 2014 г. УО на ОПРР регулярно получава информация от Държавната агенция за закрила на детето към Министерство на труда и социалната политика относно процеса на изпълнение на проектите. Целта е да се постигне синхрон между инвестиционния компонент по ОПРР и предлагането на услугата по ОП *„Развитие на човешките ресурси”*, която стартира след изграждане на сградния фонд.

Със Заповед № Р-205 от 11.10.2013 г. на министър-председателя, под председателството на заместник министър-председателя по икономическото развитие, е създаден нов формат на Междуведомствената работна група (МВРГ) по деинституционализация на деца, отглеждани в специализирани институции, която одобрява годишния доклад за изпълнение на Плана за действие към стратегията *„Визия за деинституционализация на децата в Република България“*.

Друг пример за прилагане на принципа за партньорство е реализацията на схема *„BG161PO001/1.2-02/2011 „Подкрепа за осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението и други групи в неравностойно положение”* по ОПРР в изпълнение на концепция за интегрирани проекти за изграждане на жилища за групите в неравностойно положение в резултат на работата на Междуведомствена работна група под ръководството на министъра по управление на средствата от ЕС през 2011 г. Прилага се интегриран подход при изпълнение на проектите чрез съвместните действия по два фонда – ЕФРР и ЕСФ, като освен изграждане на социални жилища по ОПРР, следва да се създадат програми за квалификация и работа, подобряване на качеството на образование на децата, мерки за повишаване на степента на самоорганизация на хората от квартала и др. по линия на ОП *„Развитие на човешките ресурси”*.

През 2014 г. продължи работата и участието на експерти от УО на ОПРР в заседанията и обученията на Националната мрежа на служителите по информация и публичност на оперативните програми под координацията и ръководството на Дирекция *„СУСЕС“* към МС. През периода са проведени редица заседания на мрежата, на които е обсъждана оценката на изпълнението на Комуникационната стратегия на Националната стратегическа референтна рамка 2007-2013 г.; подготовката на Комуникационната стратегия за следващия програмен период 2014-2020 г. и втора фаза на кампанията за представяне на оперативните програми през новия програмен период. Коментирани са и предложенията на ЕК относно мерките по информация и публичност за следващия програмен период. Междувременно по електронна

поща се извършва регулярен обмен на информация, свързана с предстоящи и текущи дейности, събития и обществени поръчки в изпълнение на Комуникационните планове на оперативните програми.

Процесът на програмиране на следващия период 2014–2020 г. прилага изцяло принципа на партньорство. В сформирания през месец юли 2012 г. тематична работна група за разработването на Оперативна програма „Региони в растеж” 2014–2020 г. участват представители на институционалните и социално-икономическите партньори, управляващите органи на оперативните програми, Национален статистически институт, Национален съвет за хората с увреждания, академичните среди, работодателите и синдикатите в България, неправителствени организации работещи в областите на социалната политика, екологията, регионалното развитие, образованието, науката и културата, Националното сдружение на общините в Република България, регионалните съвети за развитие, официално представителните вероизповедания в България и други заинтересовани страни. През 2014 г. е проведено 1 присъствено заседание на работната група.

➤ **Въздействие на ОПРР 2007-2013 г. върху гражданите, бизнеса и общините**

Цялостното въздействие на ОПРР 2007-2013 г. върху гражданите, бизнеса и общините ще бъде отчетено в рамките на провеждащата се **оценка на въздействието на интервенциите по ОПРР 2007-2013 г. и на приноса им за изпълнение на хоризонталните политики на ЕС**, която ще приключи през месец юни 2015 г. Напредъкът по ОПРР 2007-2013 г. по отношение на достигането на заложените цели и индикаторите в самата оперативна програма към 31.12.2014 г. е следният:

За достигането на **цел 1 „Изграждане на устойчиви и динамични градски центрове, свързани с техните по-слабо урбанизирани периферни територии, като по този начин се увеличат възможностите за благоденствие и развитие“**, е извършено следното:

- обновени са 555 сгради на образователната инфраструктура, включително училища, детски градини и университети;
- обновени са 80 сгради на социалната инфраструктура;
- модернизирани са 10 лечебни заведения и облагодетелствани над 85 хил. пациенти;
- изградени, обзаведени и оборудвани са 88 центрове за настаняване от семеен тип, 15 изградени, обзаведени и оборудвани защитени жилища и 5 бр. ремонтирани и оборудвани защитени жилища.
- подобрили са 3 млн. кв.м. паркова среда, озеленени площи, детски площадки, изградени/ рехабилитирани около 821 хил. кв.м. пешеходни и велоалеи, тротоари и осигурени над 3256 паркоместа и облагодетелствано население от обновената градска среда 3,2 млн. души;
- укрепени са над 674 хил. кв. м. свлачища;
- изградени са над 46 хил. линейни метри съоръжения за предотвратяване на наводнения в населени места, 33 хил. метра защитени или възстановени брегове и облагодетелствани над 960 хил. души;

За достигането на **цел 2 „Осигуряване на по-добър достъп до пъти, ИКТ и енергийни мрежи за изостаналите райони“**, е извършено следното:

- рехабилитирани са 1 024,48 км. пътища;

За достигането на цел 3 „Повишаване на регионалния туристически потенциал за развитие и маркетинг на устойчиви, разнообразни, специфични за региона туристически продукти с по-висока добавена стойност“, е извършено следното:

- развити са 97 туристически атракции/обекти, включително са подкрепени 8 културни ценности с национално и световно значение;

2.2. Информация за съответствие със законодателството на Общността

През 2014 г. са извършени съществени промени в националното законодателство относно реда за възлагане на обществени поръчки. Актуални са промените в ЗОП, публикувани в ДВ, изм. ДВ. бр.35 от 22 Април 2014 г., изм. и доп. ДВ. бр.40 от 13 Май 2014 г. Освен това през 2014 г. УО на ОПРР взе участие в работната група към МС за изготвяне на проект на Закон за управление на средствата от ЕС и работната група към МС за оценка на ефекта от новите Насоки на ЕК за определяне на финансови корекции, приети с Решение на ЕК от 19.12.2013 г. Като резултат втората работна група през месец октомври 2014 г. подготви и внесе проект за изменение и допълнение на методологията за определяне на финансови корекции, приета с ПМС № 134/2010 г. През отчетния период УО на ОПРР взе активно участие в работата по съгласуване на регламентите за определяне на разпоредбите за Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) в периода 2014-2020 г., както и в подготовката на националното законодателство, приложимо през новия програмен период.

2.3. Значими проблеми и мерките, предприети за разрешаването им

➤ *Забавяне изпълнението на част от договорите за БФП*

При част от проектите се наблюдава забавяне в изпълнението, което от своя страна води до промени в предвидения по съответния договор линеен график, както и до забава на верификацията на плащания. Основните причини за забавянето са свързани с процедурите за възлагане на обществени поръчки. По значителна част от процедурите са налице обжалвания от страна на неспечелили участници, издаване на решение на Комисията за защита на конкуренцията по проведената процедура, обжалвано от своя страна пред Върховния административен съд, което допълнително забавя изпълнението на конкретния договор. В много случаи периодът на забава вследствие обжалвания е повече от 10 месеца. Част от процедурите са прекратявани от възложителя и впоследствие са обявявани наново. В края на програмния период забавянето в изпълнението на проектите поради горепосочените причини създава сериозен риск от неизпълнението им, което от своя страна би могло да доведе до непостигане на заложените цели на ниво програма.

Предприети стъпки:

УО предприема действия по *временно спиране на договорите за предоставяне на БФП или на отделни дейности от тях*, вследствие на обстоятелства от обективен характер по смисъла на чл. 10.1 от Общите условия към договорите за предоставяне на БФП, които възпрепятстват изпълнението в срок на част от заложените в проекта дейности.

В края на програмния период 2007 - 2013 г. УО на ОПРР започна подготовката и планирането на процеса на приключване на програмата. Успешното приключване на програмата зависи от изпълнението в срок и с необходимото качество на всички проектни предложения, по които има сключени договори за БФП. В тази връзка, и с оглед гарантиране, че възможно най-голям брой договори за БФП ще могат да бъдат успешно реализирани по оперативната програма, УО на ОПРР взе решение отново да одобрява искания за временни спираня, в случай на обжалване на процедури за избор на изпълнител след преценка на графика за изпълнение на проекта, при едновременното изпълнение на следните условия:

- бенефициентът е доказал, че е предприел всички възможни мерки за преодоляване/недопускане на забава в изпълнението на СМР/основните дейности по проекта;
- срокът за физическото изпълнение на инвестиционните проекти след тяхното възобновяване следва да приключи до 31.10.2015 г.;
- всички дейности, включително окончателното заплащане към изпълнители и представянето на искане за окончателно плащане на съответния проект след неговото възобновяване трябва да приключат не по-късно от 31.12.2015 г.

➤ **Необходимост от ускоряване на процесите по верификация и заплащания към бенефициентите**

С оглед подобряване процеса по верификация, ускоряване на темпа на заплащанията и постигане на по-ефективна система за управление и контрол през отчетния период, УО на ОПРР предприе следните мерки:

- Продължи извършването на мониторинг по изпълнението на проекти по ОПРР – извършена е периодична актуализация на анализа за рискови проекти през отчетния период;
- Провеждане на съвместни срещи с бенефициентите, чиито проекти са установени като рискови, на които се обсъждат възможните сценарии за постигане изпълнението на заложените цели и резултати, което ще допринесе за постигане и на целите на програмата;
- Извършена е и следната оптимизация на процесите, с оглед ускоряване изпълнението на проектите и на верификацията:
  - ✓ *През 2013 г. приключиха сключените договори с външни изпълнители за инвеститорски контрол за периода 2011-2013 г. за осъществяване на проверки на място с цел гарантиране на качествено изпълнение на инфраструктурните обекти и устойчивостта на резултатите. С оглед продължаване изпълнението на осъществяване на инвеститорски контрол от външни изпълнители за периода 2014-2015 г., е проведена нова открита процедура за възлагане на обществена поръчка с предмет: „Наблюдение и контрол на изпълнението на проекти по Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г., с цел подобряване процеса на верификация на средствата за ефективно и качествено изпълнение на проектите”, с включени девет обособени позиции;*
  - ✓ *Сключени са договори с външни изпълнители за юридически услуги с цел ускоряване процеса на обработка на сигнали за нередност, извършването на предварителен и последващ контрол на процедури за възлагане на обществени поръчки.*
- Предприети са следните мерки за облекчаване на административната тежест за бенефициентите с цел постигане на по-ефективна система за управление и контрол:
  - ✓ *Продължава прилагането на процедурите за електронно кандидатстване и електронно отчитане на разходите по договорите за БФП чрез Информационната система за управление и наблюдение по Структурните фондове на ЕС (ИСУН);*
  - ✓ *Проведена е работна среща на УО на ОПРР с експерти, членове на екипите, изпълняващи проекти по ОПРР 2007-2013 г.;*

- ✓ Проведен е семинар на тема „Законосъобразно провеждане на обществени поръчки, съфинансирани със средства от ЕС“;
- ✓ Продължава прилагането на РМС №300 от 18.05.2013 г. с което на бенефициентите е предоставена възможност за отчитане и подаване на искания за възстановяване на авансови и междинни плащания за изпълнение на проекти до 95 на сто от общите допустими разходи, финансирани чрез БФП;
- ✓ Включване в Доклад по сертификация и Декларация за допустимите разходи на извършени от бенефициентите разходи за авансови плащания към изпълнителите по договори за БФП по ОПРР;
- ✓ Одобрен е механизъм за процедуриране на окончателни искания за плащане чрез неверифициране на разходи по активни сигнали за нередност;
- ✓ Актуализиран и изменен е подхода за включване на верифицирани разходи в Междинен доклад по сертификация и Декларация за допустимите разходи към СО, чрез прилагането на следните процедури:
  - Изключване на засегнати разходи по активни сигнали за нередности от доклада по сертификация;
  - Изключване от Доклад по сертификация на разходи за които не е осъществен последващ контрол върху процедурите за избор на изпълнители по подобрените контролни процедури на УО.

Резултатът от предприетите действия е подобрени процеси по верификация, ускоряване на темпа на разплащанията и постигане на по-ефективна система за управление и контрол в рамките на УО на ОПРР.

➤ **Констатиранни пропуски/слабости при провеждане на процедурите по възлагане на обществените поръчки:**

През 2014 г. УО на ОПРР започна прилагането на Насоките за определяне на финансови корекции, приети с Решение на ЕК от 19.12.2013 г. Въз основа на насоките беше изменена и Методологията за определяне на финансови корекции (МОФК), приета с ПМС № 134/2010 г. Освен това в следствие на проведени одити от страна на ЕК и ИА „ОСЕС“, УО допълнително идентифицира групата на най-често-срещаните грешки съобразно измененията и допълненията на МОФК.

Одитите, които са извършени през 2014 г. са, както следва:

1. В периода 13.01.2014 г. до 30.06.2014 г. Одитният орган ИА „ОСЕС“ извърши пети одит на операциите по ОПРР 2007-2013, за изразяване на увереност, че декларираните разходи са верни и транзакциите са законосъобразни и редовни, с обхват сертифицираните разходи от 01.01.2013 г. до 31.12.2013 г. Проверени са 30 проекта по ОПРР. УО е взел предвид констатациите на Одитния орган като е регистрирал сигнали за нередности и ги е администрирал с налагане на финансови корекции.

2. В периода от 07 - 11 април 2014 г. бе извършен одит от страна на експерти от ЕК - ГД „Регионална и градска политика“. В предварителен одитен доклад на ЕК, с № 2013 BG/REGIO/C2/1314/1, в рамките на две от петте приоритетни оси на ОПРР 2007-2013 г., са идентифицирани 6 типови нарушения на етапа избор на изпълнител, които изискват налагането на финансови корекции. Предвид установените пропуски, ЕК е приела, че са налице значителни дефицити във функционирането на системите за управление и контрол на УО на ОПРР, в проверките по верификация на първо ниво и техните последващи нива на

контрол и е указала на българските органи, да бъдат предприети редица конкретни превантивни и корективни мерки.

В следствие на това, с писмо на ГД „Регионална и градска политика“ № ARES (2014)1804165 от 03.06.2014 г. от 3 юни 2014 г., ЕК преустанови плащанията към Република България по ОПРР 2007-2013 г.

В получения предварителен одитен доклад, на УО на ОПРР е предписано да извърши повторна проверка на обществените поръчки на извадков принцип по приоритетни оси 1 и 3. Направената от УО на ОПРР препроверка по отношение ефективността на повторната верификация на разходите за обществени поръчки е потвърдена от ИА „ОСЕС“ и нивото на грешка е следното:

- Ниво на екстраполираната грешка по приоритетна ос 1: 10, 11%;
- Ниво на екстраполираната грешка по приоритетна ос 3: 11, 48%.

С писмо изх. № 99-00-6-91111/01.12.2014 г. до Одитния орган, УО на ОПРР е поел ангажимент да изпълни описаните в доклада коригиращи действия. Методологията за налагане на плоска финансова корекция по изискване на ЕК е определена съвместно със Сертифициращия орган, по препоръчания от Европейската комисия подход, приложен спрямо Оперативна програма „Околна среда“.

През периода 8-12 декември 2014 г. е проведена допълнителна одитна мисия на ЕК, с цел проверка на резултатите от коригиращите действия, предприети от УО по приоритетни оси 1 и 3 на ОПРР. По време на заключителната среща одитният екип е дал позитивен коментар за: подобрените системи за контрол и извършените препроверки на договорите за възлагане на обществени поръчки по статистическите извадки по приоритетни оси 1 и 3 от ОПРР.

Въз основа на предприетия подход за прилагане на плоска финансова корекция за изчистване на вероятни грешки за финансовото влияние по останалите договори за обществени поръчки (извън извадките по приоритетни оси 1 и 3), по които са сертифицирани разходи до 30.06.2014 г. е наложена плоска финансова корекция върху сертифицираните разходи по приоритетни оси 1 и 3 в размер на 66 541 515,61 лв. и плоска финансова корекция върху бъдещите разходи по приоритетни оси 1 и 3 в размер на 42 849 905,17 лв.

3. През 2014 г. бяха извършени няколко одитни проверки от страна на Дирекция „Вътрешен одит“ на МРРБ. УО на ОПРР своевременно се е съобразил с констатациите в съответните предварителни одитни доклади и в окончателните одитни доклади не са отчетени неизпълнени констатации.

4. Одитният орган - ИА „ОСЕС“, в изготвения си Годишен контролен доклад по ОПРР от 30.12.2014 г. е направил извода, че системите за управление и контрол на ОПРР работят ефективно, така че да дават разумна увереност за точността на представените пред ЕК отчети на разходите и за законосъобразността и редовността на съпътстващите ги транзакции. Предвид направените от Одитния орган констатации, на системите за управление и контрол на ОПРР е дадена оценка на ниво 2 „Работи, но са необходими някои подобрения“, което съответства на високо ниво на сигурност.

От извършените одити и анализа на УО на ОПРР относно констатирани грешки и нарушения в резултат на осъществен **последващ контрол** за законосъобразност на проведените процедури за възлагане на обществени поръчки, са установени следните най-често допускани пропуски/слабости и срещани трудности при провеждане на процедурите за възлагане на обществените поръчки от страна на бенефициентите:

- Съкратени срокове за получаване на документацията, в случаите, в които не е имало пълен и неограничен достъп до документацията за участие;

- Необосновано съкращаване на сроковете за подаване на оферти, основано на непълно предварително обявление;
- Наличие на ограничителни/непропорционални критерии за подбор (напр. изискване на магистърска степен без еквивалент, неприемане на договори, които са в процес на изпълнение, когато изпълнената част е сходна с предмета на обществената поръчка);
- Промяна на критериите за подбор в хода на процедурата за въпроси и отговори, която не е публикувана в Официален вестник (например годишен оборот, приемане на еквивалентна диплома);
- Неправомерно отстраняване на участници;
- Неясно/недостатъчно описана методика за оценка.

Предприети стъпки от УО на ОПРР: Въз основа на анализ на препоръки, дадени от одитните органи, УО на ОПРР предприе следните действия: предприети са незабавни мерки за засилване на ролята на първо ниво на последващ контрол, както и ограничаването на броя на нивата на контрол, с цел, конкретизиране на отговорността и постигане на по-добра организация, яснота, точност и бързина в процеса и фокусиране върху рисковите области, а не върху формалните аспекти. Със Заповед № РД 02-34-24/12.12.2014 г. на Министъра на регионалното развитие и благоустройството за утвърждаване на длъжностното разписание на МРРБ, е утвърдена нова структура на ГД „ПРР“. За постигането на целите на промяната и укрепване на експертния капацитет на УО, осъществяващ контрол на обществените поръчки, са предприети следните промени:

- създаден е нов отдел „Последващ контрол“ с 9 щатни бройки;
- Със заповед № РД-02-36-26/30.01.2015 г. на заместник-министъра на регионалното развитие и благоустройството е утвърдено изменението и допълнението на актуализирана версия 10 на Наръчника за управление и изпълнение на ОПРР (НУИОПРР). Съгласно новата версия на НУИОПРР са направени следните изменения на процедурните правила за осъществяване на последващ контрол на възлагането на обществени поръчки:
  - Следвайки препоръките от извършени одити, УО промени подхода при документирането на осъществения последващ контрол, като в контролните листове към всеки въпрос са добавени полета за адекватен коментар на експерта, в който да се обоснове отговора и да се посочат насочващите аргументи и ползваните доказателства;
  - Във функционалните характеристики на отдел „Последващ контрол“ е включено задължението да осъществява оценка на качеството на работата на регионалните отдели по осъществявания от тях последващ контрол на обществените поръчки чрез осъществяване на ежемесечен контрол на процедури, определени на извадков принцип, съгласно утвърдена методика;
  - Предвидено е ежемесечното провеждане на работни срещи – обучения на служителите от регионалните отдели, осъществяващи последващ контрол, с цел уеднаквяване на практиката и преодоляване на слабости и грешки при осъществяване на контрола.

На интернет страницата на ОПРР, в раздел „Изпълнение на договори“, подраздел „Указания за изпълнение на договорите за безвъзмездна финансова помощ“ - <http://bgregio.eu/izpalnenie-na-dogovori/ukazaniya-za-izpalnenie-na-dogovori/finansovo-upravlenie-kontrol-i-monitoring.aspx>, е публикувана актуална информация относно най-често срещаните нередности при изпълнение на проекти, съфинансирани от Структурните инструменти на ЕС, както и информация относно нарушения при възлагане на обществени поръчки, установени от одитните органи

при извършени одити на УО на ОПРР и свързаните с тях препоръки. Информацията се актуализира периодично.

През 2014 г. активно се изпълняват задълженията по договори за специализирани юридически услуги, сключени през м. декември 2012 г., след проведена открита процедура за възлагане на обществена поръчка, в рамките на проект по Приоритетна ос „Техническа помощ” на ОПРР с оглед подобряване качеството на предварителния и последващия контрол на процедурите за възлагане на обществени поръчки, както и за оптимизиране на процеса на процедуриране на сигналите за нередности и оказване на правна помощ при разрешаване на юридически казуси. В УО на ОПРР регулярно се провеждат срещи с представители на външните изпълнители за приемане на възложените задачи.

➤ ***Необходимост от подобряване качеството на физическото изпълнение на проектите от страна на бенефициентите***

Към 31.12.2014 г. приключи изпълнението на сключените през 2011-2012 г. договори с външни изпълнители по 9 обособени позиции за осъществяване на проверки на място с цел ускоряване на процеса на верификация, осигуряване на подобряване на контрола върху качеството на изпълнение на строителството на проектите, изпълнявани по ОПРР. В края на 2013 г. бе проведена процедура за избор на външни изпълнители за осъществяване на проверки на място за периода 2014-2015 г. с предмет „Наблюдение и контрол на изпълнението на проекти по ОПРР 2007-2013 г.“, в резултат на което в началото на 2014 г. бяха сключени 8 договора с външни изпълнители за осъществяване на проверки на място за периода 2014-2015 г.

В допълнение към Годишния план за проверки на място за 2014 г., УО изпълни и утвърден от Ръководителя на УО **План за проверки на място на приключили проекти за проверка за устойчивост на резултатите**, в който се включват проверки на място на всички приключили проекти за периода 2010-2013 г. Осъществени са общо 456 проверки на място за гарантиране устойчивостта на инвестициите.

За всички приключилите проекти по ОПРР, бенефициентите от своя страна извършват и документират проверки за физическото състояние на инвестициите и използването им по предназначение три пъти (съответно през първата, третата и петата година) в рамките на 5-годишния период на устойчивост след изтичането на срока на договора за БФП. Всеки бенефициент докладва на УО на ОПРР за резултатите от извършените проверки, като предоставя подходящи доказателства за състоянието на инвестицията (включително снимков материал) в срок до 10 работни дни от датата на съответната проверка. При извършване на проверка от страна на УО в периода на устойчивост се проверяват на място и констатациите от проверките на бенефициента.

➤ ***Необходимост от укрепване на капацитета на УО на ОПРР***

С цел укрепване на капацитета на УО на ОПРР и подобряване на експертния потенциал на служителите в ГД „ПРР“, през 2014 г. 66 служители са преминали специализирани обучения в чужбина по проект BG161PO001/5-01/2008/023 „Обезпечаване на служебни пътувания в чужбина на служителите на УО на ОПРР, пряко свързани с изпълнение на основните им задължения”, финансиран по Приоритетна ос 5 „Техническа помощ”, операция 5.1 „Програмиране, управление, мониторинг, оценка и контрол”, схема за предоставяне на БФП: BG161PO001/5-01/2008 „Техническа помощ за подготовка, управление, наблюдение, оценка, информация, контрол и укрепване на административния капацитет за изпълнение на ОП „Регионално развитие” 2007-2013 г.”, бюджетна линия BG161PO001/5-01/2008. Обученията са организирани от Европейския институт по публична администрация, Европейската академия за данъци, икономика и право (Берлин), Европейския център за обучение (Париж) – Обучителен център към издателство за юридическа литература „LEXXION“ (Брюксел).

Основните теми, застъпени в обученията, са свързани с ефикасното програмиране и подбор на операции, функционални инструменти в новата кохезионна политика 2014-2020 г., ефективно управление на проекти и техническо ръководство, изисквания за финансово управление и приключване на програмите на структурните фондове на ЕС: Успешна верификация на проекти, финансирани от ЕС за новия програмен период 2014-2020 г.; Държавни помощи за инфраструктурни проекти; Европейско законодателство за неюристи; Верификация през 2014 г.: средства за постигане на по-опростена и сигурна верификация; Прилагане на новите регламенти за ЕСИФ; Сравнение между 2014-2020 г. и 2007-2013 г.; Европейските фондове 2014 г.; Програмиране и подбор – как да ги направим по-ефективни и по-ефикасни; Финансово управление на ЕСИФ; Мерки за енергийна ефективност през програмния период 2014-2020 г.; Управление на проектния цикъл: Техническо ръководство; Опростяване: гарантиране на по-добро усвояване на средствата от европейските фондове и приключване на програми; Работа с оценка на въздействието в ЕС; Индикатори: Практичният инструментариум за подобряване на определението и използването на целите; Методологии за провеждане на предварителна оценка за финансовите инструменти в програмен период 2014-2020 г.; Новости в Европейското законодателство за обществени поръчки и съдебна практика; Финансов мениджмънт и първо ниво на контрол по ЕСИФ 2014-2020 г.

Обученията в България се провеждат по проект BG161PO001/5-01/2008/032 „Обезпечаване на служебни пътувания в страната на служителите на УО на ОПРР, пряко свързани с изпълнение на основните им задължения”, по приоритетна ос 5 „Техническа помощ”, операция 5.1 „Програмиране, управление, мониторинг, оценка и контрол” на ОПРР 2007-2013 г. През 2014 г. са проведени обучения на 50 служители в страната. Основните теми са свързани с изменение и допълнение на Закона за обществените поръчки; практика на Агенцията по обществени поръчки, Комисията за защита на конкуренцията и Върховния административен съд; Системи за финансово управление и контрол, лихви и валутен курс, плащания, прогнози; Мерки против корупцията и измамите във връзка с използването на ЕСИФ; Как да възлагаме законосъобразно и ефективно обществени поръчки

С оглед надграждането на знанията и уменията на всички служители на ГД „Програмиране на регионалното развитие”, включително и на регионалните отдели, през 2014 г. е организиран семинар на тема: Нов подход на Одитния орган относно налагането на финансови корекции и нарушенията допускани от бенефициентите по ОПРР 2007-2013 г., при възлагане на обществени поръчки“; Кръгла маса и фокус групи, касаещи работата на УО по приключване на ОПРР за програмен период 2007-2013 г.; семинар на тема: „Подобряване на системите за контрол в УО във връзка с осъществяване на предварителен и последващ контрол на процедури за възлагане на обществени поръчки от бенефициенти по ОПРР 2007-2013 г.“; Работна среща на УО на ОПРР, относно актуализация на Наръчника за управление и изпълнение на ОПРР 2007-2013 г. – изготвяне на Версия 10.

В допълнение, УО на ОПРР организира периодични работни срещи за обмяна на опит и добри практики между експертите от регионални отдели и отделите на централно ниво с цел повишаване на експертната компетентност при осъществяване на контрол на обществените поръчки.

С решение на Народното събрание и Постановление № 388/10.12.2014 г. на Министерски съвет, Министерството на регионалното развитие се преобразува в Министерство на регионалното развитие и благоустройството. Съгласно Заповед № РД 02-34-24/12.12.2014 г. на министъра на регионалното развитие и благоустройството за утвърждаване на длъжностното разписание на МРРБ, е утвърдена нова структура с обща численост на ГД „ПРР“ от 160 щатни бройки. С цел оптимизация на структурата и намаляване на числеността на ръководния състав, са направени следните структурни изменения в дирекцията:

- сектор „Нередности“ /8 щ. бр./ и сектор „Контрол по обществените поръчки“ /8 щ. бр./ са трансформирани в отдел „Законодателство, оценка на риска и нередности“ с

10 щатни бройки и отдел „Последващ контрол“ с 9 щатни бройки;

- сектор „Информация и публичност“ /5 щ. бр./ и сектор „Програмиране и оценка“ /10 щ. бр./ се трансформират в отдел „Програмиране, оценка, информация и публичност“ с 10 щатни бройки;
- секторите „Финансов контрол“/15 щ. бр./, „Финансово планиране и плащания“/6 щ. бр./ и „Счетоводство“/6 щ. бр./ в отдел „Финансово управление и контрол“ /от 29 на 28 щ.бр./, са трансформирани в следните сектори: сектор „Финансов контрол и разплащания“ – 12 щатни бройки, сектор „Финансово планиране и счетоводна отчетност“ – 10 щатни бройки и сектор „Лоши вземания“ – 4 щатни бройки;
- намалена е числеността на отдел „Мониторинг“ от 22 на 18 щатни бройки и на отдел „ИПП“ от 18 на 15 щатни бройки;
- създадени са отдел „Солидарност“ с 3 щатни бройки и отдел „Последващ контрол“ с 9 щатни бройки;
- увеличен е щатът с по една бройка на регионалните отдели: СЗР, СЦР, СИР, ЮИР, ЮЗР и с 2 щатни бройки на ЮЦР.

Отдел „Последващ контрол“ е създаден в отговор на констатациите на одитиращите органи от извършена одитна проверка, проведена през април 2014 г., по отношение на процедурите за контрол при провеждане на обществени поръчки за избор на изпълнител от страна на бенефициентите по ОПРР.

Таблица 4. Организационна структура на УО на ОПРР

Структура	
Управляващ орган на ОПРР – централно ниво	Щатни бройки: 160
Главен директор, ГД „Програмиране на регионалното развитие“	1
Заместник главен директор	2
Отдел „Програмиране, оценка, информация и публичност“	10, в т.ч.
Главен сътрудник по управление на европейски проекти и програми	1
Старши сътрудник по управление на европейски проекти и програми	2
Отдел „Изпълнение на програмните приоритети“	15 от тях
Главен сътрудник по управление на европейски проекти и програми	1
Сътрудник по управление на европейски проекти и програми	3
Отдел „Мониторинг“	18
Отдел „Финансово управление и контрол“	28 в т.ч.
Старши сътрудник по управление на европейски проекти и програми	2
Сектор „Финансов контрол и разплащания“	12
Сектор „Финансово планиране и счетоводна отчетност“	9
Сектор „Лоши вземания“	3
Финансов контролор, пряко подчинен на РУО на ОПРР	1
Отдел „Законодателство, оценка на риска и нередности“	10 в т.ч.
Сътрудник по управление на европейски проекти и програми	1
Старши сътрудник по управление на европейски проекти и програми	3
Отдел „Последващ контрол“	9
Отдел „Солидарност“ *	3
Управляващ орган на ОПРР – регионални отдели	
Отдел „Северозападен район“ (Видин)	10
Отдел „Северен централен район“ (Русе)	11

Отдел „Североизточен район“ (Варна)	10
Отдел „Югозападен район“ (София)	10
Отдел „Южен централен район“ (Пловдив)	12
Отдел „Югоизточен район“ (Бургас)	11

* С решение на Министерски съвет от 30 юли 2014 г. ГД „ОПРР“ е определена за национален орган, отговорен за управлението и контрола на дейностите подкрепени от фонд „Солидарност“ на ЕС, съгласно чл. 5, параграф 6 от Регламент (ЕС) № 661/2014 г., и чл. 59 и 60 от Регламент (ЕС) № 966/2012 г. Така взетото решение се регламентира формално с чл. 1 на ПМС 434 от 18.12.2014 г. за определяне на органите и реда за управление и контрол на средствата от Фонд „Солидарност“ на ЕС, с което Ръководителят на УО на ОПРР е определен за национален координатор на помощта, а УО на ОПРР за координиращ орган, отговорен за управлението и контрола на дейностите, финансирани със средства от фонда. В тази връзка в рамките на ГД „ОПРР“ е създаден отдел „Солидарност“ с 3-ма щатни служители, в т.ч. началник на отдел.

➤ **Необходимост от укрепване на капацитета на бенефициентите по ОПРР**

На 12.05.2014 г. в гр. София се проведе работна среща на УО на ОПРР с експерти, членове на екипи, изпълняващи проекти по ОПРР 2007-2013 г. Основни дискутирани теми бяха: Електронно отчитане на проекти чрез ИСУН - водена от експерт от дирекция „СУСЕС“, МС; Електронно отчитане на проекти по ОПРР чрез ИСУН; Най-често срещани пропуски и проблеми при отчитане на проекти, изпълнявани по ОПРР; Проблеми и предизвикателства при изпълнение на проектите по ОПРР; Отчитане на проекти по ОПРР, генериращи приходи и корективни мерки за подобряване на контрола и качеството при изпълнение на проектите по ОПРР.

Управляващият орган организира и проведе следните обучения за бенефициентите по ОПРР:

Семинар на тема „Законосъобразно провеждане на обществени поръчки, съфинансирани със средства от ЕС“ – семинар за УО и за бенефициентите на ОПРР, в периода 27-29.07.2014 г. в два модула, както следва:

- на 28.07.2014 г. в гр. София, модул „Системи за контрол върху обществените поръчки, съфинансирани от ЕС“;
- на 29.07.2014 г. в гр. София, модул „Законосъобразно възлагане на обществени поръчки и система за контрол за допустимост на разходите по обществените поръчки, съфинансирани от ЕС“.

Във връзка с Указания на Сертифициращия орган – дирекция „Национален фонд“, Министерство на финансите, относно оптимизиране на изискваната от бенефициентите информация при отчитане на разходите по договори/заповеди за БФП и създаване на необходимите предпоставки за активен електронен обмен на информация чрез електронен подпис, УО по ОПРР продължава прилагането на процедури за електронно отчитане на разходите по договорите за БФП чрез Информационната система за управление и наблюдение по Структурните фондове на ЕС, като на бенефициентите е предоставена възможност за електронно отчитане на разходите по изпълняваните договори. В допълнение, в рамките на Приоритетна ос 5 „Техническа помощ“ на ОПРР, Операция 5.3 „Изграждане на капацитет на бенефициентите на ОПРР“ се подкрепят конкретните бенефициенти-държавни институции чрез подобряване на капацитета им за подготовка, управление и изпълнение на техните Средносрочни рамкови инвестиционни програми (СРИП) и проектни фишове по ОПРР. Финансираните проекти целят подобряване на капацитета на бенефициентите-държавни институции чрез следните дейности:

- участие на бенефициентите в специализирани обучения в областта на структурните фондове на ЕС, включително и обмяна на опит;
- материално стимулиране на екипа по управление и изпълнение на СРИП;

- *разработване на инвестиционни проекти в пълна степен на проектна готовност (работни инвестиционни проекти в пълния им обем, съгласувания, одобрения, разрешения и др.) (project pipeline), с които бенефициентите да кандидатстват за финансиране със средства от ОПРР 2014–2020 г.;*
- *разработване и въвеждане на системи за мониторинг и оценка на изпълнението на СРИП/проектите;*
- *осигуряване на техника и оборудване за изпълнение на СРИП/проектите на бенефициентите;*
- *организиране на срещи за координиране на процеса по управление и изпълнение на СРИП/проектите по ОПРР;*
- *осигуряване на информация и публичност по отношение на СРИП на бенефициентите.*

2.4. Изменения в контекста на изпълнението на оперативната програма (когато е приложимо)

На 01.04.2014 г. е одобрена от ЕК ревизирана версия на Оперативна програма „Регионално развитие” (версия 4) с Решение № С(2014) 1876. В ревизираната програма са отразени всички решения за промени, приети на 10-то (12.06.2012 г.), 11-то (04.12.2012 г.) и 12-то (28.5.2013 г.) заседания на КН на ОПРР, както и взетите решения чрез 7 писмени процедури, проведени в периода септември 2012 – август 2013 г., чрез които са инициирани нови промени на оперативната програма, направени в съответствие с чл. 33 от Регламент №1083/2006 и продиктувани от необходимостта от по-ефективно и по-добро изпълнение на програмата до края на програмния период: *прехвърляне на средства към приключили проекти, проекти в процес на изпълнение или предстоящи проекти по схема BG161PO001/2.1-01/2007 „Подкрепа за рехабилитация и реконструкция на второкласни и третокласни пътища” с конкретен бенефициент Агенция „Пътна инфраструктура”, включването на нови големи проекти с цел свеждане до минимум на риска от загуба на финансови ресурси поради правилото N+2/N+3, включването на нови примерни дейности и нови бенефициенти по приоритетна ос 5 „Техническа помощ” с цел подобряване на капацитета на бенефициентите за подготовка на ИПГВР и пр.* Взетите решения за промени са описани в раздел 2.7, т.2.7.1 на настоящия доклад.

2.5. Значителни изменения по смисъла на чл.57 от Регламент (ЕО) №1083/2006 (когато е приложимо)

Няма установени случаи.

2.6. Допълняемост с други инструменти

В ОПРР 2007-2013 г.е гарантирано допълването с останалите оперативни програми и с Програмата за развитие на селските райони (ПРСР). Реалното изпълнение на ОПРР през отчетния период е в съответствие с установената демаркация.

С оглед предотвратяване на евентуално припокриване и двойно финансиране УО на ОПРР предприе следните мерки:

- На ниво представяне на проектни предложения и подписване на договор за предоставяне на БФП, бенефициентите представят декларация, че към момента на кандидатстване, дейностите, включени в проектното предложение, не са финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема от националния

бюджет, бюджета на Общността или друга донорска програма;

- Преди вземане на решение за предоставяне на БФП, УО извършва проверка за липсата на двойно финансиране по списъка от проектите, предложени от оценителната комисия за финансиране. Проверката на проектните предложения включва проверка в ИСУН, и проверка за липса на двойно финансиране по Програма ФАР и други програми с национално и европейско финансиране, предоставящи подкрепа за сходен вид дейности. При съмнения за наличието на двойно финансиране се осъществява официална кореспонденция с ведомствата, предоставящи финансовата подкрепа. За целта се попълва контролен лист. В допълнение, преди сключване на договора за предоставяне на БФП, се изисква от одобрените кандидати подписана и подпечатана декларация за липсата на двойно финансиране по проектното предложение или на дейности от него.
- Всички данни по проектите по ОПРР са въведени в единната ИСУН.
- В допълнение, съгласно изискванията на европейското законодателство, чл. 14 от Общите условия на договора и Указанията за изпълнение на договори по ОПРР, за да осигури необходимите данни и отчетност към УО, бенефициентът трябва да осигури адекватна счетоводна система на ниво договор, по източници на финансиране /ЕФРР, национален бюджет и собствен принос/. При проверка на място се проверява дали бенефициентът спазва изискването за водене на отделна аналитичност по всеки един договор за БФП. В случай на коректно отразяване на разходите, се проверява по колко проекта бенефициентът е получил финансиране и се проследява дали разходооправдателните документи от изпълнители по договор, финансиран със средства от ОПРР са отчетени и към други програми, включително ПРСР, или са финансирани от бюджета или други източници. Проверят се също така партидите на доставчиците по сметки 4010, 4020, както и се извършва проверка на същите в дневниците за покупки.
- Във всички разходооправдателни документи на бенефициента и партньорите, свързани с изпълнението на проект, се записва следния текст: *„Разходът е по проект за безвъзмездна финансова помощ по договор №.....по ОПРР“*

- **Пример за съвместна инициатива, илюстрираща принципа на допълняемост между ЕФРР и ЕСФ, е Проект за деинституционализация на децата от домовете за деца с увреждания**

Схема „Подкрепа за деинституционализация на социални институции, предлагащи услуги за деца в риск” по ОПРР има за цел да осигури подходяща и ефективна социална инфраструктура, допринасяща за предоставянето на нов вид резидентни и съпътстващи услуги в общността, които да заменят институционалната грижа. Средствата са насочени към изграждане, ремонт, оборудване и обзавеждане на центрове за настаняване от семеен тип и защитени жилища. С изпълнението на 60 договора на обща стойност на БФП 48 млн. евро, се предвижда създаването на общо 131 центъра за настаняване от семеен тип и 26 защитени жилища.

В изпълнение е проектът на Министерство на здравеопазването на стойност 5,1 млн. евро безвъзмездна финансова помощ за реструктуриране на 8 пилотни Дома за медико-социални грижи за деца, с оглед разкриване на иновативни интегрирани услуги за деинституционализация и превенция на изоставянето на деца от 0 до 3 г.

- **Пример, илюстриращ принципа на допълняемост между ЕФРР и ЕСФ, е инициативата за изграждане на социални жилища за маргинализирани групи**

На национално ниво се осигурява интегриран подход чрез съвместна инициатива между два фонда – ЕФРР и ЕСФ, като освен изграждане на социални жилища по линия на ОПРР, следва да се създадат програми за квалификация и работа, подобряване на качеството на образование на децата, мерки за повишаване на степента на самоорганизация на хората от квартала и др. по линия на ОП „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г. За целта в рамките на ОПРР се реализира схема BG161PO001/1.2-02/2011 „Подкрепа за осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението и други групи в неравностойно положение”. Конкретните бенефициенти по схемата са определени през 2011 г. от междуведомствена работна група под ръководството на министъра по управление на средствата от ЕС след оценка и избор на проектни идеи с цел създаване на пилотен модел за осигуряване на съвременни социални жилища и за трайно и устойчиво решаване на проблемите в тази сфера.

През 2014 г. продължава изпълнението на сключените през 2012 г. договори с общините Дупница и Видин. В допълнение, през 2014 г. приключи физическото изпълнение на проекта на община Девня.

2.7. Мониторинг и оценка

2.7.1. Мониторинг

В рамките на отчетния период са проведени 2 заседания на Комитета за наблюдение на ОПРР и 2 писмени процедури.

На 11.06.2014 г. е проведено XIV-то заседание на КН на ОПРР, на което са взети следните по-важни решения:

- КН одобрява Годишния доклад за изпълнение на ОПРР за 2013 г. и дава мандат на УО на ОПРР да направи необходимите промени за отразяване на направените препоръки и коментари и да изпрати Годишния доклад към ЕК;
- КН дава мандат на Ръководителя на УО да направи промени в ОПРР 2007-2013 г., съгласно извършените реалокации при инициране на последната ревизия на програмата.

На 09.12.2014 г. е проведено XV-то заседание на КН, на което са взети следните по-важни решения:

- КН дава мандат на Ръководителя на УО на ОПРР да предостави възможност за обявяване на обществени поръчки под условие по отношение на списъка от резервни проекти (допълнителните обекти, одобрени по схема „Зелена и достъпна градска среда“, предложението за интегриран градски транспорт на гр. Стара Загора, предложението на Министерство на здравеопазване закупуване на допълнителна апаратура за лъчелечение и проектите в оценка по схемата за социални жилища), за изпълнение на бъдещи потенциални инвестиционни мерки, които, след сформирание на целия необходим финансов ресурс по големия проект за изграждане на Северна скоростна тангента (159 млн. лв.), да бъдат финансирани при съвкупно изпълнение на следните условия – наличие на допълнително спестен ресурс по оперативната програма и наличие на влезли в сила решения за избор на изпълнители на основните дейности по проектите до края на месец април 2015 г.;
- По отношение схемата за социални жилища, през месец януари 2015 г., УО на ОПРР да извърши анализ на напредъка по провеждане на процедурите за избор на изпълнители по проектите на общините Варна и Тунджа, като се финансира този проект, за който първи има влязло в сила решение за избор на изпълнител и наличният ресурс по схемата в размер на 3 890 038,55 лв. е достатъчен за изпълнение на проекта. За

останалите проекти в оценка по схемата (включени в списъка с резервни проекти по т.1), УО на ОПРР да предостави възможност за обявяване на обществени поръчки под условие, като същите биха могли да бъдат финансирани след осигуряване на необходимия към момента ресурс за ССТ и при съвкупно изпълнение на горепосочените условия;

- До края на месец февруари 2015 г. УО на ОПРР да извърши анализ за спестения ресурс и възможностите за освобождаване на ресурс по оперативната програма и анализ за напредъка при провеждане на обществените поръчки по всеки проект от резервния списък, с оглед инициране на предложение към КН за приоритизиране на списъка с резервни проекти;
- До края на месец април 2015 г. УО на ОПРР да извърши окончателен анализ за спестения ресурс и възможностите за освобождаване на ресурс по оперативната програма и анализ за напредъка по провеждане на обществените поръчки по всеки проект от резервния списък с оглед инициране на предложение към КН за окончателно приоритизиране на списъка с резервни проекти и реалокиране на средствата от спестения ресурс.
- КН по ОПРР дава мандат на Ръководителя на УО да определи общините Горна Оряховица, Асеновград и Димитровград за конкретни бенефициенти в рамките на компонент 3 „Общини на средно-големите градове, центрове на агломерационни ареали“ по схема BG161PO001/5-02/2012 „В подкрепа за следващия програмен период“ и да измени Изкисванията за кандидатстване по схема BG161PO001/5-02/2012 „В подкрепа за следващия програмен период“ и да покани общините Горна Оряховица, Асеновград и Димитровград да подадат проектни предложения по схемата. Предвид крайния срок за допустимост на разходите по ОПРР – 31.12.2015 г., проектите трябва да бъдат одобрени под условие, като към сключване на договор за предоставяне на БФП по схемата се пристъпи, след като е налице влязло в сила решение за определяне на изпълнители на обществените поръчки за основните дейности по проектите в срок до края на месец април 2015 г.

Информация за **проведени писмени процедури** на КН на ОПРР. В резултат на проведените 2 писмени процедури на КН са взети следните по-важни решения:

- КН дава мандат на Ръководителя на УО на ОПРР да договори в размер на до 10 млн. евро (20 млн. лв.) финансирането на изпълнени или в процес на изпълнение проекти, допустими по схема BG161PO001/2.1-01/2007 „Подкрепа за рехабилитация и реконструкция на второкласни и третокласни пътища“, за които има реална възможност за приключване на всички дейности, включително подаване на искане за окончателно плащане до 31 октомври 2014 г. Средствата, необходими за тяхното финансиране да бъдат осигурени от спестените към момента средства за Северна скоростна тангента;
- КН дава мандат на Ръководителя на УО на ОПРР:
  - Да определи общините Тунджа, Столична, Казанлък и Лом за конкретни бенефициенти по схема BG161PO001/1.2-02/2011 „Подкрепа за осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението и други групи в неравностойно положение“ на база заявената от тях готовност да подготвят и изпълнят проект за осигуряване на социални жилища по ОПРР 2007-2013г.
  - Да измени Изкисванията за кандидатстване по схема BG161PO001/1.2-02/2011 „Подкрепа за осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението и други групи в

неравностойно положение” и покани общините Тунджа, Столична, Казанлък, Лом и Варна да подадат проектно предложение по схемата. Проектите да бъдат одобрени под условие, като към сключване на договор за предоставяне на БФП по схема BG161PO001/1.2-02/2011 се пристъпи след като е налице влязло в сила решение за определяне на изпълнители на обществените поръчки за основните дейности по проектите в срок до края на месец декември 2014 г., а в случая на община Казанлък – до края на месец март 2015 г.

- Да насочи допълнителен финансов ресурс към схема BG161PO001/1.2-02/2011 *„Подкрепа за осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението и други групи в неравностойно положение*” след уточняване на бюджета, необходим за изпълнението на проектите на общините Тунджа, Столична, Казанлък, Лом и Варна и след преценка на реалната готовност да се изпълнят проектите, която да се извърши към края на месец декември 2014 г., а в случая на община Казанлък - до края на месец март 2015 г. Допълнителният финансов ресурс да бъде насочен от регулярно освобождаващия се ресурс по текущи схеми за безвъзмездна финансова помощ по ОПРР.
- КН дава мандат на Ръководителя на УО на ОПРР да заличи резервната листа с проектни предложения, които успешно са преминали оценката, но за които не е достигнало финансиране по схема BG161PO001/3.2-03/2012 *„Подкрепа за развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите II”*;
- КН дава мандат на Ръководителя на УО на ОПРР да пренасочи наличния свободен ресурс в размер на 836 684,53 лв. и да пренасочва регулярно освобождаващия се финансов ресурс по схема BG161PO001/3.2-03/2012 *„Подкрепа за развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите II”* към схема BG161PO001/2.1-01/2007 *„Подкрепа за рехабилитация и реконструкция на второкласни и третокласни пътища“* с конкретен бенефициент АПИ за финансиране на голям проект за изграждане на северна скоростна тангента;

Мониторингът на изпълнението на договорите по проектите през 2014 г. е осъществяван чрез:

- **Технически доклади/Документална проверка** за напредъка на изпълнението на съответния договор за БФП, изготвени от бенефициентите;
- **Проверки на място**

Техническото и финансово наблюдение върху изпълнението на всички проекти по ОПРР се извършва от регионалните отдели и отдели „Мониторинг” и „ФУК” от централната администрация на УО. Регионалните отдели проверяват изпълнението на физическите показатели, като използват резултатите от проверките на място на проектите и данните от техническите доклади за напредъка на проекта и финансовите отчети, представени от бенефициента. Проверките на място се извършват в рамките на сключени договори с външни изпълнители за инвеститорски контрол, от регионалните отдели на УО или от експерти от централната администрация на УО от отдели „Мониторинг” – за техническия мониторинг, и „ФУК” - за финансовия мониторинг.

Шестмесечен и годишен технически доклад включват преглед на техническия напредък: на извършените дейности и постигнатите резултати, възникналите проблеми и планираните важни дейности. Шестмесечните доклади и планът за действие за следващия период се представят до 15 число на месеца след отчетния период. Годишните технически доклади обхващат изпълнението на договора за съответната година и се представят до 30 януари на годината, следваща отчетната година.

Освен шестмесечен и годишен технически доклад се представят и междинни технически доклади и финансови отчети при подаване на искане за междинно плащане, както и окончателен технически доклад и финансов отчет – при подаване на искане за окончателно плащане. Този вид доклади отразяват цялостното изпълнение на проектите за отчетния период, за който се отнася искането за плащане, като окончателният технически доклад се изготвя по такъв начин, който да позволи сравнение между целта (целите), предлаганите средства, очакваните резултати и бюджета на дейността от една страна, и използваните средства, извършените разходи и получените резултати от друга, като се използват индикаторите за наблюдение, предоставени в описанието на дейността.

Проверки на място се извършват за всички проекти по сключените договори за предоставяне на БФП. Проверки се извършват при подадено искане за междинно или окончателно плащане, при съмнение за нередност, по решение на УО и по Годишен план. За всички проекти с висока степен на риск се осъществява засилен контрол. Проверките на място се разделят на следните основни групи:

- Планови проверки на място;
  - в съответствие с Годишния план за проверки на място.
- Извънредни проверки на място:
  - при представяне от бенефициентите на искане за междинно/окончателно плащане;
  - при съмнение за нередност;
  - за проверка за установяване на двойно финансиране;
  - по решение на УО;
- Проверки след приключване на проектите, където е приложимо, при спазване на изискванията на чл. 57 от Регламент (ЕО) No.1083/2006.

Контролът върху реда за възлагане на обществените поръчки за избор на изпълнители по проекти, финансирани по ОПРР, се осъществява чрез:

1. Предварителен контрол на документацията за участие в процедури за избор на изпълнители;
2. Изпращане на наблюдатели в комисиите за разглеждане, оценка и класиране на участниците в процедурите за обществени поръчки – представители на УО на ОПРР участват като наблюдатели при провеждане на процедури по ЗОП, които попадат в обхвата на чл. 45, в, от ЗОП и чл. 19, ал.2, т.22 от ЗОП. По решение на Ръководител/Зам. ръководител на УО, представители на УО могат да участват като наблюдатели и при провеждането на други процедури от бенефициентите по програмата, извън горепосочения обхват;
3. Последващ контрол на проведените обществени поръчки.

В съответствие с направените през 2012 г. законодателни промени, в режима на осъществяване на предварителен контрол по чл. 19, ал. 2, т. 22 от ЗОП, компетентен орган за осъществяване на предварителен контрол на процедури за обществени поръчки, финансирани напълно или частично със средства от европейските фондове е Агенцията по обществени поръчки. И през 2014 г. УО на ОПРР продължи да осъществява предварителен контрол на документациите в частта за техническите спецификации.

Съгласно НУИОПРР, УО на ОПРР продължи да осъществява цялостен предварителен контрол на процедури, чиято прогнозна стойност е под праговете, установени в чл. 19, ал. 2, т. 22 от ЗОП.

УО на ОПРР възприе подхода на осъществяване на пълен последващ контрол над всички договори с изпълнители, сключени по проекти, финансирани от ОПРР, независимо от тяхната стойност.

За периода януари-декември 2014 г. УО на ОПРР е осъществил контрол /предварителен и последващ/ на над повече от 4 000 бр. обществени поръчки.

➤ **Разкриване, отчитане, докладване и последващо разрешаване на всички регистрирани случаи на нередности по Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС.**

В Наръчника за управление и изпълнение на ОПРР е описана детайлна процедура за установяване, регистриране, докладване и последващо проследяване на нередности. Посочени са също така корективните действия, които УО предприема при установяване на нередности и възможностите за възстановяване на недължимо платени средства. Описаните в Наръчника процедури се прилагат както на централно, така и на регионално ниво.

Следва да се отбележи, че с цел превенция и идентифициране на нередности, УО е въвел адекватни и ефективно функциониращи системи, състоящи се в осъществяването на предварителен, текущ и последващ контрол за законосъобразност на обществени поръчки, навременни проверки на място и мониторинг в процеса на верификация на средствата от ЕФРР и държавния бюджет.

Не на последно място, през 2014 г., бяха проведени специализирани обучения, които повишиха компетенциите на служителите на УО по отношение на процеса на усвояване на публични средства. Тези мерки, в съвкупност с подобрените системи за разследване, позволиха обработката на постъпилите сигнали да се извършва съгласно разпоредбите на Наредбата за определяне на процедурите за администриране на нередности по фондове, инструменти и програми, съфинансирани от Европейския съюз и Методически указания за администриране на нередности по Оперативните програми, съфинансирани от Структурните и Кохезионния фонд (СКФ) издадени на 17.01.2014 г. от дирекция „Защита на финансовите интереси на Европейския съюз“ в МВР (АФКОС).

С оглед установените нередности и задължението за докладване на същите на национално и европейско ниво, УО поддържа тясно сътрудничество с дирекция „АФКОС“.

Като добра практика от последната година може да се отбележи сътрудничеството между УО на ОПРР, органите на прокуратурата и АФКОС, в случаите, когато са установени нередности под формата на „подозрение за измама“ съгласно член 1, параграф 1, буква "а" от Конвенцията от 26 юли 1995 г., приета на основание член К.3 от Договора за Европейския съюз, за защитата на финансовите интереси на Европейските общности.

Сигнали за нередности постъпват от различни източници:

- чрез електронната страница на ОПРР;
- от служители на УО след извършени проверки на място или след осъществен документален контрол;
- от външни на УО организации, институции и лица;
- информация в пресата или електронните медии;
- информация, свързана със съдебни и/или административни процедури.

За периода 01.01.2014 г. до 31.12.2014 г. в УО са регистрирани в Регистъра на сигналите за нередности по ОПРР общо 1007 бр. сигнали, отнасящи се предимно до: нарушения и допуснати грешки в провеждане на процедури по ЗОП и свързаните с него подзаконови

актове, като например: въведени дискриминационни критерии в документациите; субективни показатели в методиките за оценка на офертите, нарушения и грешки при формулиране на критерии за подбор, както и в работата на оценителните комисии; несъответствия между информацията, съдържащи се в различни документи при провеждане на процедури за избор на изпълнител; неправомерно разделяне на поръчки с цел преминаване към по-лека процедура в нарушение на изискванията на чл. 15, ал. 6 от Закона за обществените поръчки; недостатъчен срок за достъп до документацията за участие и съкращаване на срока за подаване на офертите в процедурите за обществените поръчки.

В резултат от тези действия се отчита повишен брой на регистрирани сигнали и установени нередности, вследствие на констатирани „неправомерни методики за оценка на офертите“ и съкращаване на сроковете в процедурата за обществените поръчки. Тези обстоятелства се дължат на променения подход на Сертифициращия орган и Одитиращия орган при оценка на финансовото влияние на подобни нарушения. Проверяващите органи считат, че всяка една „неправомерна методика“ не само води до субективизъм при оценяване на офертите и неравноправно третиране на участниците, но и притежава възпрепятстващ ефект, отказвайки потенциални участници (които са подходящи да изпълнят поръчката), да подадат оферти. Ето защо, в подобни случаи, следва да се определят финансови корекции по пропорционален метод (процент от стойността на увредения договор). В идентичен смисъл е и становището на ЕК, ГД „Регионална и градска политика“, изразено в писмо ARES (2013) 3274908/17.10.2013 г.

С цел ограничаване на риска от сертифициране на неправомерни разходи по оперативната програма, УО преразглежда всички случаи, при които предприетите мерки не съответстват на новия подход за определяне на финансови корекции. В допълнение, с оглед уеднаквяване на практиката при осъществяване на последващ контрол на обществени поръчки, служителите на УО, както на регионално, така и на централно ниво, бяха подробно запознати с констатациите от одитните доклади на ЕК, Сертифициращия и Одитиращия орган.

Голям брой от новорегистрираните сигнали за нередности и установените нередности са вследствие на актуализираната 9.2 и 9.3 версия на НУИОПРР през юли и август 2014 г., довела до значително подобряване на осъществявания последващ контрол на процедури за възлагане обществени поръчки и развиване и оптимизиране на процедурата за администриране на сигнали и нередности.

Във връзка с посочения по-горе общ брой от 1007 сигнала, важно да се има предвид, че когато едно твърдение за нарушение обхваща различни проекти/договори за БФП, финансирани по ОПРР, съгласно указания на Дирекция АФКОС и с оглед улесняване на процеса на докладване на нередности, УО регистрира отделен сигнал за нередност по всеки засегнат проект. Тези изисквания водят до повишаване на общия брой регистрирани сигнали.

От общия брой сигнали по ОПРР до края на 2014 г. (2494 бр.), новорегистрираните само в периода 01.01.2014 г. до 31.12.2014 г. са 1007 бр., от които:

- проверките по 221 бр. сигнали са приключили с прекратяване;
- проверките по 151 бр. сигнали са приключили с установяване и регистриране на нередност;
- проверките по 653 бр. сигнали към 01.01.2015 г. са активни.

От броя сигнали за нередности, които са подадени до УО в периода 01.01.2014 г. до 31.12.2014 г., 919 бр. са в рамките на УО и са в следствие на осъществен последващ контрол по искания за плащане по проектите; 88 бр. са подадено от външни на УО източници.

В Националния регистър на нередностите са налични към 30.12.2014 г. общо 861 бр. нередности, от които:

- 641 бр. нередности са установени в предходни периоди;
- 220 бр. нередности са установени в периода 01.01.2014 г. до 31.12.2014 г., по сигнали, регистрирани в последното тримесечие на 2013 г. и през 2014 г.

В периода 01.01.2014 г. до 31.12.2014 г. са регистрирани 220 бр. нови нередности, от които на Европейската служба за борба с измамите (ОЛАФ) са докладвани 68 бр. случаи на нередности. От всички докладвани 861 бр. случаи на установени нередности към 31.12.2014 г. подлежат на последващо докладване 338 бр., които се явяват броя на нередностите за проследяване и през 2015 г.

2.7.2. Програмиране 2014 – 2020 г.

През 2014 г. процесът на програмиране на периода 2014–2020 г. продължи с изпълнението на проект „Програмиране на регионалното развитие за периода 2014 - 2020 г.“. Основната цел на проекта е да се осигури навременно, правилно и ефективно планиране, възлагане и осъществяване на дейностите от етапите в процеса по програмиране на Оперативната програма за регионално развитие за програмен период 2014-2020 г. Проектът е с продължителност 45 месеца и съдържа взаимно обвързани дейности, за които е предвидено да се възложат с отделни обществени поръчки.

През 2014 г. продължи изпълнението на етапите по сключения през 2011 г. договор за разработване на социално-икономически анализ за нуждите на оперативна програма за регионално развитие за периода 2014–2020 г. Между Изпълнителя и Възложителя са провеждани регулярни срещи за координиране на дейностите и коментиране на ключови моменти в процеса на изпълнение на договора. Изпълнителят е представил два междинни и два аналитични доклада по разработването на анализа: шести и седми междинен доклад по етап 5 „Преработване и допълнително фокусиране на база изводите на SWOT анализа, анализите на ИПГВР и получените коментари от заинтересованите страни и Европейската комисия“. Аналитичните доклади са свързани с преработка и актуализация на изследването на градското развитие и изготвяне на актуализиран социално-икономически анализ за нуждите на ОПРР за периода 2014-2020 г. През 2014 г. е изготвен и окончателния доклад за изпълнение на договора, който включва следните приложения:

1. Окончателен вариант на социално-икономически анализ, изводи и SWOT анализ;
2. Предложения по системата от индикатори на ОПРР 2014-2020 г.;
3. Аналитичен материал „Приложение на модела на полицентризм в европейската регионална политика“;
4. Аналитичен материал „Актуализация на социално-икономическия анализ в съответствие с развитието на секторните политики в периода 2012-2014 г.“;
5. Аналитичен материал „Обвързаност на подкрепяните от ОПРР 2014-2020 г. дейности с целите, приоритетите и дейностите на регионалните планове за развитие на регионите от ниво 2 за периода 2014-2020 г., областните стратегии за развитие и общинските планове за развитие“;
6. Аналитичен материал „Оценка на препоръките от предварителната и екологичната оценки с оглед евентуална необходимост от актуализация на социално-икономическия анализ“;
7. Аналитичен материал „Статистика и прогноза за увеличаване на посещаемостта на туристически обекти от национално значение“;
8. Аналитичен материал „Възможности за групиране на туристическите обекти“;

9. Допълнителен анализ свързан с коментар 15 на ЕК по проекта на ОПРР 2014-2020 г., изготвен по искане на Възложителя;
10. Допълнителен анализ свързан с коментар 14 на ЕК по проекта на ОПРР 2014-2020 г., изготвен по искане на Възложителя;
11. Допълнителен анализ свързан с коментар 10 на ЕК по проекта на ОПРР 2014-2020 г., изготвен по искане на Възложителя;
12. Аналитичен материал „Връзка на ОПРР 2014-2020 г. с рамковия документ „Анализ на риска и оценка на уязвимостта на секторите в българската икономика от измененията на климата“;
13. Карти на туристическите обекти от национално и световно значение в съответствие с Приоритетна ос 5 „Регионален туризъм“ на ОПРР 2014-2020 г. по райони от ниво.

В рамките на месец декември 2014 г. са проведени шест обсъждания на резултатите от етап 5 по време на заседанията на Регионалните съвети за развитие на районите от ниво NUTS 2, на които са представени тенденциите в развитието на региони в периода 2007-2013 г., включително използвани при разработването на ОПРР 2014-2020.

През 2014 г. са активизирани преговорите с ЕК по одобрение на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г., като са проведени значителен брой официални и неофициални срещи на различни нива, с цел обсъждане и сближаване на отстояваните позиции. Проведено е едно присъствено заседание на тематичната работна група за разработване на ОПРР 2014-2020. По време на заседанието е представен напредъка при разработването на оперативната програма, отворените въпроси при преговорите с ЕК и българската позиция. Представеният проект на програма е одобрен от тематичната работна група и е изпратен за официално одобрение до ЕК през системата SFC на 30 май 2014г., след приемането му на заседание на Съвета за координация и управление на средствата от ЕС и на Министерски съвет. През месец август 2014 г. са получени официални коментари от страна на ЕК по отношение текста на ОПРР 2014-2020. В периода месец август-ноември 2014 г. ОПРР 2014-2020 е актуализирана, въз основа на проведени двустранни срещи между представители на МРРБ и други ведомства и заинтересовани страни, с цел адекватно отразяване на коментарите на ЕК. След като програмата премина процедура по неприсъствено съгласуване в рамките на тематичната работна група, ОПРР 2014-2020 г. е приета на заседание на Съвета за координация и управление на средствата от ЕС и на Министерски съвет с Решение на №768 от 17.11.14 г. Вариантът е официално изпратен за провеждане на втори кръг преговори за одобрение от ЕК.

В началото на месец декември 2014 г. са получени втори официални коментари на ЕК по програмата, които се отрязават. В рамките на процеса по съгласуване на ОПРР 2014-2020 г., от страна на ЕК, представените основни коментари са в две посоки: предвидената подкрепа за малки градове в периферни райони от националната полицентрична мрежа и инвестициите в сектор „Здравеопазване“. С подкрепата на всички заинтересовани страни през 2014 г. са поставени основите за максимална защита на националния интерес в тези две приоритетни направления.

2.7.3. Оценка

През 2014 г. е актуализирана предварителната оценка на ОПРР 2014-2020 г. в частта „Оценка на системата от показатели“ поради актуализация на някои от индикаторите в проекта на ОПРР 2014-2020 г.

Окончателният доклад за екологичната оценка на ОПРР 2014-2020 г. е приет от Възложителя на 23.01.2014 г. Приключено е изпълнението на договора за екологична оценка на ОПРР 2014-

2020 г. по обществената поръчка с предмет „Осъществяване на оценки, във връзка с подготовката на ОПРР 2014-2020 г.” по проект BG161PO001/5-01/2008/065 „Осъществяване на оценки, свързани с подготовката на ОПРР 2014-2020 г.”.

Съгласно Плана за оценка на ОПРР 2007-2013 г. е сключен договор № РД-02-37-11/12.03.2014 г. за изпълнение на обществена поръчка с предмет „Осъществяване на оценка на въздействието на интервенциите по Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г. и на приноса им за изпълнение на хоризонталните политики на ЕС” по проект BG161PO001/5-01/2008/077 „Осъществяване на оценка на въздействието на интервенциите по Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г. и на приноса им за изпълнение на хоризонталните политики на ЕС” с бюджет 225 786,49 евро и продължителност 15 месеца. Оценката обединява всички заложиени оценки в актуализирания План за оценка и ще се изпълнява до м. юни 2015 г., както следва:

1. Проучвания за набиране на информация за напредъка по индикаторите за резултат и въздействие на ОПРР 2007-2013 г., която не може да бъде предоставена от окончателните технически доклади на бенефициентите и съответно от ИСУН;
2. Оценка на въздействието на интервенциите по ОПРР 2007-2013 г., включително изготвяне на втория тригодишен доклад по наблюдението и контрола при прилагането на ОПРР 2007-2013 г., включително на мерките за предотвратяване, намаляване или отстраняване на екологичните щети в резултат на прилагането на програмата;
3. Оценка на приноса на интервенциите по ОПРР 2007-2013 г. за изпълнение на хоризонталните политики на ЕС;
4. Оценка на ефекта от дейностите по Комуникационния план за информация и публичност на ОПРР 2007-2013 г.

До края на 2014 г. са приключили първи и втори етап от оценката и УО на ОПРР е одобрил встъпителния и първия междинен доклад от оценката.

2.8. Национален резерв за изпълнение (където е приложимо и единствено в годишния доклад за изпълнение за 2010 г.)

Неприложимо.

3. ИЗПЪЛНЕНИЕ ПО ПРИОРИТЕТНИ ОСИ

3.1. Приоритетна ос 1 - Устойчиво и интегрирано градско развитие

Съгласно одобрената от ЕК на 1 април 2014 г. трета ревизия на ОПРР 2007-2013 г., финансовият ресурс за приоритетна ос 1 е на стойност **958 848 322 евро**, от които **815 021 074 евро** представляват съфинансиране от Европейския фонд за регионално развитие. Общата сума представлява 60% от бюджета на програмата. Третата ревизия на програмата обхваща всички реалокации на финансови средства, извършени към 31.08.2013 г.

В същото време, с оглед посочване на реалната и коректна информация, в Годишния доклад за 2013 г. са отразени всички решения на КН на ОПРР, взети през 2013 г., включително решенията за пренасочване на финансов ресурс между операции и/или между приоритетни оси, взети след изпращане на третата ревизия на ОПРР. В настоящия доклад са отразени всички решения на КН на ОПРР, взети през 2014 г. В тази връзка финансовият ресурс на приоритетна ос 1 възлиза на **939 744 241 евро**, от които **798 782 605 евро** представляват съфинансиране от ЕФРР. Общата сума представлява **59%** от бюджета на програмата.

3.1.1. Постигане на целите и анализ на напредъка

Информация за всички публикувани схеми по Приоритетна ос 1 към 31.12.2014 г. е посочена в таблица 6.

Таблица 6. Обявени схеми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и получени проектни предложения:

Оперативна програма „Регионално развитие”	Дата на публикуване	Общ бюджет, евро*	Нов общ бюджет**, евро	Съ-финансиране от ЕФРР (85%), евро	Нац. Финансиране, (15%), евро	Получени проекти 01.01.2014 - 31.12.2014
По операция 1.1 „Социална инфраструктура”						
BG161PO001/1.1-01/2007 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна образователна, социална и културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”	14 ноември 2007 г.	107 547 999	105 379 495	89 572 571	15 806 924	Процедурата по приемане на проекти е приключена
BG161PO001/1.1-02/2007 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна държавна образователна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”	29 февруари 2008 г.	4 684 785	4 141 797	3 520 527	621 270	- Конкретен бенефициент МОН
BG161PO001/1.1-03/2008 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна социална инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали»	29 февруари 2008 г.	2 609 939	2 282 508	1 940 132	342 376	- Конкретен бенефициент АСП
BG161PO001/1.1-04/2008 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна инфраструктура на бюрата по труда, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”	29 февруари 2008 г.	2 211 636	2 211 156	1 879 483	331 673	- Конкретен бенефициент АЗ

BG161PO001/1.1-05/2008 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”	25 юни 2008 г.	25 102 422	25 016 415	21 263 953	3 752 462	- Конкретен бенефициент МК
BG161PO001/1.1-06/2009 „Подкрепа за обновяване и модернизация на държавни лечебни и здравни заведения в градските агломерации”	29 април 2009 г.	75 660 233	0,00	0,00	0,00	Процедурата е прекратена
BG161PO001/1.1-07/2009 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна инфраструктура на висшите училища в градските агломерации”	30 септември 2009 г.	18 538 861	18 433 320	15 668 322	2 764 998	Процедурата по приемане на проекти е приключена
BG161PO001/1.1-08/2010 „Подкрепа за реконструкция, обновяване и оборудване на държавни лечебни и здравни заведения в градските агломерации”	30 януари 2010 г.	75 660 233	75 371 927	64 066 138	11 305 789	- Конкретен бенефициент МЗ
BG161PO001/1.1-09/2010 „Подкрепа за прилагане на мерки за енергийна ефективност в общинска образователна инфраструктура в градските агломерации”	22 февруари 2010 г.	54 459 945	50 815 526	43 193 197	7 622 329	Процедурата по приемане на проекти е приключена
BG161PO001/1.1-10/2010 „Подкрепа за създаване и промотиране на иновативни културни събития”	09 ноември 2010 г.	9 394 873	8 543 605	7 262 064	1 281 541	Процедурата по приемане на проекти е приключена
BG161PO001/1.1-11/2011 „Подкрепа за реконструкция/обновяване и оборудване на	31 януари 2011 г.	50 440 155	48 117 185	40 899 607	7 217 578	Процедурата по приемане на проекти е приключена

общински лечебни заведения в градските агломерации”						
BG161PO001/1.1-12/2011 „Подкрепа за деинституционализация на социални институции, предлагащи услуги за деца в риск”	26 януари 2011 г.	52 647 749	49 844 890	42 368 157	7 476 734	Процедурата по приемане на проекти е приключена
По операция 1.2 „Жилищна политика”						
BG161PO001/1.2-01/2011 Подкрепа за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради”	18 юли 2011г.	25 620 393	25 620 393	21 777 334	3 843 059	- Конкретен бенефициент ДЖП
BG161PO001/1.2-02/2011 „Подкрепа за осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението и други групи в неравностойно положение”	30 август 2011 г.	8 006 374	8 006 374	6 805 418	1 200 956	5 проектни предложения
BG161PO001-1.2-03/2012 "Подкрепа за енергийната ефективност в многофамилни жилищни сгради", Фонд за жилищно обновяване	16 ноември 2011 г.	6 374 421	6 374 421	5 418 258	956 163	- Фонд за жилищно обновяване
По операция 1.4 „Подобряване на физическата среда и превенция на риска”						
BG161PO001/1.4-01/2007 „Подкрепа за ограничаване и предотвратяване на рисковете и щетите при пожари в градските агломерационни ареали”	15 декември 2007 г.	49 793 033	51 000 000	43 350 000	7 650 000	Конкретен бенефициент МВР
BG161PO001/1.4-02/2008 „Подкрепа за подобряване на градската среда”	20 август 2008 г.	51 016 073	48 637 251	41 341 663	7 295 588	Процедурата по приемане на проекти е приключена
BG161PO001/1.4-03/2008 „Подкрепа за изграждане и укрепване на дребномащабна инфраструктура за	13 октомври 2008 г.	5 185 965	4 883 646	4 151 099	732 547	Процедурата по приемане на проекти е приключена

<i>предотвратяване на свлачища в градските агломерации</i>						
<i>BG161PO001/1.4-04/2009 „Подкрепа за дребномащабна инфраструктура за предотвратяване на свлачища в градските агломерации</i>	<i>15 юли 2009 г.</i>	<i>3 375 352</i>	<i>3 375 352</i>	<i>2 869 049</i>	<i>506 303</i>	<i>Процедурата по приемане на проекти е приключена</i>
<i>BG161PO001/1.4-05/2009 „Подкрепа за интегрирано и устойчиво развитие чрез подобряване на градската среда</i>	<i>25 септември 2009 г.</i>	<i>46 508 072</i>	<i>46 012 585</i>	<i>39 110 697</i>	<i>6 901 888</i>	<i>Процедурата по приемане на проекти е приключена</i>
<i>BG161PO001/1.4-06/2010 „Подкрепа за дребномащабни мерки за предотвратяване на наводнения в градските агломерации</i>	<i>01 юли 2010 г.</i>	<i>18 420 353</i>	<i>18 005 305</i>	<i>15 304 509</i>	<i>2 700 796</i>	<i>Процедурата по приемане на проекти е приключена</i>
<i>BG161PO001/1.4-07/2010 „Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие</i>	<i>04 август 2010 г.</i>	<i>9 804 710</i>	<i>8 615 248</i>	<i>7 322 961</i>	<i>1 292 287</i>	<i>Процедурата по приемане на проекти е приключена</i>
<i>BG161PO001/1.4-08/2010 Съвместна европейска инициатива за устойчиви инвестиции в градските райони JESSICA</i>	<i>19 октомври 2010 г.</i>	<i>33 000 000</i>	<i>33 000 000</i>	<i>28 050 000</i>	<i>4 950 000</i>	<i>ЕИБ Холдингов фонд</i>
<i>BG161PO001/1.4-09/2012 „Зелена и достъпна градска среда</i>	<i>03 септември 2012 г.</i>	<i>90 510 471</i>	<i>90 184 443</i>	<i>76 656 777</i>	<i>13 527 666</i>	<i>Процедурата по приемане на проекти е приключена</i>
По операция 1.5 „Системи за устойчив градски транспорт”						
<i>BG161PO001/1.5-01/2010 ”Подкрепа за интегриран градски транспорт в Община Бургас”</i>	<i>10 юни 2010 г.</i>	<i>51 816 427</i>	<i>51 816 427</i>	<i>44 043 963</i>	<i>7 772 464</i>	<i>Процедурата по приемане на проекти е приключена</i>
<i>BG161PO001/1.5-02/2011 ” Подкрепа за интегриран градски транспорт в Столична община”</i>	<i>04 февруари 2011 г.</i>	<i>50 000 000</i>	<i>50 000 000</i>	<i>42 500 000</i>	<i>7 500 000</i>	<i>Процедурата по приемане на проекти е приключена</i>
<i>BG161PO001/1.5-03/2011 ” Подкрепа за интегриран градски</i>	<i>15 ноември 2011 г.</i>	<i>104 054 973</i>	<i>104 054 973</i>	<i>88 446 727</i>	<i>15 608 246</i>	<i>Процедурата по приемане на проекти е</i>

транспорт в 5-те големи града”											приключена
--------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	------------

* Колона «Общ бюджет евро» отразява бюджетите на отделните схеми в Годишния доклад за изпълнение на ОПРР за 2013 г.

** Колона “Нов общ бюджет евро” отразява актуализираните бюджети на отделните схеми, в резултат на решенията на КН на ОПРР, взети през 2014 г., за пренасочване на средства между операции и/или приоритетни оси.

3.1.1.1. Информация за физическия напредък по приоритетната ос

Всички представени индикатори по приоритетни оси са в съответствие с ревизираната ОПРР приета с Решение на ЕК от 01.04.2014 г.

Таблица 7. Информация за физическия напредък по приоритетната ос

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
ПРИОРИТЕТНА ОС 1											
Индикатор за въздействие											
Намаляване на емисиите на парникови газове (CO ₂ и еквивалентни, kt) Ключов индикатор ⁽¹⁾	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	0	0 ⁽²⁾		0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	21 ⁽¹⁾	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	56 ⁽¹⁾	56
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Индикатори за резултат											
Икономия на енергия от обновяване на сградите (MWh) Ключов индикатор ⁽⁴⁾	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	17 789	38 103	98 305	148 741 ⁽³⁾		148 741
	Целева стойност	Н/П	Н/П	44 400	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	245 000	245 000
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Ученици, облагодетелствани от подобрена образователна инфраструктура (бр.) Ключов индикатор ⁽⁴⁾	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	8827	33 786	57488	216 495	246 325		246 325
	Целева стойност	Н/П	Н/П	6 300	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	20 000	20 000
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Пациенти, облагодетелствани от подобрена здравна инфраструктура (бр.) Ключов индикатор ⁽⁴⁾	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	32 884	85 913 ⁽⁵⁾		85 913
	Целева стойност	Н/П	Н/П	200 000	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	600 000	600 000
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Население, облагодетелствано от обновените сгради (с изключение на образователни и здравни институции) (бр.) Ключов индикатор ⁽⁴⁾	Постигната стойност	Н/П	Н/П	18 165	18 165	565 346	2 740 355	4 818 418	4 818 418 ⁽⁶⁾		4 818 418
	Целева стойност	Н/П	Н/П	100 000	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	230 000	230 000
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Деца, облагодетелствани от процеса на деинституцио Ключов индикатор ⁽⁴⁾	Постигната стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	36	962 ⁽⁷⁾		962
	Целева стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	800	800
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
нализация (бр.)	стойност										
Допълнително население, обслужвано с подобрен градски транспорт Ключов индикатор ⁽⁸⁾	Постигната стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П ⁽⁸⁾		
	Целева стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	90 000 ⁽⁸⁾	90 000
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Индикатори за продукт											
Брой на проекти за гарантиране на устойчивост и подобряване на привлекателността на градовете и големите градове Ключов индикатор ⁽⁹⁾	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	1	20	40	41 ⁽¹⁰⁾		41
	Целева стойност	Н/П	Н/П	40 ⁽⁹⁾	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	130 ⁽⁹⁾	130
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Брой на проектите за избягване на рискове Ключов индикатор ⁽⁹⁾	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	2	6	19	61	66 ⁽¹⁰⁾		66
	Целева стойност	Н/П	Н/П	40 ⁽⁹⁾	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	70 ⁽⁹⁾	70
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Обновени многофамилни сгради и социални жилища (бр.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П ⁽¹¹⁾		
	Целева стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	20	20
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Подобрена инфраструктура на здравеопазването (бр.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	1	10		10
	Целева стойност	Н/П	Н/П	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	32	32
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Подобрена образователна инфраструктура (бр.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	29	101	214	463	555 ⁽¹²⁾		555
	Целева стойност	Н/П	Н/П	20	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	45	45
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Подобрена инфраструктура в сферата на културата (бр.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	2	2	20	66	69	70 ⁽¹³⁾		70
	Целева стойност	Н/П	Н/П	35	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	90	90
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Подобрена инфраструктура в сферата на социалните услуги (бр.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	8	75	80	80 ⁽¹⁴⁾		80
	Целева стойност	Н/П	Н/П	30	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	70	70
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Построени/реконструирани домове/центрове в резултат на	Постигната стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	5	108		108
	Целева стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	10	10
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
деинституцио нализацията на децата	стойност										
Разработени/ изпълнени интегрирани планове за градско развитие (бр.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	0	36		36
	Целева стойност	Н/П	Н/П	7	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	36	36
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П

- (1) Индикаторът съответства на Ключов индикатор No 30. В Оперативната програма индикаторът се измерва на ниво Приоритетна ос 1 и Приоритетна ос 2. В системата SFC целевите стойности за 2009 и 2015 г. са въведени кумулативно на програмно ниво.
- (2) Съгласно текста на ОПРР показателят следва да бъде отчетен след приключване на програмата, т.е. в окончателния доклад за изпълнението на ОПРР след приключване на съответните проекти по приоритетни оси 1 и 2 и отчитане на въздействието на приключилите проекти до края на 2014 г. чрез проучване по провеждащата се оценка на въздействието на интервенциите по ОПРР.
- (3) Съгласно текста на ОПРР показателят следва да бъде отчетен след приключване на програмата след приключване на съответните проекти по приоритетна ос 1. Показателят е включен в проучване по провеждащата се оценка на въздействието на интервенциите по ОПРР поради обвързаността с предходния индикатор. Към 2014 г. е постигната стойност по показателя съобразно:
- Постигната стойност по показателя съобразно приключили проекти през 2012 г., отчетени след два отоплителни сезона по схема BG161PO 001/1.1-01/2007 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна образователна, социална и културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали” за 12 бр.проекти; BG161PO001/1.1-09/2010 „Подкрепа за прилагане на мерки за енергийна ефективност в общинска образователна инфраструктура в градските агломерации”; и схема BG161PO001/1.1.-12/2010 „Подкрепа за деинституционализация на социални институции, предлагащи услуги за деца в риск”
- (4) Индикаторът съответства на Ключов индикатор № 37 „Брой студенти, които извличат полза (Образование)».
- (5) Към 2014 г. е постигната стойност по показателя за 9 приключени проекти.
- (6) Към 2014 г не е отчетена стойност по показателя.
- (7) Съгласно текста на ОПРР показателят следва да бъде отчетен след приключване на програмата.
- (8) Индикаторът съответства на Ключов индикатор № 22 „Допълнително население, обслужвано с подобрен градски транспорт». В системата SFC индикатора се измерва в брой и съответстващата целева стойност за 2015 г. е 90 000 души. Съгласно текста на ОПРР показателят следва да бъде отчетен след приключване на програмата след комплексно изпълнение на всички компоненти от проектите за интегриран градски транспорт.
- (9) Индикаторът съответства на два Ключови индикатора – Ключов индикатор № 31 „Брой на проектите за избягване на рискове» и Ключов индикатор № 39 „Брой на проекти за гарантиране на устойчивост и подобряване на привлекателността на градовете и големите градове». Съответстващите целеви стойности за 2009 и 2015г. са за съответно 40 и 70 проекти за Ключов индикатор 31 и 40 и 130 проекти за Ключов индикатор 39.
- (10) Към 2014 г. са налице 5 приключили договора за превенция на риска и 1 приключил договор за подобряване на градската среда. Показателят е бил общ по двата показателя, но след ревизия на ОПРР през 2012 г. е разделен.
- (11) Съгласно текста на ОПРР показателят следва да бъде отчетен след приключване на програмата, т.е. в окончателния доклад за изпълнението на ОПРР след приключване на съответните проекти по приоритетна ос 1.
- (12) Отчетени са брой сгради, подобрена образователна инфраструктура от приключили проекти към 2014 г.
- (13) Отчетени са брой сгради, подобрена културна инфраструктура от приключили проекти към 2014 г.
- (14) През 2014 г. няма промяна в стойността по показателя спрямо 2013 г., тъй като през отчетния период няма приключили проекти, по които се отчита показателя.

3.1.1.2. Информация за финансовия напредък по приоритетната ос

Таблица 8. Договорени, изплатени и сертифицирани разходи за периода 01.01.2014 - 31.12.2014

Приоритетна ос	Финансово изпълнение		
	Договорено евро	Изплатено евро	Сертифицирани разходи евро
1. Устойчиво и интегрирано градско развитие	3 048 720,94	209 886 449,92	165 694 224,15

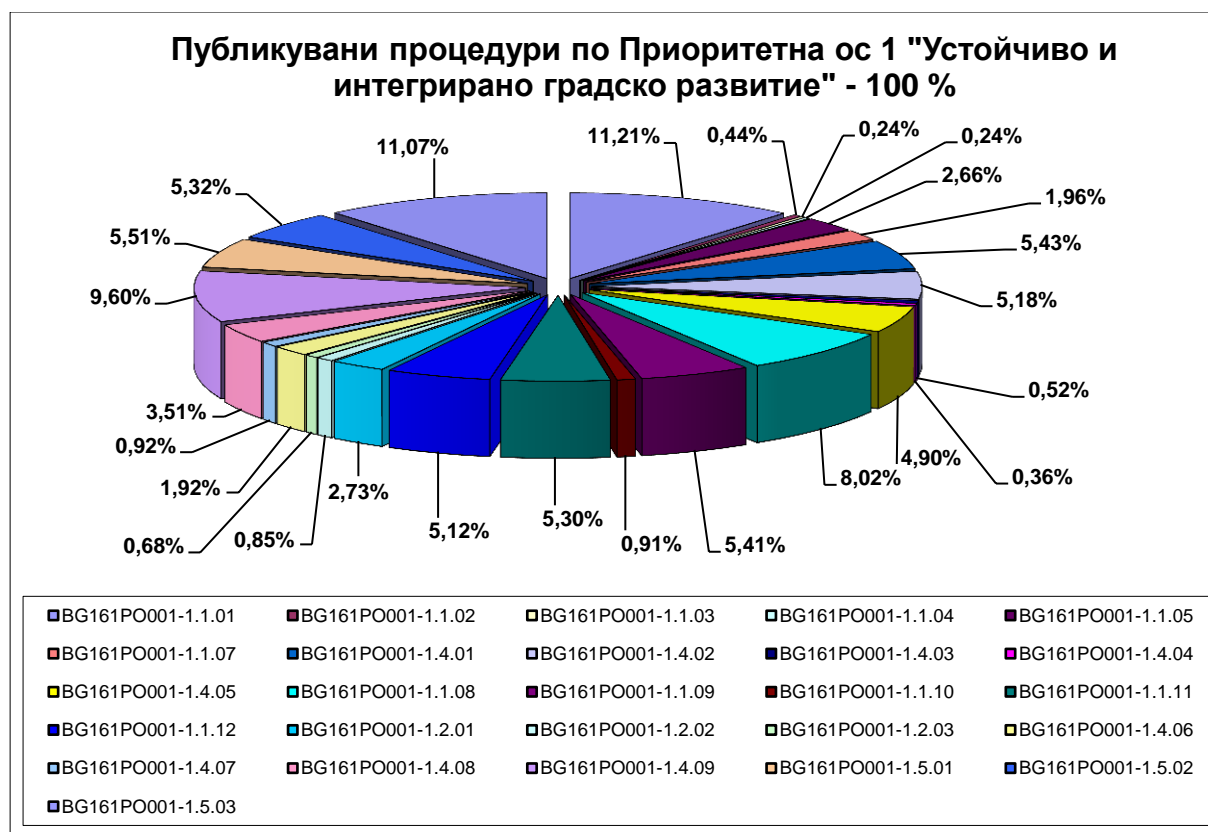
Стойност „договорено“ включва само стойността на безвъзмездната финансова помощ по сключените договори през 2014 г. съгласно издадените от Ръководителя на УО на ОПРР Решения за предоставяне на БФП, като не се включва стойността на анексите, сключени през 2014 г.

3.1.2. Качествен анализ

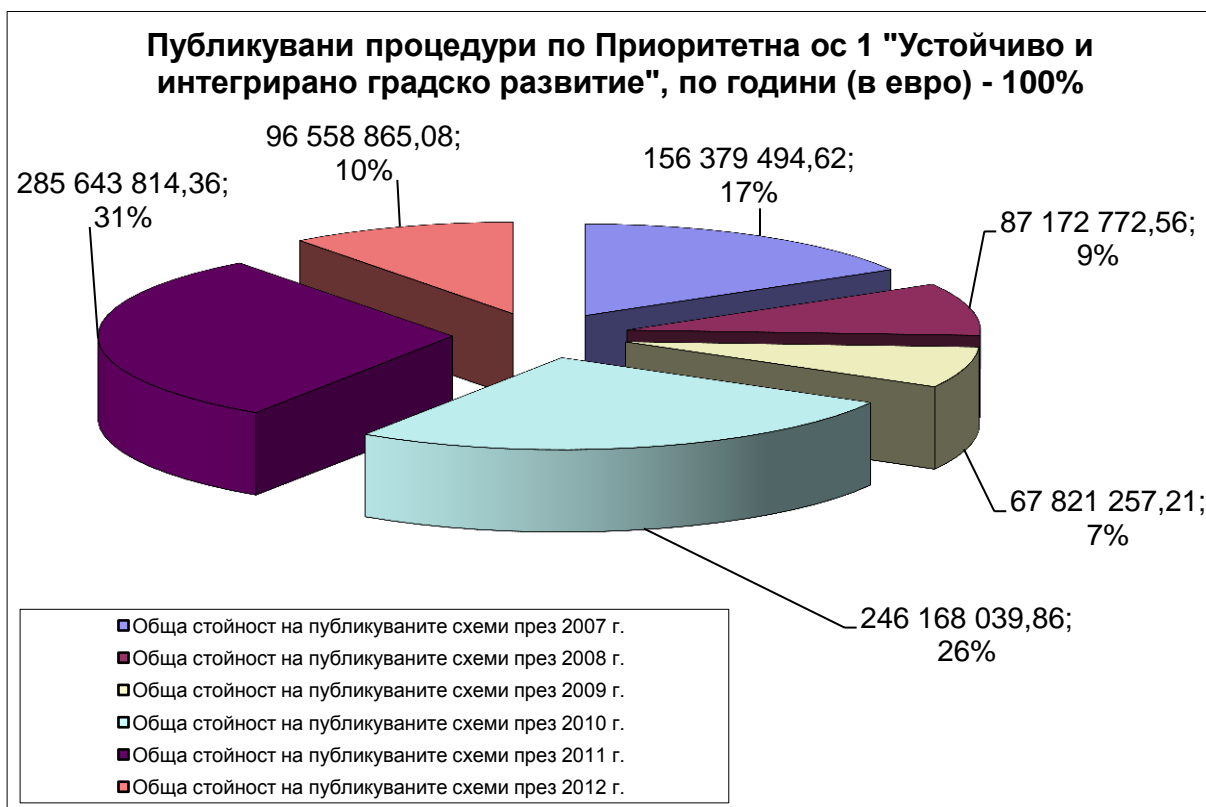
Приоритетна ос 1 е насочена към повишаване привлекателността и конкурентоспособността на градовете и градските територии, осигуряване на добро качество на живот и достъп до основни услуги, съблюдавайки принципите на Европейския съюз за равни възможности, включително и на хората в неравностойно положение.

От старта на оперативната програма до края на 2012 г. са публикувани общо 26 схеми с общ размер 939 744 241 евро или 100% от бюджета на приоритетната ос. В тази връзка през 2014 г. не са обявявани нови схеми по приоритетна ос 1.

Забележка: В броя схеми не е отчетена схема BG161PO001/1.1-06/2008 „Подкрепа за обновяване и модернизация на държавни лечебни и здравни заведения в градските агломерации“, която бе прекратена. На нейно място бе публикувана през 2010 г. нова схема BG161PO001/1.1-08/2010 „Подкрепа за реконструкция, обновяване и оборудване на държавни лечебни и здравни заведения в градските агломерации“. Бюджетът на всяка схема е актуализиран в резултат на решенията на КН на ОПРР, взети през 2014 г., за пренасочване на средства между операции и/или приоритетни оси.

РЕЗУЛТАТИ:

Операция 1.1 Социална инфраструктура

Операция 1.1 има за цел да осигури подходяща и рентабилна образователна, здравна, социална и културна инфраструктура, съобразена с бъдещите нужди на населението в градските центрове и прилежащите им територии.

➤ ***Схема BG161PO001/1.1-08/2010 „Подкрепа за реконструкция, обновяване и оборудване на държавни лечебни и здравни заведения в градските агломерации”***

Схемата е обявена през януари 2010 г. Целите на схемата за предоставяне на БФП са да се подобри, обнови и модернизира държавната здравна инфраструктура в градските ареали и да се осигури социално включване и равен достъп на групите в неравностойно положение.

Дейностите, които получават подкрепа включват:

- по Компонент 1 - Ремонт, реконструкция, обновяване и оборудване на сградите/помещенията на държавните лечебни заведения (включително закупуване на линейки) в съответствие с одобрените Национална здравна стратегия 2008-2013 г. и Концепция за реструктуриране на системата за болнична помощ на Република България за периода 2010-2017 г.;
- по Компонент 2 - Ремонт, реконструкция, обновяване, оптимизиране (пристрояване, надстрояване), включително прилежащото дворно място, и оборудване/обзавеждане на сграден фонд с цел реструктуриране на Домове за медико-социални грижи за деца от 0-3 г. в съответствие с Визията за деинституционализацията на децата в Република България и Концепцията за реструктуриране на системата за болнична помощ на Република България 2010-2017 г.;
- по Компонент 3 - Реконструкция, ремонт, разширение и оборудване на държавни лечебни заведения с лъчетерапевтични звена, свързани със социално значими онкологични заболявания;

- Одити за енергопотребление и внедряване на мерки за енергийна ефективност по трите компонента;
- Внедряване на инсталации/съоръжения, основани на използването на алтернативни възобновяеми енергийни източници по трите компонента;
- Подобряване на достъпа за хора с увреждания до горепосочените държавни лечебни заведения по трите компонента.

Всяко проектно предложение задължително трябва да включва комбинация от инвестиционен компонент (ремонт/реконструкция/мерки за енергийна ефективност) и доставка на оборудване по отделните компоненти, взаимосвързани помежду си, които да допринасят за трайното подобряване на съответната инфраструктура.

Задължително проектите предложения трябва да предвиждат създаването на достъпна архитектурна среда за хора с увреждания. В тази връзка, всички проектни предложения следва да бъдат съобразени с изискванията на Наредба № 4 от 1 юли 2009 г. за реструктуриране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда за населението, включително за хората с увреждания.

След освобождаване на финансов ресурс по схемата, през 2014 г. е подписан 1 договор за БФП в размер на 3 млн. евро за проектно предложение, одобрено през 2013 г. (Доставка на високоенергиен медицински линеен ускорител за УМБАЛ „Царица Йоанна-ИСУЛ“ ЕАД).

Таблица 11. Информация за схема BG161PO001/1.1-08/2010 „Подкрепа за реконструкция, обновяване и оборудване на държавни лечебни и здравни заведения в градските агломерации”

Тип на схемата	Процедура на директно предоставяне
Статус на схемата	Приключила
Дата на обявяване	29.01.2010 г.
Краен срок за подаване на проектни предложения	за Компонент 1 и 3 - 31 март 2010 г., 30 септември 2010 г. и 31 януари 2011 г. за Компонент 2 - 31 януари 2011 г. и 15 март 2011 г. за Компонент 1 и 3 – 22 април 2013 г.
Конкретен бенефициент	Министерство на здравеопазването
Брой оценителни комисии за 2014 г.	-
Брой подадени проектни фиша за 2014 г.	-
Брой одобрени проектни фиша за 2014 г.	-
Брой сключени договори за 2014 г.	1
Обща стойност на сключените договори през 2014 г.	3 048 720,94 евро

Таблица 12: Очаквани резултати от сключените договори по схема BG161PO001/1.1-08/2010 „Подкрепа за реконструкция, обновяване и оборудване на държавни лечебни и здравни заведения в градските агломерации”

	общо	ЮЗР
Брой подадени проекти	-	-
Брой сключени договори	1	1
Размер на БФП на сключените договори в евро	3 048 720,94	3 048 720,94
Пациенти, облагодетелствани от обновяване на сградата и новото диагностично оборудване	1200	1200
Население, облагодетелствано от обновените сгради на лечебните заведения	1 497 489	1 497 489
Нови клинични пътеки в резултат на проекта (брой)	4	4
Съвременно медицинско оборудване(брой)	1	1
Създадени нови работни места (брой)	2	2

Операция 1.2: Жилищна политика

Операция 1.2 има за цел да осигури по-добри условия на живот за гражданите и да допринесе за социалната интеграция чрез повишаване на жизнения стандарт и общо подобряване на качеството на живот на градските общности от хора в неравностойно и уязвимо положение. Операцията е насочена към социално развитие чрез активното участие на гражданите в подобряване на собствения им живот, чрез укрепване на партньорствата сред общностите, гражданското общество и публичната администрация.

➤ *Схема BG161PO001/1.2-01/2011 „Подкрепа за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради”*

Схемата е публикувана през 2011 г. и има за цел да осигури по-добри условия на живот за гражданите в многофамилни жилищни сгради в 36 градски центрове и да се изпълнят мерки за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради в 36 градски центрове. С Решение на КН на ОПРР за конкретен бенефициент по схемата е определена Дирекция „Жилищна политика” в МРРБ, която е отговорна за прилагането на жилищната политика в Република България. Собствениците на жилищни сгради се явяват крайни ползватели.

Общият размер на БФП по схемата възлиза на 25 620 396 евро. Със заповед на министъра на регионалното развитие от 26 април 2013 г. е увеличен процентът на БФП към собствениците от 50% на 75% за енергийно обновяване за всяка одобрена за финансиране по проекта сграда. Останалите 25% следва да бъдат осигурени със собствени или заемни средства от етажната собственост. В резултат на тази промяна общата стойност на проекта вече възлиза на 33 272 805,13 евро, а стойността на БФП остава непроменена – 25 620 393,49 евро. В бюджета за реновиране на сградата се включват разходи за строително-монтажни работи; разходи свързани със заснемания, технически и работни проекти и с оценка на съответствието на проектите; разходи за авторски и строителен надзор; разходи, свързани с въвеждането на обекта в експлоатация; разходи, свързани с набавянето на необходими разрешителни документи, изискващи се от националното законодателство, включително и свързаните с тях такси, дължими на съответните компетентни органи.

В рамките на проекта се очаква да бъдат енергийно обновени около 180 многофамилни жилищни сгради в 36 града на територията на страната. Чрез средствата по проект BG161PO001-1.2.01-0001 „Енергийно обновяване на българските домове“ по ОПРР 2007-2013 г. се предоставят, като БФП:

- 100% от допустимите разходи за техническото обследване; техническия паспорт; обследването за енергийна ефективност и възнагражденията на проектния мениджър;
- 50% от допустимите разходи за техническия проект; оценката на съответствието на проекта; строително-монтажните работи; авторския и строителен надзор; разходите по въвеждането на обекта в експлоатация и разходите по набавянето на разрешителните документи.

Собствениците на жилища следва да осигурят останалите средства, необходими за обновяване на жилищната сграда.

Сключени са всички договори, с изключение на избора на изпълнители по две бюджетни пера – „Разходи за разпространение на информация и публичност“ и „Разходи за одит“, за които предстои да бъдат проведени процедури за избор на изпълнители. По бюджетно перо „Разходи за строителни и монтажни работи“ – има решения за избор на изпълнители за всички райони. За райони Северен централен, Североизточен и Южен централен се събират необходимите документи за сключване на договори по рамковото споразумение.

Подадени са общо 430 бр. заявления за интерес и подкрепа от 35 града. Няма подадени заявления само от гр. Ловеч. Одобрени към момента са 410 сгради. Получени са 203 заявления за финансова помощ и изпълнение на обновяване за енергийна ефективност. Сключени са 97 броя споразумения за финансова помощ.

В зависимост от етапа на изпълнение на дейностите на сградите се изготвят техническо обследване, обследване за енергийна ефективност и работен проект. За 43 сгради предстои изготвянето на инвестиционни проекти, които са с готови технически и енергийни обследвания. Има готовност за стартиране на СМР на още две сгради с готови инвестиционни проекти, които са в град София.

Завършени и въведени в експлоатация са строежите на две сгради в град София.

➤ ***BG161PO001-1.2-03/2012 "Подкрепа за енергийната ефективност в многофамилни жилищни сгради", Фонд за жилищно обновяване¹***

В рамките на операция 1.2 „Жилищна политика“ е финансиран инструмент за финансов инженеринг за енергийна ефективност в жилищни сгради – Фонд за жилищно обновяване (ФЖО). Целта на Фонда за жилищно обновяване е да предоставя заеми и гаранции на сдружения на собствениците или на отделните собственици на самостоятелни обекти в многофамилни жилищни сгради за внедряване на мерки за енергийна ефективност и възобновяеми енергийни източници. Тя е пряко свързана с изпълнението на Схема BG161PO001/1.2-01/2011 „Подкрепа за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради“ и следва да подпомогне кандидатстващите за БФП сдружения на собствениците или на отделните собственици на самостоятелни обекти в многофамилни жилищни сгради да осигурят 25% от бюджета за реновиране на съответната сграда или блок секция.

През 2012 г. след проведената процедура по реда на ЗОП управлението на ФЖО е възложено на „Корпоративна търговска банка“ АД. Договорът е подписан на 21.03.2012 г. с общ размер от 6 374 421,49 евро, в това число 4 871 223,36 евро средства за инвестиране в нисколихвени заеми и гаранции и 1 503 198,13 евро такса за управление за целия 10 годишен период, при пълно инвестиране на средствата. Управителят на фонда – Корпоративна търговска банка, осигури допълнително съфинансиране в размер на 511 292 евро. Срокът за изпълнение на услугата е 120 месеца (10 години), считано от датата на подписване на договора.

Кредити от ФЖО се отпускат на сдружения на собствениците и на собственици на самостоятелни обекти в сгради, които вече са сключили споразумения за финансиране по проект „Енергийно обновяване на български домове“.

Реално инвестираните средства от ОПРР 2007-2013 към края на 2014 г. в нисколихвени заеми за мерки за енергийна ефективност за собственици на жилища са в размер на 24 294,70 евро, усвоени чрез 18 кредита, отпуснати на собственици на самостоятелни жилищни обекти.

Сключени са и 51 договора за управление на доверителни сметки на сдружения на собствениците, в които са депозирани 226 563,44 евро на сдружения на собственици в сгради, подписали споразумения за финансиране в рамките на проект BG161PO001-1.2.01-0001 „Енергийно обновяване на български домове“.

¹ През 2015 г. целият финансов ресурс от ОПРР, инвестиран във Фонд за жилищно обновяване е десертифициран в Междинен доклад по сертификация № 38.

По същество ФЖО не функционира след 20 юни 2014 г., когато фонд мениджърът „Корпоративна търговска банка“ АД бе поставена под специален надзор от Българска народна банка, на базата на банковото законодателство в България, поради ликвидна криза.

В допълнение, на 06.11.2014 г., Управителният съвет на Българска народна банка отне лиценза за извършване на банкова дейност на „Корпоративна търговска банка“ АД и подаде искане до Софийски градски съд за откриване на производство по несъстоятелност на „Корпоративна търговска банка“ АД на основание чл. 9, ал. 1 от Закона за банковата несъстоятелност.

Предвид горепосочената ситуация, в края на 2014 г. УО на ОПРР 2007-2013 подготви стъпки за разваляне на договора за ФЖО и искане „Корпоративна търговска банка“ АД да възстанови всички средства, получени от ОПРР 2007-2013, ведно с дължимите лихви, санкции и гаранция за изпълнение на договора.

➤ ***Схема BG161PO001/1.2-02/2011 „Подкрепа за осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението и други групи в неравностойно положение”***

Схемата е публикувана през 2011 г. с общ размер 8 006 374 евро. Конкретни цели на схемата са: осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението и други групи в неравностойно положение; осигуряване на социално включване, пространствена интеграция и равен достъп до адекватни жилищни условия за хора в неравностойно и уязвимо положение. Целите на схемата ще бъдат постигнати чрез ремонт/реконструкция и промяна на предназначението на съществуващи сгради, общинска собственост, както и ново строителство на жилища върху терени 100% общинска собственост. Допустими дейности са също така доставка на подходящо оборудване и обзавеждане, свързано с осигуряване на основни битови условия; подобряване достъпа за хора с увреждания до гореспоменатите сгради/помещения, мерки за благоустрояване на прилежащото околно пространство на новопостроените/обновени социални жилища и др.

По схемата кандидатите участват самостоятелно или в асоциирано партньорство с НПО, работеща/и на местно ниво с уязвими, малцинствени, социално слаби групи и други групи в неравностойно положение. Асоциираното партньорство не трябва да бъде самоцел, а следва да води до по-ефективно разработване, управление и/или изпълнение на проекта.

Задължителни условия за дейностите по проектите:

- Осигуряване на **интегриран подход – интервенциите по ОПРР трябва задължително да се допълват от дейности** за осигуряване на образование, заетост, здравеопазване, социално приобщаване на целевата група, имайки предвид възможностите, които се предоставят по ОПРЧР, програми за достъп до социални и здравни услуги и други (донорски, национални, местни) програми.
- **Анти-сегрегационен характер на интервенциите** – физическото местонахождение на жилищното строителство трябва да осигурява пространствена интеграция на представителите на маргинализираните общности като цяло и **да не допринася за тяхната сегрегация, изолация и изключване.**

Местонахождението/ята на новите/реконструирани социални жилища следва да е различно от съществуващите към момента обособени територии (квартали), характеризиращи се с лошо състояние на жилищния фонд и прилежащата инфраструктура, като интервенциите в жилищния фонд трябва да бъдат комбинирани с дейности по осигуряване на достъп до образование, заетост, здравеопазване и социални услуги за групите в неравностойно положение.

Допустима целева група за проектите по схемата следва да включва представители на поне 2 от посочените групи:

- Бездомни хора и/или такива, живеещи в много лоши битови условия;
- Родители с деца, вкл. непълнолетни родители, многодетни семейства, деца с влошено здраве и увреждания;
- Хора в риск от бедност и социално изключване.

Лицата от целевата група задължително следва да живеят/обитават жилищен фонд в лошо състояние и/или с лоша или липсваща инженерна инфраструктура (водопровод, канализация и др.) и да не притежават собственост върху недвижим имот.

В проектите си предложенията общините трябва ясно да посочат критериите за подбор на представителите на целевата група, които да бъдат настанени в осигурените по проекта социални жилища; да представят ясна информация за задълженията, които представителите на целевата група ще поемат след настаняването им в осигурените по проекта социални жилища, както и правилата за наблюдение спазването на поетите задължения и ангажименти и санкции, в случай на неспазването им.

В процес на изпълнение са 3 договора на общините Видин, Девня и Дупница, като размерът на предоставената БФП е 6 374 421,49 евро. През 2014 г. приключи физическото изпълнение на проекта на община Девня, в резултат на който са осигурени 33 жилища с различна площ и функционалност за настаняване на социално слаби групи от населението.

След отказа от страна на община Бургас да кандидатства по схемата, УО на ОПРР покани първата община в резервния списък по схемата – община Варна да подаде проектно предложение. В рамките на определения за кандидатстване срок – 16 декември 2013 г., община Варна подаде проектно предложение, което беше оценено и одобрено за финансиране с решение на Ръководителя на УО на ОПРР от 24.01.2014 г. През месец май 2014 г. бенефициентът информира окончателно УО, че няма възможност да реализира одобрения проект поради невъзможност за постигане на широка обществена подкрепа за проекта.

В тази връзка УО на ОПРР изпрати писма до следващите 5 общини в резервния списък с одобрени проектни идеи от страна на работната група към Министерски съвет по реда на тяхното класиране (общините Тунджа, Пещера, Столична, Казанлък и Лом).

Въз основа на заявления интерес за кандидатстване и ангажираност, с решение от 24.07.2014 г. на КН на ОПРР, общините Тунджа, Столична, Казанлък и Лом са определени за конкретни бенефициенти по схема BG161PO001/1.2-02/2011. В допълнение, предвид кризисната обстановка в кв. „Аспарухово“, гр.Варна, след наводнението от 19 юни 2014 г., община Варна заяви готовност отново да подготви и реализира проект за изграждане на социални жилища по схемата.

На 28.08.2014 г. са изменени Изискванията за кандидатстване по схемата и е определен срок за подаване на проектни предложения от общините Варна, Тунджа, Столична, Казанлък и Лом (30.09.2014 г.). На 23.12.2014 г. проектите предложения на общините Варна, Тунджа, Столична и Лом са одобрени. В последствие, Община Казанлък оттегля проектното си предложение поради невъзможност да осигури финансов ресурс в бюджет 2015 г. за финансиране на външна електроснабдителна и ВиК мрежа и изграждане на вътрешноквартална улица на терена.

На 15-тото заседание на КН на ОПРР 2007-2013 г. е взето решение да се сключи договор за предоставяне на БФП за проектното предложение на общините Варна и Тунджа, за което първо има влязло в сила решение за избор на изпълнител и наличният финансов ресурс по схемата в размер на 3 890 038,55 лв. е достатъчен за изпълнение на проектното предложение.

В тази връзка, през месец януари 2015 г. УО на ОПРР предстои да направи анализ на статуса на провеждане на обществените поръчки на двете общини.

Таблица 19. Информация за схема BG161PO001/1.2-02/2011 „Подкрепа за осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението и други групи в неравностойно положение”

Тип на схемата	Процедура за директно предоставяне на БФП
Дата на обявяване	30.08.2011 г.
Краен срок за подаване на проектни предложения	30 септември 2014 г.
Конкретни бенефициенти	Община Варна, Лом, Гунджа, Казанлък и Столична община
Оценителни комисии през 2014 г.	1
Подадени проектни предложения през 2014 г.	5
Одобрени проектни предложения през 2014 г.	5
Сключени договори за предоставяне на БФП през 2014 г.	0
Размер на БФП за одобрени проекти през 2014 г.	9 279 051,27 евро

Операция 1.4: Подобряване на физическата среда и превенция на риска

Операция 1.4 има за цел да повиши качеството на живот и съответните екологични условия, включително предотвратяване на рискове, както и да подобри физическата среда на градските центрове и агломерации като част от по-широкообхватната стратегия за социално и екологично възраждане.

➤ ***BG161PO001/1.4-01/2007 „Подкрепа за ограничаване и предотвратяване на рисковете и щетите при пожари в градските агломерационни ареали“***

Схемата е публикувана през 2007 г. и има за цел осигуряване на пожарна безопасност и надеждна защита на населението от пожари, както и защита на околната среда и намаляване на вредните емисии във въздуха. Конкретен бенефициент по схемата е Министерство на вътрешните работи. В рамките на схемата през 2008 г. е сключен договор на стойност на БФП 7 млн. евро, предвиждащ доставка на 42 пожарни автомобили.

На 11-то заседание на КН на ОПРР, е даден мандат на Ръководителя на УО на ОПРР, след формиране на целия предвиден ресурс по схема BG161PO001/1.4-09/2012 „Зелена и достъпна градска среда” (92 млн. евро), да пренасочва регулярно освобождаващия се финансов ресурс по текущи схеми за БФП към схема BG161PO001/1.4-01/2007 „Подкрепа за ограничаване и предотвратяване на рисковете и щетите при пожари в градските агломерационни ареали” с конкретен бенефициент Министерство на вътрешните работи, до формиране на общ ресурс по схемата в размер на 49 млн. евро.

Във връзка с идентифициран риск от автоматично освобождаване на средства към края на 2013 г. по правилото N+2/N+3, след проведена писмена процедура на КН на ОПРР през месец юли 2013 г. проектът на Министерство на вътрешните работи за доставка на пожарни коли и противопожарна техника за градските агломерации е трансформиран в голям проект с обща стойност 51 000 000 евро. Към края на 2013 г. целият финансов ресурс по линия на ОПРР е осигурен.

Апликационният формуляр за голям проект, предпроектното проучване и анализът разходи-ползи са прегледани от страна на УО на ОПРР и JASPERS и са финализирани. На 10 декември

2013 г. проектът е подаден за одобрение в ЕК. На 30.01.2014 г. проектът е приет за допустим от ЕК, а на 14.10.2014 г. големият проект на Министерство на вътрешните работи за доставка на пожарни коли и противопожарна техника за градските агломерации е одобрен от ЕК. Вследствие на одобрението, минималната цел за 2014 г. по правилото N+2 е намалена с 39 млн. евро – дял ЕФРР, съгласно финансовия план на големия проект.

След провеждане на последните процедури за възлагане на обществени поръчки и избор на изпълнители, предстои да бъде подаден анекс за увеличаване стойността на договора за БФП до максимално определения размер от 51 млн. евро. Крайният срок на договора за БФП е 11.12.2015 г.

Детайлна информация по проекта е посочена в т.4. Програми, финансирани от ЕФРР/КФ: Големи проекти.

- ***Схеми BG161PO001/1.4-02/2008 „Подкрепа за подобряване на градската среда”, BG161PO001/1.4-05/2009 „Подкрепа за интегрирано и устойчиво развитие чрез подобряване на градската среда” и BG161PO001/1.4-09/2012 „Зелена и достъпна градска среда”***

Схемите са обявени съответно през 2008 г., 2009 г. и 2012 г. Основна цел на схемите е да се подобри физическият аспект на градската среда в агломерационните ареали, да се създадат условия за интегриране на групите в неравностойно положение чрез подобряване на физическата и жизнената среда, включително и чрез подобряване на достъпа до административни и социални услуги, да се повиши безопасността и сигурността на градската среда. По втората и третата схема кандидатите трябва да осигурят 5% задължителен собствен принос в рамките на 15% национално съфинансиране.

Към края на 2014 г. общият брой на договорите по трите схеми е 77, като общият размер на предоставената БФП възлиза на 184 815 246,06 евро. В рамките на 2014 г. приключиха с окончателно плащане последните договори в изпълнение и по втората схема, с което общият брой на реализирани проекти достигна 41 бр.

По схема BG161PO001/1.4-09/2012 „Зелена и достъпна градска среда” беше одобрен списък с резервни проекти (включващи допълнителни обекти, включени в проектите от страна на бенефициентите), които са одобрени, но за които наличният финансов ресурс не е достатъчен. В съответствие с решенията на 15-тото заседание на КН на ОПРР, резервните проекти биха могли да бъдат финансирани след осигуряване на целия ресурс за Северна скоростна тангента при съвкупно изпълнение на следните условия:

- наличие на допълнително спестен ресурс по оперативната програма;
- наличие на влезли в сила решения за избор на изпълнители на основните дейности по проектите до края на месец април 2015 г.

- ***Схема BG161PO001/1.4-07/2010 „Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие”***

Схемата беше публикувана през 2010 г. Основната цел на схемата бе изработване на интегрирани планове за градско развитие с времеви хоризонт до 2020 г., насочени към устойчиво и трайно преодоляване на високата концентрация на икономически, природни и социални проблеми в 36-те града, центрове на агломерационни ареали. По схемата кандидатите трябваше да осигурят 5% задължителен собствен принос в рамките на 15% национално съфинансиране. Конкретни цели бяха да се определят зони за въздействие, в рамките на 36-те града, центрове на агломерационни ареали, включващи система от взаимосвързани дейности, които целят трайно подобрение на икономическото, материалното, социалното и екологичното положение на градската зона и града като цяло; да се разработят ИПГВР за съответните зони, които да подпомогнат осъществяването на дългосрочна визия за

развитието на града, чрез реализация на проекти в градски територии и/или подсистеми в неудовлетворително състояние, с негативни тенденции в развитието и/или с нереализиран потенциал, с привличане и координирано управление на разнородни инвестиции и подпомогнати от структурните фондове на ЕС; да се постигне синергия между действащи или в процес на актуализация стратегически планови документи за интегрирано устойчиво регионално и местно развитие, секторни политики, програмни документи и устройствени схеми, в рамките на определените зони за въздействие.

В рамките на 2014 г. приключиха с окончателно плащане последните договори в изпълнение по схемата, с което общият брой на реализирани проекти достигна 36 бр.

➤ **BG161PO001/1.4-08/2010 Съвместна европейска инициатива за устойчиви инвестиции в градските райони JESSICA**

През отчетния период е постигнат значителен напредък в прилагането на инициативата JESSICA в резултат от дейността на избраните от Европейската инвестиционна банка (ЕИБ), в качеството ѝ на Холдингов фонд по JESSICA за България, фондове за градско развитие, както следва:

„Фонд за устойчиво градско развитие на София” ЕАД, който предоставя нисколихвени заеми, гаранции и дялово участие за проекти на територията на град София. Размерът на средствата за инвестиране от Фонда в проекти за градско развитие е 24 219 991,52 евро, в това число 12 109 995,76 евро от ОПРР 2007-2013 и 12 109 995,76 евро съфинансиране от фонда за градско развитие.

„Регионален фонд за градско развитие” АД предоставя нисколихвени заеми и дялово участие за проекти на територията на шестте големи града. Размерът на средствата за инвестиране от Фонда в проекти за градско развитие е 54 495 063,72 евро, в това число 18 165 021,24 евро от ОПРР 2007-2013 и 36 330 042,48 евро съфинансиране от фонда за градско развитие.

През 2014 г. по инициатива JESSICA са сключени 19 нови договора за предоставяне на кредит за финансиране на проекти за градско развитие в широк спектър от сфери, които допринасят за подобряване на качеството на живот в седемте най-големи града на България, определени за интервенции по инициативата JESSICA. Предоставена е възвръщаема подкрепа за реализиране на инвестиции в здравна инфраструктура, спортна инфраструктура, пазари и бизнес инфраструктура, включително за обновяване на западнали индустриални територии, образователна инфраструктура, паркинги, културни и развлекателни обекти. Договорените през 2014 г. 19 проекта са на обща стойност от 54 678 697,24 евро, в това число средства от ОПРР 13 797 625,41 евро, съфинансиране от страна на фондовете за градско развитие - 22 215 294,46 евро и собствен капитал на крайните получатели - 18 665 777,37 евро. Сключените договори са за реализиране на следните проекти:

- Реконструкция и възстановяване на пазарен комплекс „Връбница“ в гр. София;
- Изграждане на Магически замък (хотел, ресторант, театър, музей на магическото изкуство и училище за млади фокусници) в гр. София;
- Подобряване качеството на медицинските услуги и осигуряване на рентабилна здравна инфраструктура чрез закупуване и доставка на иновативна медицинска апаратура в Първа МБАЛ-София ЕАД в гр. София;
- Осигуряване на рентабилна здравна инфраструктура и подобряване качеството на медицинските услуги в Четвърта МБАЛ, чрез закупуване и доставка на нова медицинска апаратура в гр. София;

- Подобряване на социалната инфраструктура и качеството на медицинските услуги в Първа САГБ „Света София“ ЕАД, чрез извършване на ремонтни дейности в сектор „Операционни зали“ и внедряване на модерна медицинска апаратура и оборудване в гр. София;
- Изграждане на Многофункционален спортен комплекс „Зона Б-5“ в гр. София;
- Изграждане на образователно-спортен комплекс в кв. Лозенец в гр. София;
- Изграждане на логистичен център в гр. Стара Загора;
- Инсталиране на енергийно-ефективно осветление на футболно игрище в гр. Стара Загора;
- Разширяване на съществуващ общински надземен паркинг за 84 автомобили с допълнителни 56 паркоместа в гр. Варна;
- Изграждане на нов кино мултиплекс в търговски комплекс в гр. Плевен;
- Обновяване на западнали промишлени зони - изграждане на нова производствена база за хляб в гр. Пловдив;
- Обновяване на изоставени индустриални площи: рехабилитация на съществуващи производствени и складови съоръжения, разположени в индустриалната зона на въздействие в гр. Стара Загора;
- Реконструкция на стара плетачна фабрика в гр. Плевен;
- Обновяване на изоставени индустриални площи: рехабилитация на бензиностанции, подобряване на прилежащата пътна инфраструктура в гр. Русе;
- Ремонт, разширение и оборудване на многопрофилна болница за активно лечение (МБАЛ) „Света Каридад“ в гр. Пловдив;
- Възстановяване на западна индустриална зона „Планова“ и изграждане на триетажен търговски център със склад и административни помещения, в гр. Варна;
- Изграждане на нов шоурум за производствено оборудване със складова база в гр. Бургас;
- Рехабилитация на 3 исторически сгради, архитектурни паметници, в гр. Русе;

В резултат от подписването на горепосочените договори, общият напредък по инициативата JESSICA от сключването на споразуменията с инструментите за финансов инженеринг до края на 2014 г. се изразява в 24 подписани договора, от които 16 на РФГР и 8 на ФУГРС. Общият размер на договорените кредити от двата ФГР е 52 761 579,05 евро, в това число 20 183 666,12 евро средства от ОПРР 2007-2013.

Шест от финансираните проекти са изцяло завършени и въведени в експлоатация, в това число 4 на РФГР и 2 на ФУГРС, както следва:

- Реконструкция на Женски пазар в гр. София;
- Изграждане на Магически замък (хотел, ресторант, театър, музей на магическото изкуство и училище за млади фокусници) в гр. София;
- Реконструкция на Централен Общински пазар в гр. Стара Загора;
- Разширяване на съществуващ общински надземен паркинг за 84 автомобили с допълнителни 56 паркоместа в гр. Варна;
- Изграждане на нов кино мултиплекс в търговски комплекс в гр. Плевен;
- Инсталиране на енергийно-ефективно осветление на футболно игрище в гр. Стара Загора.

В допълнение към края на 2014 г. Инвестиционните комитети на двата ФГР са одобрили още 10 проекта за градско развитие, за които предстои подписване на договори за кредит в началото на 2015 г., с които ще се договорят допълнително още 6 847 123 евро от ОПРР 2007-2013.

Фондовете за градско развитие работят по широко портфолио от допълнителни потенциални проекти за финансиране с нисколихвени кредити по инициативата JESSICA.

С оглед на изтичането на Финансовото споразумение, сключено между Правителството на Република България и Европейска инвестиционна банка като Холдинг фонд по JESSICA за България, бяха предприети стъпки за удължаване на срока на споразумението с ЕИБ.

В резултат от проведените преговори са уточнени параметрите на споразумението за удължаване на срока на Финансовото споразумение до 31.12.2015 г.

Споразумението за изменение на Финансовото споразумение между ЕИБ и правителството на Република България е подписано на 01.07.2014 г. В споразумението са договорени клаузи за дефиниране на детайлна политика за оттегляне и условия за приключване, както и удължаване на срока на Финансовото споразумение до 31.12.2015 г.

Подписаното Споразумение е одобрено с Решение № 485/10.07.2014 г. на Министерския съвет на Република България и ратифицирано със закон, приет от Народното събрание на Република България на 25.07.2014 г., обнародван в брой 66/08.08.2014 г. на „Държавен вестник“.

В съответствие с подписаното споразумение за изменение на Финансовото споразумение с ЕИБ, през 2014 г. бяха подписани и споразумения за изменение на оперативните споразумения между ЕИБ и двата фонда за градско развитие, с които бе отложено налагането на санкции за непостигане на изискването за разплащане на 50% от средствата към края на 2013 г., при условие че ФГР постигнат 80% разплащане към края на 2014 г. Освен това бе удължен срокът за разплащане на средствата от ОПРР от 30.06.2015 г. на 31.12.2015 г. и бе редуциран размерът на средствата от ОПРР, предоставени за инвестиции от двата фонда до края на 2015 г., съответно с 471 680,00 евро за ФУГРС ЕАД и 707 520,00 евро за РФГР АД, които средства общо в размер на 1 179 200,00 евро бяха насочени за изплащане на такса за управление на ЕИБ в периода до края на 2015 г.

Операция 1.5. Системи за устойчив градски транспорт

Целта на операцията е да осигури достъпност и сближаване чрез ефикасни и устойчиви градски транспортни системи.

➤ Схемата BG161PO001/1.5-03/2011 „Подкрепа за интегриран градски транспорт в 5-те големи града“

Схемата е публикувана през 2011 г. с основна цел развитието на устойчиви и интегрирани системи за градски транспорт в петте големи града на България (Пловдив, Варна, Русе, Стара Загора и Плевен), допринасящи за подобряване на жизнените и екологични условия. В изпълнение са 5 договора за предоставяне на БФП в размер на 104 054 972,44 евро. Проектът на община Варна представлява третият голям проект по смисъла на чл.39 от Регламент (ЕО) №1083/2006 по ОПРР. Проектът е одобрен от страна на ЕК на 17.12.2012 г. с Решение С(2012) 9598.

Конкретни цели на схемата са:

- Създаване на по-ефективен и бърз масов градски обществен транспорт с по-малко потребление на енергия;

- Изграждане на по-достъпна вторична инфраструктура на обществените транспортни мрежи и въвеждане на природосъобразни видове градски транспорт;
- Повишаване на привлекателността и степента на използване на масовия градски обществен транспорт;
- Подобряване на функционалността на града и подобряване на мобилността на населението;
- Намаляване на задръстванията и повишаване на възможностите на градския транспорт;
- Осигуряване на социално включване и равен достъп на групите в неравностойно положение.

- Проект „Интегриран градски транспорт на Пловдив“

Проект BG161PO001/1.5-03/2011/001 „Модернизация и развитие на устойчив градски транспорт в град Пловдив“ е на стойност 22 653 782,41 евро, от които БФП в размер на 21 200 000 евро и 1 453 782,41 евро – собствен принос на Община Пловдив. Договорът за БФП е сключен на 2 юли 2012 г. и е с продължителност на изпълнение 41 месеца.

Проектът предвижда набор от мерки за модернизация на обществения транспорт и насърчаване на придвижването по алтернативни начини (пеш или чрез велосипеди), както и проучвания за бъдещи инвестиции, които да надградят постигнатите резултати.

Компоненти на проекта:

- Система за управление на градския транспорт (СУГТ);
- Проектиране, изграждане и внедряване на Център за управление на трафика;
- Велосипедни алеи;
- Проучване за планиране на градския транспорт;

Напредък в изпълнението на проекта през 2014 г.:

- На 12.03.2014 г. е подписан договор с изпълнител за проектиране и изграждане на велоалеи на стойност 7 135 972 евро с ДДС. Инвестиционният проект е съгласуван от УО на ОПРР и има издадено разрешение за строеж.
- На 19.03.2014 г. е подписан договор с изпълнител за строителен надзор на стойност 141 135 евро с ДДС, който е в процес на изпълнение.
- На 14.11.2014 г. е подписан договор с изпълнител за проучване за планиране на градския транспорт на стойност 337 284 евро с ДДС, който е в процес на изпълнение.
- На 17.12.2014 г. е подписан договор с изпълнител за проектиране, изграждане и внедряване на Център за управление на трафика на стойност 3 182 086 евро с ДДС. Договорът е в процес на изпълнение, предстои изготвяне на инвестиционен проект.

Процедурата за избор на изпълнител за внедряване и експлоатация на система за управление на градския транспорт е повторно преразгледана след издадено решение на ВАС. Издадено е ново решение на възложителя за избор на изпълнител, което се обжалва пред КЗК.

През 2014 г. по проекта са осъществени плащания в размер на – 8 717 720,42 евро.

- Проект „Интегриран градски транспорт на Варна“

Детайлна информация по проект BG161PO001/1.5-03/2011/002 „Интегриран градски транспорт на Варна“ е посочена в т.4. Програми, финансирани от ЕФРР/КФ: Големи проекти.

През 2014 г. по проекта са осъществени плащания в размер на 13 347 187,84 евро.

- Проект за интегриран градски транспорт на Стара Загора

Проект BG161PO001/1.5-03/2011/003 „Модернизация и развитие на устойчив градски транспорт в град Стара Загора“ е на стойност **14 778 126,33 евро**, от които **12 600 000 евро** – безвъзмездна финансова помощ и **2 178 126,33 евро** – собствен принос на община Стара Загора. Договорът за предоставяне на БФП е сключен на 5 юли 2012 г. и е с продължителност на изпълнение 36 месеца.

Компоненти по проекта:

- Закупуване на нови тролейбуси;
- Поддръжка на тролейбусната мрежа;
- Изграждане на велоалеи;
- Интервенции в пътната мрежа;
- Рехабилитация на спирките за обществен транспорт;
- Въвеждане на информационна система (телематика);
- Ремонт и рехабилитация на тролейбусно депо;
- Доставка на оборудване за депо;
- Специализиран автомобил за ремонт и поддръжка.

Напредъкът в изпълнението на проекта през 2014 г. е, както следва:

- На 23.04.2014 г. е подписан договор за „Изработване на работен проект за ремонт и ремонт/рехабилитация на контактна мрежа и изграждане на ВКМ система в град Стара Загора“ на стойност 2 409 948 евро с ДДС. Строително-ремонтните дейности са в процес на изпълнение.
- На 24.04.2014 г. е подписан договор с изпълнител с предмет „Ремонт и рехабилитация на тролейбусно депо“ на стойност 51 248,05 евро с ДДС. Договорът е изпълнен.
- На 23.04.2014 г. е подписан договор с изпълнител с предмет „Доставка на оборудване за депо“ на стойност 43 258,97 евро с ДДС. Договорът е изпълнен.
- На 19.05.2014 г. е подписан договор с изпълнител с предмет „Изготвяне на инвестиционни проекти и строителни работи по градска пътна мрежа“ на стойност 1 091 395 евро с ДДС. Строително-ремонтните дейности са в процес на изпълнение.
- На 17.06.2014 г. е подписан договор с изпълнител с предмет „Изработване работен проект за ремонт и рехабилитация на токоизправителни станции (ТИС)“ на стойност 748 676 евро с ДДС. Строително-ремонтните дейности са в процес на изпълнение.
- На 16.07.2014 г. е подписан договор с изпълнител с предмет „Строителен надзор по изпълнението на ремонта и рехабилитацията на ВКМ и ТИС“ на стойност 8 878 евро с ДДС, който е в процес на изпълнение.
- На 28.08.2014 г. е подписан договор с изпълнител с предмет „Изработване на проект, доставка, изграждане и въвеждане на информационна система (телематика) в градски транспорт на град Стара Загора“ на стойност 2 930 160 евро с ДДС. Договорът е в процес на изпълнение, предстои изготвяне на инвестиционен проект.
- На 12.09.2014г. е подписан договор с изпълнител с предмет „Финансов одит“ на стойност 7 301 евро с ДДС, който е в процес на изпълнение.

Процедури в процес на оценка към 31.12.2014 г.:

- Закупуване на 14 тролейбуса и специализиран автомобил за ремонт и поддръжка и доставка на оборудване за депо. Издадени са Решения на възложителя за избор на изпълнители по двете поръчки. Предстои да бъдат сключени договори.

През 2014 г. по проекта са осъществени плащания в размер на 4 410 000,00 евро.

- Проект „Интегриран градски транспорт на Плевен“

Проект BG161PO001/1.5-03/2011/004 „Интегриран градски транспорт на Плевен“ е с общ размер от 11 924 475,24 евро, от които 10 427 804,76 евро – БФП и 1 496 670,48 евро - недопустими разходи, финансирани от община Плевен. Договорът за БФП е сключен на 10 юли 2012 г., като след одобрено искане за анекс продължителността на изпълнение е променена на 41 месеца.

Напредъкът в изпълнението на проекта през 2014 г. е, както следва:

- На 21.01.2014 г. е сключен договор за внедряване на Система за управление и контрол на обществения транспорт (инженеринг) на стойност 557 649,6 евро с ДДС. Договорът е изцяло изпълнен.
- На 09.04.2014 г. е сключен договор за осъществяване на строителен надзор на стойност 1,1 % от стойността на СМР, но не повече от 391 445,06 евро с ДДС.
- На 11.04. 2014 г. е сключен договорът за реконструкция, подобрения, разширяване и оптимизиране на тролейбусната мрежа (инженеринг, стойност: 4 601 149,59 евро с ДДС). Изпълнени са 20% от дейностите по СМР за реконструкция и разширяване на тролейбусната мрежа.
- На 31.07.2014 г. сключен договор за внедряване на Интелигентна система за управление на трафика (452 186,54 евро с ДДС). Договорът е в процес на изпълнение, като инвестиционният проект е съгласуван от УО на ОПРР.
- На 23.09.2014 г. сключен договор за облагородяване на спирките на обществения транспорт (558 330,73 евро с ДДС).
- На 04.11.2014 г. сключен договор за проектиране и изграждане на велоалеи (392 242,68 евро с ДДС).
- На 19.12.2014 г. е подписан договор за проектиране и изграждане на ново тролейбусно депо (3 558 532,95 евро с ДДС). Решението за избор на изпълнител беше обжалвано пред ВАС, което съществено забави подписването на договор с изпълнител.

Към края на месец декември 2014 г. са проведени всички процедури за избор на изпълнители и са сключени всички договори за предвидените във формуляра за кандидатстване компоненти и дейности.

През 2014 г. по проекта са осъществени плащания в размер на 5 967 700,53 евро.

- Проект „Модернизация и развитие на устойчив градски транспорт в град Русе“

Проект BG161PO001/1.5-03/2011/005 „Модернизация и развитие на устойчив градски транспорт в град Русе“ е на стойност 15 021 363,25 евро, от които БФП в размер на 13 299 692,67 евро и 1 721 670,58 евро – собствен принос на Община Русе. Договорът за БФП е сключен на 6 август 2012 г. и е с продължителност на изпълнение 36 месеца.

Проектът предвижда набор от мерки за модернизация на обществения транспорт и насърчаване на придвижването по алтернативни начини (пеш или чрез велосипеди), както и проучвания за бъдещи инвестиции, които да надградят постигнатите резултати.

Напредъкът в изпълнението на проекта през 2014 г. е, както следва:

- На 08.01.2014 г. е сключен договор с изпълнител за „Проектиране и строителство на подлез за обществен градски транспорт, автомобили и велосипеди и нова улица между кв. Родина и центъра“ на стойност 3 500 556,39 евро с ДДС. Договорът е в процес на изпълнение. Изготвен е инвестиционен проект, който е представен в УО за съгласуване. Към момента се изпълнява СМР.
- На 04.03.2014 г. е сключен договор с изпълнител за „Разработване на план за велосипедна мрежа“ на стойност 9 141,90 евро с ДДС. Договорът е изпълнен.
- На 14.04.2014 г. е сключен договор с изпълнител за „Проектиране и реконструкция на кръгово движение при бул. „Липник“; доизграждане на пешеходен подлез под кръговото движение и обособяване на лента за движение на автобуси или лента за паркиране на бул. „Цар Освободител“ на стойност 5 376 355,50 евро с ДДС. Договорът е в процес на изпълнение.
- На 19.05.2014 г. е сключен договор с изпълнител за „Проектиране и строителство на електронни информационни табла и за рехабилитация на тролейбусната мрежа“, обособена позиция №2 с предмет „Проектиране и строителство за рехабилитация на тролейбусната мрежа“ на стойност 1 656 144,99 евро с ДДС. Договорът е в процес на изпълнение.
- На 21.05.2014 г. е сключен договор с изпълнител за „Осъществяване на независим финансов одит при изпълнение на проект „Интегрирана система за градски транспорт на град Русе“ на стойност 7 888,42 евро с ДДС. Договорът е в процес на изпълнение.
- На 02.06.2014 г. е сключен договор с изпълнител за „Проектиране и строителство за изграждане на улица, реконструкция на кръстовища и изграждане на автобусни спирки в кв. „Чародейка“ и за рехабилитация на три пешеходни подлеза и един надлез“, обособена позиция №1 с предмет: „Проектиране и строителство за изграждане на улица, реконструкция на кръстовища и изграждане на автобусни спирки в кв. „Чародейка“ на стойност 560 088,56 евро с ДДС. Договорът е в процес на изпълнение.
- На 23.09.2014 г. е сключен договор с изпълнител за „Доставка и монтаж на оборудване на електронна система за таксуване, система за контрол и управление на трафика, система за позициониране и информирание на пътниците и система за информационно обслужване на гражданите“ на стойност 2 171 826,02 евро с ДДС. Договорът е в процес на изпълнение.

През 2015 г. предстои обявяването на процедури за избор на изпълнители за:

- Проектиране, изграждане и авторски надзор на велоалеи.
- Разработване на цикли за синхронизиране на 3 светофарни уредби.
- Проектиране и строителство на електронни информационни табла.

През 2014 г. по проекта са осъществени плащания в размер на 5 114 766,22 евро.

➤ **Проекти в процес на изпълнение**

Общият брой договори в изпълнение през 2014 г. по Приоритетна ос 1 е 129, сключени в периода 2008-2014 г., както следва:

Схема за БВП	Наименование на схемата	Брой договори
BG161PO001/1.1-02/2008	Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна образователна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали.	4
BG161PO001/1.1-03/2008	Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна социална инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали	16
BG161PO001/1.1-04/2008	Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна инфраструктура на бюрата по труда, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали.	3
BG161PO001/1.1-05/2008	Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали	4
BG161PO001/1.1-08/2010	Подкрепа за реконструкция, обновяване и оборудване на държавни лечебни и здравни заведения в градските агломерации	17
BG161PO001/1.1-09/2010	Подкрепа за прилагане на мерки за енергийна ефективност в общинска образователна инфраструктура в градските агломерации	7
BG161PO001/1.1-10/2010	Подкрепа за създаване и промотиране на иновативни културни събития	3
BG161PO001/1.1-11/2011	Подкрепа за реконструкция/ обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в градските агломерации	11
BG161PO001/1.1-12/2011	Подкрепа за деинституционализация на социални институции, предлагащи услуги за деца в риск	12
BG161PO001/1.2-01/2011	Подкрепа за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради	1
BG161PO001/1.2-02/2011	Подкрепа за осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението и други групи в неравностойно положение	3
BG161PO001-1.2-03/2012	Подкрепа за създаване на инструмент за финансов инженеринг - Фонд за жилищно обновяване	1
BG161PO001/1.4-01/2007	Подкрепа за ограничаване и предотвратяване на рисковете и щетите при пожари в градските агломерационни ареали	1
BG161PO001/1.4-06/2010	Подкрепа за дребномашабни мерки за предотвратяване на наводнения в градските агломерации	2
BG161PO001/1.4-08/2010	Съвместна европейска инициатива за устойчиви инвестиции в градските райони JESSICA	1
BG161PO001/1.4-09/2012	Зелена и достъпна градска среда	36

BG161PO001/1.5-01/2010	Подкрепа за интегриран градски транспорт в Община Бургас	1
BG161PO001/1.5-02/2011	Подкрепа за интегриран градски транспорт в Столична община	1
BG161PO001/1.5-03/2011	Подкрепа за интегриран градски транспорт в петте големи града	5

За наблюдение на изпълнението на проекти по Приоритетна ос 1 от страна на УО на ОПРР са извършени общо 533 проверки на място, от които по Годишен план и искане за плащане – 170 броя, извънредни проверки – 49 бр., 3 по решение на УО, по сигнал за нередност – 11 бр. и 60 бр. проверки, свързани с проследяване на изпълнение на препоръки от предходни проверки. Направени са и 240 бр. проверки на приключили проекти за устойчивост. От специализирани външни фирми по Приоритетна ос 1 са извършени общо 284 броя проверки на място по Годишен план и искане за плащане, проверки по решение на УО и проверки по сигнали за нередности.

➤ Прекратени договори

През отчетния период бяха прекратени 2 договора за БФП, както следва:

Бенефициент	Договор №	Дата на прекратяване на договора	Причини за прекратяване на договора
Агенция за социално подпомагане	BG161PO001/1.1-03/2008/001/014	15.05.2014 г.	Прекратен поради изтекъл срок и неизпълнение на дейностите по проекта
Община Родопи	BG161PO001/1.1-10/2010/044	25.09.2014 г.	Прекратен заради невъзможност да бъдат изпълнени заложените дейности съгласно изискванията на схемата и невъзможност за осигуряване на финансов ресурс за изпълнение на събитието по проекта в периода на устойчивост

➤ Приключили проекти

През отчетния период са приключени **14** проекта по схема BG161PO001/1.1-02/2007 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна образователна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”. Отчетените резултати по тези проекти са:

№	Индикатори по схема BG 161 PO 001/1.1-02/2007	Отчетена стойност
1	Общ брой население, облагодетелствано от обновените сгради	15 650 души
2	Обновени/ оборудвани образователни институции - брой сгради	3 сгради
3	Общо ученици, облагодетелствани от подобрена образователна инфраструктура	4 205 ученици
4	деца с увреждания облагодетелствани от интервенцията	20 деца

5	Брой представители от ромско малцинство/други малцинства,облагодетелствани от проектните резултати	231 души
---	--	----------

През отчетения период е приключен **1 проект** по схема BG161PO001/1.1.-05/2007 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”. Отчетен е индикатор „Реконструирани/ ремонтирани/ обновени сгради на държавна културна инфраструктура“ – 1 брой.

През отчетения период са приключени **2 проекта** по схема BG161PO001/1.1.-07/2007 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна инфраструктура на висшите училища в градските агломерации ”. Отчетените резултати по тези проекти са, както следва:

№	Индикатори по схема BG161PO001/1.1.-07/2007	Отчетена стойност
1	Лица, облагодетелствани от модернизиранията университетска инфраструктура	6 254 души
2	Подобрена образователна инфраструктура – кв.м. Разгъната застроена площ (РЗП)	11 836 кв.м.
3	Брой сгради	13 сгради

През отчетения период са приключени **15 проекта** по схема BG161PO001/1.1.-09/2007 „Подкрепа за прилагане на мерки за енергийна ефективност в общинска образователна инфраструктура в градските агломерации ”. Отчетените резултати по тези проекти са, както следва:

№	Индикатори по схема BG161PO001/1.1.-09/2007	Отчетена стойност
1	Брой ученици/деца, облагодетелствани от подобрена образователна инфраструктура	19 371 ученици
2	Подобрена образователна инфраструктура – кв.м. Разгъната застроена площ (РЗП)	203 108 кв.м.
3	Брой сгради	76 сгради
4	Брой представители от ромско малцинство/други малцинства,облагодетелствани от проектните резултати	4 623 души
5	Брой хора с увреждания облагодетелствани от интервенцията	75 души

През отчетения период са приключени **7 проекта** по схема BG161PO001/1.1.-10/2010 „Подкрепа за създаване и промотиране на иновативни културни събития”. Отчетените резултати по тези проекти са, както следва:

№	Индикатори по схема BG161PO001/1.1.-10/2010	Отчетена стойност
1	Въведени добри практики в областта на иновативните културни събития	42
2	Брой представители на социални и етнически групи включени в иновативните културни събития	6 355 души
3	Брой проведени иновативни културни събития	23
4	Брой посетители на иновативните културни събития	116 300 души

5	Брой участници (активни и пасивни) в иновативните културни събития	34 238 души
---	--	-------------

През отчетения период е приключен **9 проекта** по схема BG161PO001/1.1.-11/2010 „Подкрепа за реконструкция/ обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в градските агломерации”. Отчетените резултати по този проект са, както следва:

№	Индикатори по схема BG161PO001/1.1.-11/2010	Отчетена стойност
1	Брой пациенти, облагодетелствани от подобрена здравна инфраструктура	53 029 пациенти
2	Брой пациенти, облагодетелствани от закупената апаратура/оборудване	66 678 души
3	Подобрена инфраструктура на здравеопазването – кв.м. Разгъната застроена площ (РЗП)	8 238,39 кв.м.
4	Подобрена инфраструктура на здравеопазването	9

През отчетения период са приключени **46 проекта** по схема BG161PO001/1.1.-12/2010 „Подкрепа за деинституционализация на социални институции, предлагащи услуги за деца в риск”. Отчетените резултати по тези проекти са, както следва:

№	Индикатори по схема BG161PO001/1.1.-12/2010	Отчетена стойност
1	Деца, облагодетелствани от процеса на деинституционализация (бр.)	926 деца
2	Изградени, оборудвани и обзаведени Центрове за настаняване от семеен тип	85
3	Изградени/реконструирани, обзаведени и оборудвани защитени жилища	18

През отчетения период е приключен **1 проект** по схема BG161PO001/1.4.-05/2009 „Подкрепа за интегрирано и устойчиво развитие чрез подобряване на градската среда”. Отчетените резултати по тези проекти са, както следва:

№	Индикатори по схема BG161PO001/1.4.-05/2009	Отчетена стойност
1	Население, облагодетелствано от обновената градска среда	60 000 души
2	Брой квадратни метри подобрена паркова среда, озеленени площи, детски площадки	55 320,3 кв.м.
3	Брой квадратни метри изградени/рехабилитирани пешеходни и велоалеи, тротоари	11 014,2 кв.м.

През отчетения период са приключени **5 проекта** по схема BG161PO001/1.4-06/2010 „Подкрепа за дребномащабни мерки за предотвратяване на наводнения в градските агломерации”. Отчетените резултати по тези проекти са, както следва:

№	Индикатори по схеми BG161PO001/1.4-06/2010	Отчетена стойност
1	Население облагодетелствано от изградената	193 881 души

	инфраструктура	
2	Брой линейни метри изградени съоръжения за предотвратяване на наводнения в населени места	3 606 л.м.
3	Дължина на защитени или възстановени брегове	3 629 л.м.

През отчетения период са приключени **36 проекта** по схема BG161PO001/1.4-07/2010 „Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие”. Отчетените резултати по тези проекти са, както следва:

№	Индикатори по схеми BG161PO001/1.4-07/2010	Отчетена стойност
1	Разработени интегрирани планове за градско развитие	36 бр.

➤ **Подкрепа за полюсите на растеж – 7-те големи града (София, Пловдив, Варна, Русе, Бургас, Стара Загора и Плевен)**

В таблицата по-долу е посочена информацията относно поетите в оперативната програма ангажименти за индикативно разпределение на средствата по Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“, отчитайки пренасочения финансов ресурс и постигнатия през отчетния период напредък.

Таблица 29: Информация за разпределение на финансовия ресурс за подкрепа на 7-те големи града*

Общини	Индикативно разпределение* (евро)	Сключени и предстоящи за сключване договори до края на първо тримесечие на 2015 г. (евро)**	Свободен ресурс за пренасочване към схема 2.1-01 (ССТ) (в млн. евро) (евро)***
1	2	3	4
Столична община	120 000 000	138 430 235	
ОБЩО Столична община	120 000 000	138 430 235	
ОБЩО 6-те големи общини (Пловдив, Варна, Бургас, Русе, Плевен, Стара Загора)	300 000 000	326 821 192	
ОБЩО 6 големи общини	300 000 000	326 821 192	
ОБЩО 29 общини в обхвата на агломерациите на София и 6-те големи града	110 000 000	90 681 862	
ОБЩО 29 общини:	110 000 000	90 681 862	
ОБЩО 50 общини извън обхвата на София и 6-те големи града	393 000 000	377 453 663	
ОБЩО 50 общини:	393 000 000	377 453 663	
ОБЩО 86 общини:	923 000 000	947 932 385	9 836 287

* Индикативното разпределение е в съответствие с третата ревизия на оперативната програма, одобрена от ЕК на 01.04.2014 г. Финансовият ресурс на приоритетна ос 1 към 31.12.2014 г. (след отразяване на всички решения на КН на ОПРР през 2014 г.) възлиза на 939 744 241 евро.

** Общият размер на схемите за жилищна политика (1.2-01-ДЖП и 1.2-03-ФЖО) 32 млн.евро е разпределен индикативно както следва: 1/4 за Столична община, 2/4 за 6-те големи града, 1/4 за останалите 29 града

*** Свободният ресурс за пренасочване е изчислен като разлика между финансовия ресурс на приоритетна ос 1 към 31.12.2014 г. и сключените и предстоящи за сключване договори до края на първо тримесечие на 2015г.

3.1.3. Значителни проблеми и мерките, предприети за разрешаването им

- През 2013 г. по схема BG161PO001/1.1-05/2008 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали“ беше одобрен и финансиран проект за „Реконструкция и модернизация за осигуряване на достъпна среда и провеждане на ефективни мерки при ремонт на Националната гимназия за древни езици и култури (НГДЕК) „Константин Кирил Философ“ с конкретен бенефициент Министерство на културата. Във връзка с реализация на СМР дейностите по проекта, продължили и след започването на учебната година, Министерство на културата предприе действия по временно преместване на учениците в сградата на друго училище, намираща се в централната част на гр. София, до завършване на проекта. В тази връзка, част от ръководството на училището и част от учениците поискаха училището да остане в сградата, в която е преместено, с оглед близостта му до важни за обучението институции като напр. Софийски университет, което от своя страна създаде обществено напрежение. През 2014 г. Министерство на културата предприе действия по преместване на учениците, които обаче бяха неуспешни. От инициативен комитет към училището бе поискано да бъдат извършени проверки от УО на ОПРР и РЗИ гр. София на изпълнения ремонт с оглед възможността за наличието на материала азбест в стените на ремонтираната сграда.

Предприети стъпки: УО на ОПРР проведе редица срещи с Министерство на културата с оглед разрешаване на проблема. Съгласно изискванията на оперативната програма Министерство на културата, като бенефициент по проекта, не следва да променя предназначението и собствеността на обекта на интервенция до 5 години след приключването на проекта. УО на ОПРР извърши проверка на място на изпълнените СМР дейности по проекта и посочи препоръки към Министерство на културата във връзка с изпълнените ремонтни дейности. През 2014 г. Министерство на културата не успя да вземе окончателно решение във връзка с възникналия казус.

3.2. Приоритетна ос 2 Регионална и местна достъпност

Съгласно одобрената от ЕК на 1 април 2014 г. трета ревизия на ОПРР финансовият ресурс за тази приоритетна ос е на стойност **330 007 985 евро**, от които **280 506 787 евро** са европейско финансиране. Общата сума представлява **20,6%** от бюджета на ОПРР. Третата ревизия на програмата обхваща всички реалокации на финансови средства, извършени към 31.08.2013 г.

В същото време, с оглед посочване на реалната и коректна информация, в Годишния доклад за 2013 г. са отразени всички решения на КН на ОПРР, взети през 2013 г., включително решенията за пренасочване на финансов ресурс между операции и/или между приоритетни оси, взети след изпращане на третата ревизия на ОПРР. В настоящия доклад са отразени всички решения на КН на ОПРР, взети през 2014 г. В тази връзка финансовият ресурс на приоритетна ос 2 възлиза на **358 938 215 евро**, от които **305 097 483 евро** представляват съфинансиране от ЕФРР. Общата сума представлява **22,4%** от бюджета на програмата.

3.2.1. Постигане на целите и анализ на напредъка

В рамките на приоритетна ос 2 през 2014 г. е постигнато 100% покритие на приоритетната ос.

Таблица 30. Обявени схеми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ:

	Дата на публикуване	Общ бюджет*, евро	Нов общ бюджет**, евро	Съфинансирани от ЕФРР, евро (85%)	Нац. финансиране, евро (15%)	Получени проекти 01.01.2014 - 31.12.2014
По операция 2.1.						
BG161PO001/2.1-01/2007 "Подкрепа за рехабилитация и реконструкция на второкласни и третокласни пътища"	1 ноември 2007 г.	257 256 532	285 616 985	242 774 437	42 842 548	22 проектни фиша Конкретен бенефициент АПИ
BG161PO001/2.1-02/2007 "Подкрепа за устойчиво и интегрирано местно развитие чрез рехабилитация и реконструкция на общинска пътна мрежа"	14 ноември 2007 г.	53 291 161	52 784 652	44 866 954	7 917 698	Процедурата по приемане на проекти е приключила
BG161PO001/2.2-01/2011 „Подкрепа за развитие на критична, защитена, сигурна и надеждна обществена ИКТ инфраструктура"	01 декември 2011 г.	20 003 288	20 003 288	17 002 794	3 000 494	Конкретен бенефициент ИА ЕСМИС
BG161PO001/2.3-01/2010 „Подготовка, проучвания и проектиране за изграждане на междусистемна газова връзка България - Сърбия"	15 ноември 2010 г.	536 658	533 290	453 297	79 994	Конкретен бенефициент МИ

* Колона „Общ бюджет евро“ отразява бюджетите на отделните схеми в Годишния доклад за изпълнение на ОПРР за 2013 г.

** Колона „Нов общ бюджет евро“ отразява актуализираните бюджети на отделните схеми, в резултат на решенията на КН на ОПРР, взети през 2014 г., за пренасочване на средства между операции и/или приоритетни оси.

3.2.1.1. Информация за физическия напредък по приоритетната ос

Таблица 31. Информация за физическия напредък по приоритетната ос

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
ПРИОРИТЕТНА ОС 2											
Индикатор за въздействие											
Намаляване на емисиите на парникови газове (CO ₂ и еквивалентни, kt) Ключов индикатор ⁽¹⁾	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	0	0 ⁽²⁾		0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	4	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	39 ⁽¹⁾	39
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Индикатори за резултат											
Стойност на спестено	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	0	0 ⁽⁴⁾		0

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
време в евро/год. в резултат от реконструиран и пътища за пътници и товари Ключов индикатор ⁽³⁾	Целева стойност	Н/П	Н/П	46000	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	208000	208000
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Брой допълнително население, обхванато от ширококоловтов достъп Ключов индикатор ⁽⁵⁾	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	0	0 ⁽⁶⁾		0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	260 000 ⁽⁵⁾	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	725 000 ⁽⁵⁾	725 000 ⁽⁵⁾
	Базова стойност	10,6%	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Увеличаване на трафика на пътници и товари по рехабилитирани пътища (база 2006 г.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	0	0 ⁽⁷⁾		0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	10%	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	27%	27%
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Индикатори за продукт											
Изградена ИКТ мрежа	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	0	0 ⁽⁸⁾		0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	150	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	500	500
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
км реконструиран и пътища Ключов индикатор	Постигната стойност	Н/П	Н/П	12,2	128,18	161,19	501,44	713,84	1024,48 ⁽⁹⁾		1024,48
	Целева стойност	Н/П	Н/П	500	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	1300	1300
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Брой на проектите (път, ИКТ)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	2	15	20	39	54	73		73
	Целева стойност	Н/П	Н/П	30	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	70	70
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П

(1) Индикаторът съответства на Ключов индикатор № 30. В Оперативната програма индикатора се измерва на ниво Приоритетна ос 1 и Приоритетна ос 2. В системата SFC целевите стойности за 2009 и 2015 г. са въведени кумулативно на програмно ниво.

(2) Съгласно текста на ОПРР показателят следва да бъде отчетен след приключване на програмата, т.е. в окончателния доклад за изпълнението на ОПРР след приключване на съответните проекти по приоритетна ос 2 и отчитане на въздействието на приключилите проекти до края на 2014 г. чрез проучване по провеждащата се оценка на въздействието на интервенциите по ОПРР и след изграждане на система за автоматизирано събиране на данни за трафика по автомобилните пътища на Р. България, която се изпълнява по проект по техническа помощ BG161PO001/5-01/2008/059.

(3) Индикаторът съответства на Ключов индикатор № 20 „Стойност на спестеното време в евро/година, произтичащо от нови и възстановени пътища за пътници и товари“.

(4) Съгласно текста на ОПРР показателят следва да бъде отчетен след приключване на програмата след приключване на съответните проекти по приоритетна ос 2 и отчитане на въздействието на приключилите проекти до края на 2014 г. чрез проучване по провеждащата се оценка на въздействието на интервенциите по ОПРР и след изграждане на система за автоматизирано събиране на данни за трафика по автомобилните пътища на Р. България, която се изпълнява по проект по техническа помощ BG161PO001/5-01/2008/059.

(5) Индикаторът съответства на Ключов индикатор № 12 „Брой допълнително население, обхванато от ширококоловтов достъп“. В системата SFC индикатора се измерва в брой и съответстващите целеви

стойности за 2009 и 2015 г. са съответно 260 000 и 725 000 души.

- (6) За 2014 г. не е постигната стойност по показателя, тъй като няма приключени договори и следователно изпълнение на релевантни дейности, които допринасят за напредъка по този индикатор.
- (7) Съгласно текста на ОПРР показателят следва да бъде отчетен след приключване на програмата след приключване на съответните проекти по приоритетна ос 2 и отчитане на въздействието на приключилите проекти до края на 2014 г. чрез проучване по провеждащата се оценка на въздействието на интервенциите по ОПРР и след изграждане на система за автоматизирано събиране на данни за трафика по автомобилните пътища на Р. България, която се изпълнява по проект по техническа помощ BG161PO001/5-01/2008/059.
- (8) За 2014 г. не е постигната стойност по показателя, тъй като няма приключени договори и следователно изпълнение на релевантни дейности, които допринасят за напредъка по този индикатор.
- (9) Постигната стойност по показателя за 2014 г. е само по схема BG161PO001/2.1-01/2007 "Подкрепа за рехабилитация и реконструкция на второкласни и третокласни пътища" по която са приключени 19 бр. проекти, тъй като по схема BG161PO001/2.1-02/2007 „Подкрепа за устойчиво и интегрирано местно развитие чрез рехабилитация и реконструкция на общинска пътна мрежа” няма приключили проекти през отчетния период.

3.2.1.2. Информация за финансов напредък по приоритетната ос

Таблица 32. Договорени, изплатени и сертифицирани разходи за периода 01.01.2014- 31.12.2014 г.

Приоритетна ос	Финансово изпълнение		
	Договорено евро	Изплатено евро	Сертифицирани разходи евро
2. Регионална и местна достъпност	120 819 178	52 255 876,13	57 623 947,76

„Стойност договорено” включва само стойността на безвъзмездната финансова помощ по сключените договори през 2014 г. съгласно издадените от Ръководителя на УО на ОПРР Решения за предоставяне на БФП, като не се включва стойността на анексите, сключени през 2014 г.

3.2.2. Качествен анализ

Договорените проекти по схемите за предоставяне на БФП за подобряване състоянието на републиканската и общинската пътни мрежи осигуряват по-добра достъпност и взаимосвързаност между различните региони, както и във вътрешността на градските зони.

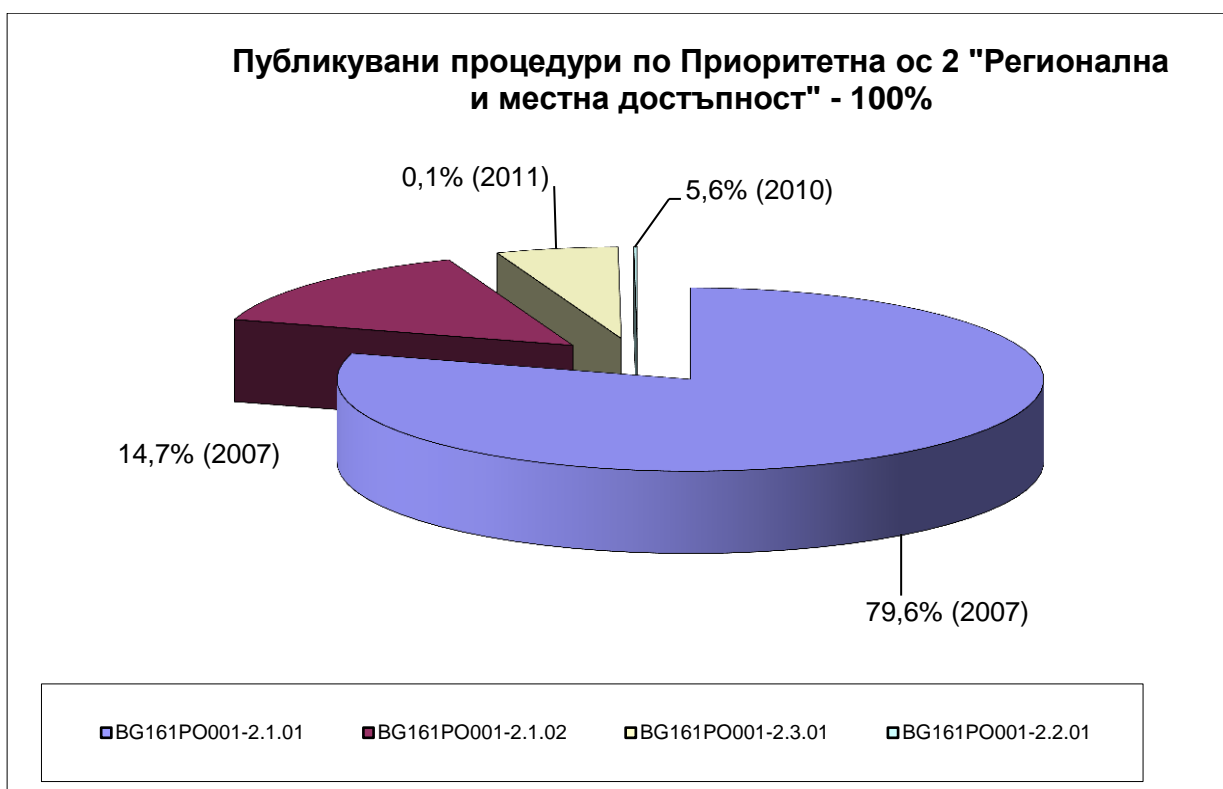
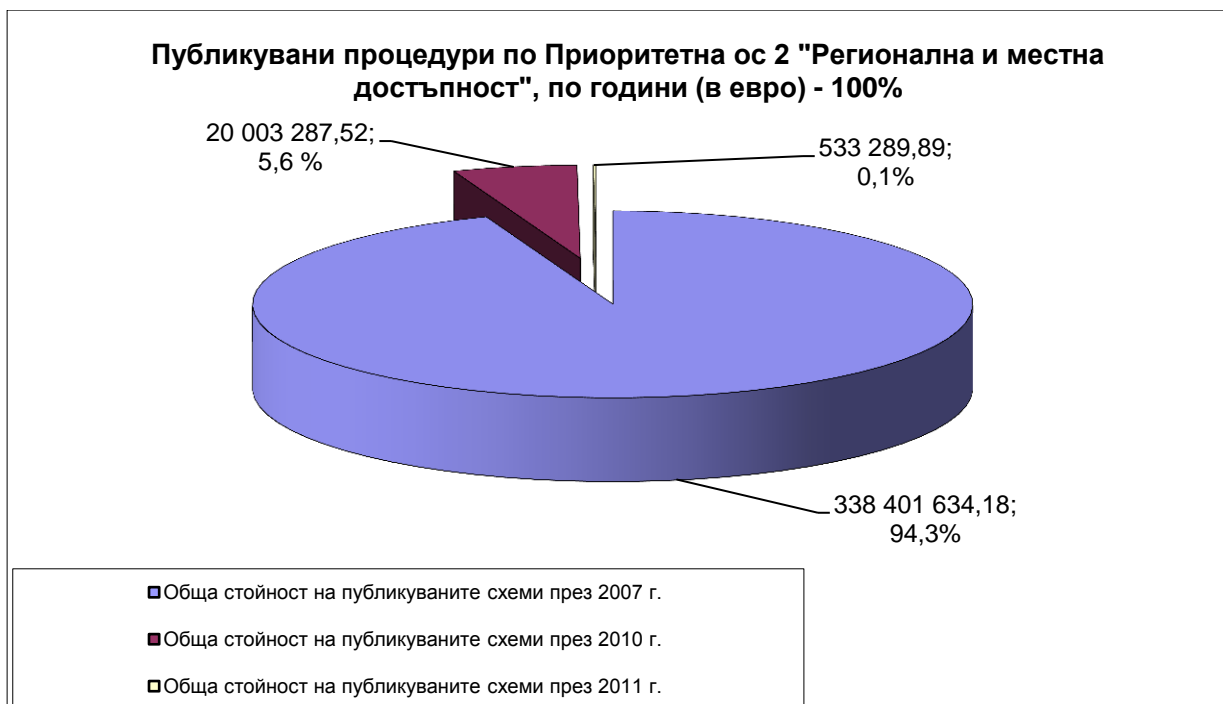
От старта на оперативната програма до края на 2012 г. са публикувани общо 4 схеми с общ размер на средствата 358 938 211,60 евро или 100% от бюджета на приоритетната ос. В тази връзка през 2014 г. не са обявявани нови схеми по приоритетна ос 2.

През отчетния период продължи изпълнението на сключените в периода 2010-2013 г. договори с конкретния бенефициент Агенция „Пътна инфраструктура“ по схема BG161PO001/2.1-01/2007 "Подкрепа за рехабилитация и реконструкция на второкласни и третокласни пътища". След провеждането на обществени поръчки по реда на ЗОП по сключените договори е освободен финансов ресурс, който позволи набиране на нови проектни фишове, оценката им и сключването на нови договори по схемата. През 2014 г. АПИ подаде общо 22 проектни фиша.

В допълнение, през отчетния период беше възобновено изпълнението на последния договор по схемата BG161PO001/2.1-02/2007 „Подкрепа за устойчиво и интегрирано местно развитие чрез рехабилитация и реконструкция на общинска пътна мрежа”.

Забележка: Бюджетът на всяка схема е актуализиран в резултат на решенията на КН на ОПРР, взети през 2014 г., за пренасочване на средства между операции и/или приоритетни оси.

РЕЗУЛТАТИ:

➤ **Схема BG161PO001/2.1-01/2007 „Подкрепа за рехабилитация и реконструкция на второкласни и третокласни пътища”**

Специфичната цел на схемата за предоставяне на БФП е да се подобри достъпността до пътна инфраструктура чрез реконструкция и рехабилитация на второкласни и третокласни пътища.

След провеждане на обществените поръчки по ЗОП за сключените в периода 2009-2013 г. договори по схемата е освободен финансов ресурс, който позволи набирането на нови проектни фишове, оценката им и сключването на нови договори. В тази връзка с решение на

ръководителя на УО на ОПРР са ревизирани Насоките за кандидатстване по схемата като през отчетния период бяха добавени нови срокове за кандидатстване. Конкретният бенефициент Агенция „Пътна инфраструктура“ подаде общо 22 проектни фиша.

Във връзка с установения риск от загуба на средства при прилагане на правилото N+3/2 към 31.12.2014 г. УО анализира допустимостта за финансиране по ОПРР на вече изпълнени или в напреднал етап на изпълнение пътни проекти с финансиране от държавния бюджет, отговарящи на допустимите дейности по ОПРР, с конкретен бенефициент АПИ.

В рамките на определения срок за кандидатстване – 10.08.2014 г. по етап IX бяха подадени 5 проектни фиша в напреднал етап на изпълнение. С решение на ръководителя на УО на ОПРР от 05.09.2014 г. бяха одобрени за финансиране 3 проектни фиша със срок за изпълнение до 31.10.2014 г., а останалите 2 бяха отхвърлени на етапа на оценка. На 08.09.2014 г. беше сключен 1 договор за предоставяне на БФП в размер на 667 230,48 евро. В рамките на отчетния период проектът беше приключен с одобрено окончателно плащане.

На 03.10.2014 г. беше обявен нов срок за кандидатстване по схемата – 09.10.2014 г. В посочения срок бенефициентът Агенция „Пътна инфраструктура“ подаде 17 проектни фиша (етап X), които към края на 2014 г. са в процес на оценка.

С оглед намаляване на риска от прилагане на автоматично освобождаване на средства по програмата към 31.12.2013 г. на XII-то заседание на Комитета за наблюдение на ОПРР, проведено на 28 май 2013 г., беше взето решение в обхвата на програмата да бъде включен нов голям пътен проект (по смисъла на чл. 39 от Регламент 1083/2006г.), с което целта за 2013 г. да бъде намалена с 81 млн. евро – ЕФРР съгласно финансовия план на големия проект. В тази връзка през 2013 г. УО на ОПРР подаде големия проект **„Изграждане на Северна скоростна тангента“** в размер на 120 млн. евро, като на 18.11.2013 г. проектът беше определен от ЕК като допустим. Северната скоростна тангента с нейното разположение е от изключително значение за намаляване на трафика в района на гр.София. В ситуационно отношение трасето на Северната скоростна тангента е с обща дължина от 16,540 км с преминаване през шест землища на територията на София – Требич, Илиянци, Бенковски, Малашевци, Орландовци, Враждебна. С осъществяването на проекта ще се постигне значително намаляване на времето за пътуване, ще се повиши безопасността, ще се облекчи трафика в национален и международен мащаб, ще се повиши мобилността на населението и транспортната достъпност до услуги от по-високо качество.

Договорът за предоставяне на БФП е сключен на 17.02.2014 г. въз основа на решение на Министерски съвет от 30.01.2014 г., с което е дадено съгласие УО на ОПРР да сключи договор с бенефициента АПИ за предоставяне на БФП по проекта преди окончателното одобрение от страна на ЕК. С решение от 04.06.2014 г. ЕК одобри финансовия принос от ЕФРР на големия проект за изграждане на Северна скоростна тангента. В резултат минималната цел за 2014 г. е намалена с 91 млн.евро-ЕФРР, с което е намален и рискът от загуба на средства към 31.12.2014 г.

Срокът за изпълнение на проекта, включително за представяне на окончателния доклад, е 22 месеца. Съгласно решения на КН на ОПРР, освободените средства по приоритетни оси по програмата (с изключение на приоритетна ос Техническа помощ) се насочват за финансиране на проекта за изграждане на Северна скоростна тангента. Към края на отчетния период наличният ресурс за финансиране е в размер на 38,5 млн.евро. Оставащият ресурс, който следва да бъде осигурен по ОПРР, възлиза на 81,6 млн.евро.

Детайлна информация по проекта е посочена в т.4. Програми, финансирани от ЕФРР/КФ: Големи проекти.

Таблица 33: Информация за схема BG161PO001/2.1-01/2007 „Подкрепа за рехабилитация и реконструкция на второкласни и третокласни пътища”

Тип на процедурата	Процедура на директно предоставяне
--------------------	------------------------------------

Дата на обявяване	1 ноември 2007 г.
Краен срок за кандидатстване	за 2014 година Етап IX – 10.08.2014 Етап X – 09.10.2014
Статус на схемата	Приключила
Бенефициенти	Агенция „Пътна инфраструктура”
Подадени проектни фишове	22
Проекти в процес на оценка	17
Одобрени проектни фишове	3
Отхвърлени проектни фишове	2
Брой оценителни комисии	2
Сключени договори през 2014 г.	2
Обща стойност на БФП по сключените договори през 2014 г.	120 819 178,24

Таблица 34: Резултати от схемата за предоставяне на БФП BG161PO001/2.1-01/2007 „Подкрепа за рехабилитация и реконструкция на второкласни и третокласни пътища ”

	общо	СЗР	СЦР	СИР	ЮИР	ЮЦР	ЮЗР
Брой подадени проекти	10	5	7	4	1	3	2
Брой сключени договори	2	0	1	0	0	0	1
Размер на БФП на сключените договори в евро	120 819 178,24	0,00	667 230,48	0,00	0,00	0,00	120 151 947,76
Увеличаване на трафика на пътища и товари по рехабилитираните пътища (средно денонощно, база 2010 г.) %	6,56	0,00	6,56	0,00	0,00	0,00	0,00
Стойност на спестено време в евро/годишно в резултат от реконструирани пътища за пътища и товари	28 386 060,63	0,00	74 094,63	0,00	0,00	0,00	28 311 966,00
Новоизградена пътна мрежа /км/	16,54	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	16,54
Реконструирани и рехабилитирани пътища третокласна пътна мрежа /км/	1,898	0,00	1,898	0,00	0,00	0,00	0,00

Операция 2.2 Информационна и комуникационна мрежа

➤ BG161PO001/2.2-01/2011 „Подкрепа за развитие на критична, защитена, сигурна и надеждна обществена ИКТ инфраструктура”

Схемата е публикувана през 2011 г. с общ размер на средствата 20 003 287,52 евро и конкретен бенефициент Изпълнителна агенция „Електронни съобщителни мрежи и информационни системи” (ЕСМИС). Основната цел на схемата е изграждане на широколентови връзки към градските периферии и по-слабо урбанизираните територии и селски райони и развитие на критична, защитена, сигурна и надеждна обществена инфраструктура като предпоставка за осигуряване на по-високо качество на живот и нови възможности за икономическо и социално развитие. Проектното предложение е съобразено с Националната стратегия за развитие на широколентовия достъп в Р. България и да допринесе за постигане на целите ѝ.

Конкретният бенефициент представи към проектното предложение подробно прединвестиционно проучване, което трябва да разглежда вариантни решения (сценарии) и да докаже целесъобразността на препоръчаната опция/опции (в случай че са възможни и доказано целесъобразни повече от едно решения), както и пълен анализ разходи и ползи на препоръчаните алтернативи.

С цел успешно изпълнение на проекта и осигуряване на устойчивост на инвестицията, проектното предложение посочва начина на управление и експлоатация на изградената инфраструктура, като при описанието на институционалната структура за изпълнение на проекта и експлоатацията на активите бенефициентът следва ясно да демонстрира, че са спазени разпоредбите на законодателството в областта на държавните помощи и не се допуска свръхкомпенсация на оператора.

Договорът за предоставяне на БФП е сключен през октомври 2012 г. на обща стойност 20 003 287,52 евро. Проектът предвижда да бъде изградена оптична инфраструктура с обща дължина от 860 км. за високоскоростен достъп до интернет на 29 общински центъра и 24 малки населени места. Общата територия на избраните населени места е над 7919 кв. км., върху която живеят 277 765 души или 8% от населението, извън областните градове и столицата. Основната цел на проекта е развитие на електронното управление и предлагане на широколентови услуги от следващо поколение за гражданите и бизнеса в икономически изостанали и отдалечени райони на страната.

Изпълнението на проекта включва елементи на държавна помощ, с оглед на което е продължена комуникацията с ЕК в рамките на стартирания през 2010 г. процес на предварителна нотификация. В резултат на проведените разговори и кореспонденция е уточнен подходът за изпълнение на дейностите и за експлоатация на инфраструктурата, като с оглед съответствие с изискванията на законодателството в областта на държавните помощи в договора за БФП са заложили конкретни задължения за бенефициента за изпращане на официално уведомление за държавна помощ, както и предпазни клаузи за недопускане на помощ или несъответствие на помощта с решението на ЕК. На 19 февруари 2013 г. уведомлението за държавна помощ е валидирано от МФ и официално подадено. На 19 април 2013 г. е получено официално писмо от ЕК с въпроси по уведомлението. Отговорите на въпросите са подготвени от ИА ЕСМИС, съгласувани са с УО на ОПРР, и са изпратени на ЕК от страна на Министерство на финансите. На 09 декември 2013 г. ГД „Конкурентоспособност“ на ЕК постанови решение, с което оцени, че проектът е съвместим с чл. 107, параграф 3 от Договора за функциониране на ЕС.

Междувременно, през отчетния период, в изпълнение на договора за БФП, ИА ЕСМИС проведе обществени поръчки за избор на изпълнител и сключи следните договори:

- Проектиране и изграждане на оптични кабелни трасета в регион Южна България: с Консорциум „ССВ-ТСВ 2015“ (17.02.2014 г.);
- Проектиране и изграждане на оптични кабелни трасета в регион Северна България: с Консорциум „Броудбанд България“ (18.02.2014 г.);
- Консултант за оценяване на съответствието на инвестиционния проект със съществените изисквания към строежите и упражняване на строителен надзор, координатор по безопасност и здраве за етапа на строителство и изработване на Технически паспорт за строежа: „ДАРИС“ ООД (09.06.2014 г.);
- Доставка, инсталация и пускане в експлоатация на комуникационно оборудване: с „CNsys“ АД (28.10.2014 г.);
- Дейности за информация и публичност: с „Юрапел комюникейшънс“ ЕООД (22.10.2014 г.);

- Извършване на одит по изпълнение на дейностите и отчитане на разходите: прекратена процедура по ЗОП на 24.09.2014 г.;
- В процес на изпълнение е обявената по чл.14, ал. 1 от ЗОП процедура за „Избор на изпълнител за обновяване и ремонт на избраните технологични помещения“;
- Завършен е Етап I „Предварително проучване“ по договорите за проектиране и изграждане на оптични кабелни трасета в Северна и Южна България – 100%;
- Завършен е Етап „Проектиране“ по договорите за проектиране и изграждане на оптични кабелни трасета в Северна и Южна България – 100%.

В процес на изпълнение е Етап „Изграждане на оптични трасета“ по договорите за проектиране и изграждане на оптични кабелни трасета в Северна и Южна България.

- Изградени са следните трасета: трасе Пловдив-Брезово и трасе Разград – Самуил. В процес на изграждане са трасета: трасе Перник – Ковачевци и трасе Хасково-Минерални бани/Хасково-Симеоновград/Хасково-Стамболово. Останалите трасета са на етап съгласуване на проекти и издаване на строителни разрешения: Има влезли в сила разрешение за строеж за трасе Враца-Мездра-Роман. Очаква се влизането в сила на строителни разрешения за трасе Ловеч-Ябланица, трасе Шумен–Венец, Шумен-Върбица, трасе Смолян – Златоград, трасе Стара Загора – Павел баня/ Стара Загора - Братя Даскалови и трасе Пазарджик – Стрелча.

Трасе Кюстендил-Бобов дол, трасе Варна-Аврен, трасе Видин -Чупрене и трасе Търговище – Омуртаг са на етап одобряване и съгласуване на проекти в областните администрации.

С протокол от 08.12.2014 г. и на основание на Заповед №0094-3850/18.11.2014г. на изпълнителния директор на ИА ЕСМИС, е прието доставено оборудване на стойност 6 308 477, 58 лв без ДДС.

➤ **Проекти в процес на изпълнение**

Общият брой договори в изпълнение през 2014 г. по Приоритетна ос 2 е 13, които са сключени в периода 2008-2014 г. От тях 11 договора са за рехабилитация/реконструкция на второкласни и третокласни пътища; 1 договор за рехабилитация/реконструкция на общинска пътна мрежа; 1 договор, сключен за развитие на критична, защитена, сигурна и надеждна обществена ИКТ инфраструктура.

Схема за БВП	Наименование на схемата	Брой договори
BG161PO001/2.1-01/2007	Подкрепа за рехабилитация и реконструкция на второкласни и третокласни пътища	11
BG161PO001/2.1-02/2007	Подкрепа за устойчиво и интегрирано местно развитие чрез рехабилитация и реконструкция на общинска пътна мрежа	1
BG161PO001/2.2-01/2011	Подкрепа за развитие на критична, защитена, сигурна и надеждна обществена ИКТ инфраструктура	1

С цел наблюдение на изпълнението на проекти по Приоритетна ос 2 от страна на УО на ОПРР са извършени общо 87 проверки на място, от които по Годишен план и искане за плащане – 18 броя, извънредни проверки – 3 бр., и 7 бр. проверки, свързани с проследяване на изпълнение на препоръки от предходна проверка. Направени са и 59 бр. проверки на приключили проекти

за устойчивост. От специализирани външни фирми по Приоритетна ос 2 са извършени 66 броя проверки на място по Годишен план и искане за плащане, по решение на УО и по сигнали за нередност.

➤ **Прекратени договори**

През отчетния период няма прекратени договори за безвъзмездна финансова помощ.

➤ **Приключили проекти**

По приоритетна ос 2 през 2014 г. са приключени общо 19 проекта по схема BG161PO001/2.1-01/2007 „Подкрепа за рехабилитация и реконструкция на второкласни и третокласни пътища”. Основните дейности по проектите са свързани с подобряване на пътната настилка на общинската пътна мрежа, осигуряване на нормалната ѝ експлоатация, ремонт и изграждане на нови отводнителни съоръжения, повишаване на безопасността на движение по пътищата и улесняване на придвижването между населените места. Рехабилитирани/реконструирани са общо 310,64 км. второкласни и третокласни пътища.

3.2.3. Значителни проблеми и мерките, предприети за разрешаването им

➤ ***Забавяне на изпълнението на проект „Развитие на високоскоростен широколентов достъп в България посредством изграждането на критична, защитена, сигурна и надеждна обществена ИКТ инфраструктура“ и констатирани рискове по проекта***

Забавянето на изпълнението на дейностите по проекта се дължи на следните обстоятелства:

- Забавяне на подаването на нотификацията за държавна помощ по проекта спрямо поставените в Договора за БФП срокове;
- Забавяне при сформирването на екип за изпълнение на проекта. Дейността е стартирала от 24.10.2012 г. Поради обжалване на процедурата „Избор на външни експерти - екип за организацията, администрирането и управлението на проект: BG161PO001 /2.2-01/2011“, договорите с външните експерти са подписани на 01.04.2014 г.;
- Липса на консултант, който да извърши оценяване на съответствието на инвестиционния проект със съществените изисквания към строежите и упражняване на строителен надзор. Договорът за изпълнение със строителния надзор е сключен на 09.06.2014 г., което води до забавяне на изготвянето в срок на комплексен доклад за оценка на съответствието на строежа и подаване на документи в съответната областна администрация (съответстващо на трасето за дадената община) за издаване на разрешение за строеж;
- Забавяне в изпълнението на проектирането, свързано с детайлно проучване на кабелните трасета, както и с издаване и съгласуване на документи от органи на изпълнителната власт и на местното самоуправление (Агенция „Пътна инфраструктура“, общини, областни администрации, експлоатационни дружества, РИОСВ, НС „Пожарна безопасност и защита на населението, „Напоителни системи“ ЕАД и др.).

Процедурата за „Избор на консултант за оценяване на съответствието на инвестиционния проект със съществените изисквания към строежите и упражняване на строителен надзор, координатор по безопасност и здраве за етапа на строителство и изработване на Технически паспорт за строежа”, е стартирана на 18.10.2013 г., но поради обжалване в КЗК и ВАС, договорът с изпълнителя „ДАРИС“ ООД е сключен на 09.06.2014 г. Констатирано е забавяне в договорите с изпълнителите по Дейност 2.5. „Проектиране и изграждане на оптичните кабелни трасета“

Консорциум „Броудбанд България“ и Консорциум „ССВ-ТСВ 2015“ поради съществени проблеми, възникнали при съгласуването на проектите и издаването на разрешения за строеж с АПИ, областни и общински администрации.

Въпреки натрупаните закъснения, обаче, отчитайки напредъка към настоящия момент, проектът може да се изпълни в рамките на настоящия програмен период.

3.3. Приоритетна ос 3 Устойчиво развитие на туризма

Съгласно одобрената от ЕК на 1 април 2014 г. трета ревизия на ОПРР, финансовият ресурс за приоритетна ос 3 е на стойност **156 385 061 евро**, от които **132 927 302 евро** представлява съфинансиране от Европейския фонд за регионално развитие. Общата сума представлява **9,8%** от бюджета на програмата. Третата ревизия на програмата обхваща всички реалокации на финансови средства, извършени към 31.08.2013 г.

В същото време, с оглед посочване на реалната и коректна информация, в Годишния доклад за 2013 г. са отразени всички решения на КН на ОПРР, взети през 2013 г., включително решенията за пренасочване на финансов ресурс между операции и/или между приоритетни оси, взети след изпращане на третата ревизия на ОПРР. В настоящия доклад са отразени всички решения на КН на ОПРР, взети през 2014 г. В тази връзка финансовият ресурс на приоритетна ос 3 възлиза на **151 159 421 евро**, от които **128 485 508 евро** представлява съфинансиране от ЕФРР. Общата сума представлява **9,4%** от бюджета на програмата.

3.3.1. Постигане на целите и анализ на напредъка

През отчетния период продължи изпълнението на сключените до момента договори за предоставяне на БФП по приоритетна ос 3.

Таблица 37. Обявени схеми за безвъзмездна финансова помощ

	Дата на публикуване	Общ бюджет*, евро	Нов общ бюджет**, евро	Съфинансиране от ЕФРР, евро (85%)	Нац. финансиране, евро (15%)	Получени проекти 01.01.2014-31.12.2014 г.
Приоритетна ос 3.						
BG161PO001/3.1-01/2008 "Подкрепа за паметници на културата с национално и световно значение допринасящи за устойчивото развитие на туризма"	15 юли 2008 г.	16 247 339	15 278 090	12 986 377	2 291 714	Конкретен бенефициент МК
BG161PO001/3.1-02/2009 „Подкрепа за развитието на туристически атракции“	30 юни 2009 г.	17 515 007	16 349 370	13 896 965	2 452 406	Процедурата по приемане на проекти е приключила
BG161PO001/3.1-03/2010 „Подкрепа за развитието на природни, културни и исторически атракции“	16 август 2010 г.	81 806 156	79 484 657	67 561 958	11 922 699	Процедурата по приемане на проекти е приключила
BG161PO001/3.1-	10	4 927 750	4 927 750	4 188 588	739 162	Конкретен

04/2011 „Реставрация и консервация на дворец "Евксиноград" и прилежащия му парк”	февруари 2011 г.						бенефициент МС
BG161PO001/3.2-01/2010 „Подкрепа за организиране на събития с регионален и национален обхват и въздействие”	30 юни 2010 г.	3 189 617,00	0,00	0,00	0,00		Договорите и рамковото споразумение по схемата са прекратени Конкретен бенефициент МК
BG161PO001/3.2-02/2011 „Подкрепа за организиране на събития с регионален и национален обхват и въздействие”	15 ноември 2011 г.	6 202 767	5 876 709	4 995 203	881 506		Процедурата по приемане на проекти е приключила
BG161PO001/3.2-03/2012 „Подкрепа за организиране на събития с регионален и национален обхват и въздействие II	12 юни 2012 г.	3 093 977	2 666 187	2 266 259	399 928		Процедурата по приемане на проекти е приключила
BG161PO001/3.3-01/2008 ”Подкрепа за ефективен национален маркетинг на туристическия продукт и подобряване на информационното обслужване”	25 юни 2008 г.	26 592 065	26 576 658	22 590 159	3 986 499		Конкретен бенефициент МТ

* Колона «Общ бюджет евро» отразява бюджетите на отделните схеми в Годишния доклад за изпълнение на ОПРР за 2013 г.

** Колона “Нов общ бюджет евро” отразява актуализираните бюджети на отделните схеми, в резултат на решенията на КН на ОПРР, взети през 2014 г., за пренасочване на средства между операции и/или приоритетни оси.

3.3.1.1. Информация за физическия напредък по приоритетната ос

Таблица 38: Информация за физическия напредък по приоритетната ос

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
ПРИОРИТЕТНА ОС 3											
Индикатори за въздействие											
Нетни годишни приходи от международен туризъм	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	0	0 ⁽¹⁾		0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	1050	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	1475	1475
	Базова стойност	914 (2005)	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Заетост на легловата база	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	0	0 ⁽²⁾		0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	39%	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	45%	45%
	Базова стойност	35% (2005)	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Индикатори за резултат											
Допълнителен годишен брой	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	0	96 093 ⁽³⁾		0

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
посетители на подкрепените атракции	Целева стойност	Н/П	Н/П	20000	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	500 000	500 000
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Удовлетвореност на посетителите от атракциите и информационните услуги (%)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	0	0 ⁽⁴⁾		0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	70%	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	80%	80%
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Годишен брой участници (организации, компании) в международни, национални и регионални туристически панаири и изложения	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	0	0 ⁽⁵⁾		0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	1000	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	1500	1500
	Базова стойност	900 (2006)	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Индикатори за продукт											
Общ брой проекти за развитие на туризма Ключов индикатор ⁽⁶⁾	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	8	23	66 ⁽⁷⁾		66
	Целева стойност	Н/П	Н/П	36	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	70	70
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Брой развити туристически атракции/обекти	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	6	37	97 ⁽⁸⁾		97
	Целева стойност	Н/П	Н/П	25	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	95	95
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Брой проекти за национален маркетинг и реклама и проекти за развитие на регионални продукти и маркетинг на дестинациите	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	2	2	16 ⁽⁹⁾		16
	Целева стойност	Н/П	Н/П	11	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	30	30
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Национална работеща мрежа от ТИЦ	Постигната стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П		
	Целева стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	70 % от ТИЦ включени в мрежа	70 % от ТИЦ включени в мрежа
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П

(1) Съгласно текста на ОПРР като източник на информация е посочена Българска народна банка. Съгласно провеждащата се оценка на въздействието на интервенциите по ОПРР БНБ е променила методологията си за отчитане на този индикатор и от 17 април 2015 г. започва публикуването на данни, съставени по шестото издание на Ръководство по платежен баланс и международна инвестиционна позиция (МВФ, 2008). Данните се базират на информацията от НСИ за броя на чуждестранните граждани, посетили страната и българските граждани, пътували в чужбина и оценка на БНБ за разходите/приходите по време на едно пътуване. Данните от оценки по методология на БНБ за съответните години са: 2010 г. – 1999,6 млн. евро, 2011 г. – 2076,8 млн. евро, 2012 г. – 2065,6 млн. евро и 2013 г. – 2084,8 млн. евро.

(2) Съгласно текста на ОПРР като източник на информация е посочен Националният статистически институт. Съгласно провеждащата се оценка на въздействието на интервенциите по ОПРР данните от НСИ за съответните години са: 2008 г. – 30%, 2009 г. – 25%, 2010 г. – 26%, 2011 г. – 32%, 2012 г. – 36%,

2013 г. 37%, 2014 г. 35%.

- (3) Съгласно текста на ОПРР допълнителният годишен брой посетители на подкрепените атракции ще се измерва 12 месеца след завършване на проекта. Отчетената стойност за 2014 г. е в резултат на 2 приключили проекта през 2012 г.
- (4) Съгласно текста на ОПРР като източник на информация е посочено настоящото Министерство на туризма чрез извършване на проучване с въпросник с минимална извадка 20 000, при което 80% от посетителите заявяват много високо и високо ниво на удовлетвореност. Ще бъде отчетена стойност по данни от социологическо проучване, проведено в рамките на провеждащата се оценка на въздействието на интервенциите по ОПРР.
- (5) Към 2014 г. не е постигната стойност по показателя, тъй като няма приключил проект който е заложен.
- (6) Индикаторът съответства на Ключов индикатор No 34 „Брой на туристически обекти».
- (7) Към 2014 г. са налице 29 приключени договора за подобряване на туристическите атракции и свързаната с тях инфраструктура и 14 приключени договора за подкрепа за регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите.
- (8) Към 2014 г. е налице постигната стойност по показателя за приключени проекти по схема BG161PO001/3.1-02/2009 „Подкрепа за развитието на туристически атракции” и схема BG161PO001/3.1-03/2010 „Подкрепа за развитието на природни, културни и исторически атракции”
- (9) Към 2014 г. са налице 14 приключени договора по схема „Развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите”.

3.3.1.2. Информация за финансовия напредък по приоритетната ос

Таблица 39. Договорени, изплатени и сертифицирани разходи за периода 01.01.2014 - 31.12.2014 г.

Приоритетна ос	Финансово изпълнение		
	Договорено евро	Изплатено евро	Сертифицирани разходи евро
3. Устойчиво развитие на туризма	0,00	27 149 615,99	29 155 078,04

„Стойност договорено” включва само стойността на безвъзмездната помощ по сключените договори през 2014 г. съгласно издадените от Ръководителя на УО на ОПРР Решения за предоставяне на БФП, като не се включва стойността на анексите, сключени през 2014 г.

3.3.2. Качествен анализ

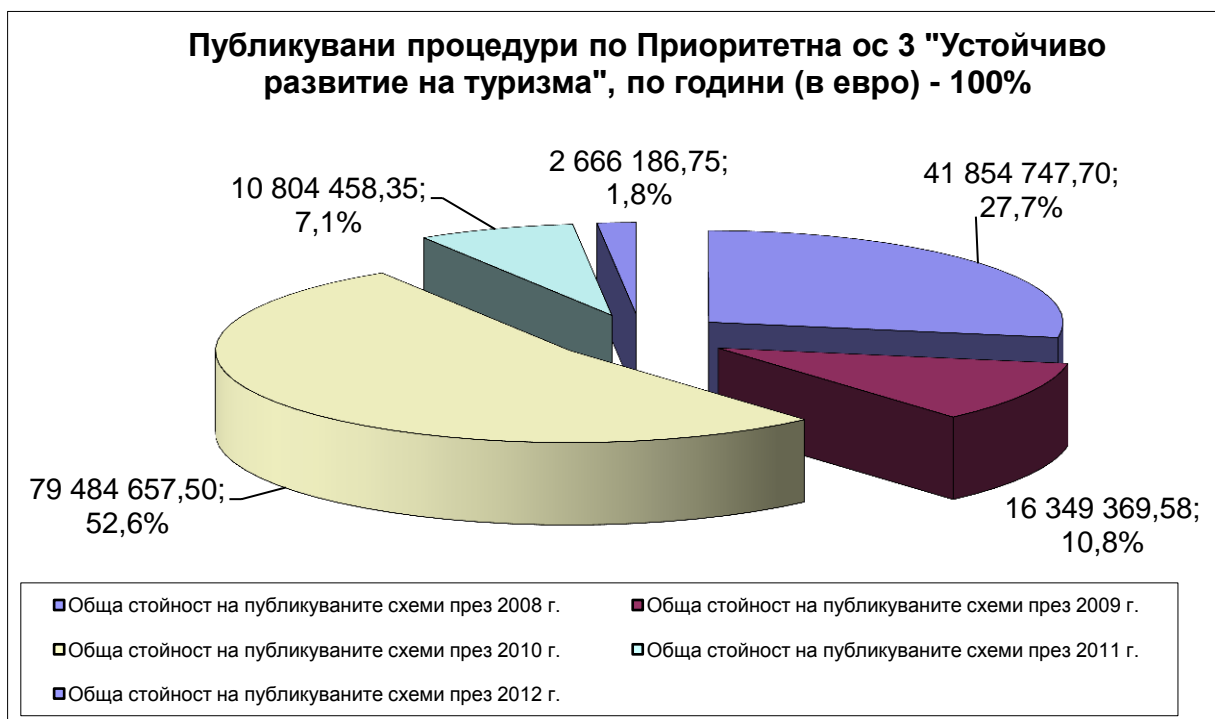
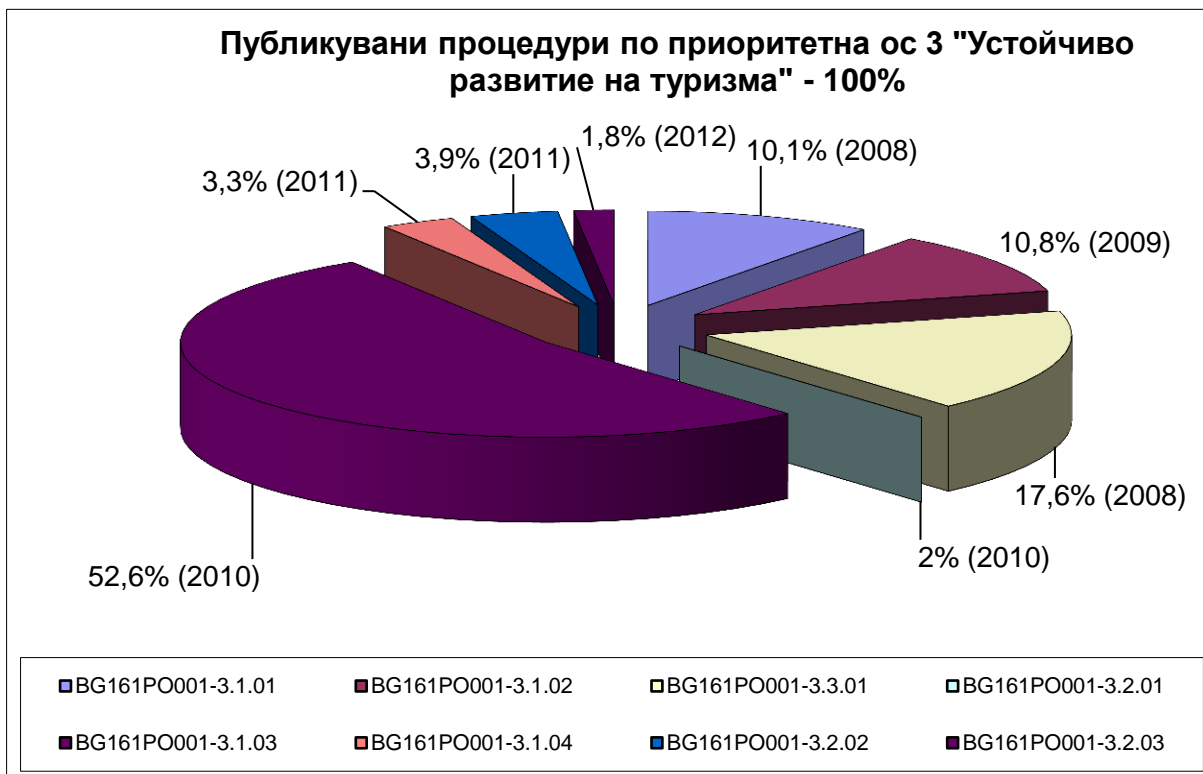
Основната цел на тази приоритетна ос е да се повиши регионалният туристически потенциал за развитие и маркетинг на устойчиви, разнообразни, специфични за региона туристически продукти с по-висока добавена стойност.

Обектите – туристически атракции, които са подкрепяни, са разположени на територията на цялата страна – по черноморското крайбрежие, в близост до планинските курорти, както и във вътрешността на страната, което спомага за диверсификация на туристическия продукт. Подкрепа получават някои от знаковите забележителности на страната, включително недвижими културни ценности с национално и световно значение, като приносят на ОПРР спомага за повишаване на тяхната привлекателност, както и нови атракции с голям потенциал за привличане на туристи и увеличаване на ползите от туризма.

От старта на оперативната програма до края на 2012 г. са публикувани общо 8 схеми с общ размер на средствата 151 159 419,88 евро или 100% от бюджета на приоритетната ос. В тази връзка през 2014 г. не са обявявани нови схеми по приоритетна ос 1.

Към 31.12.2014 г. кумулативният размер на предоставената БФП по приоритетна ос 3 възлиза на 146 287 175 евро, представляващо 97% от размера на приоритетната ос.

Забележка: Бюджетът на всяка схема е актуализиран в резултат на решенията на КН на ОПРР, взети през 2014 г., за пренасочване на средства между операции и/или приоритетни оси.

РЕЗУЛТАТИ

Операция 3.2 Развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите

Целта на операцията е увеличаване броя на посетителите и продължителността на техния престой, подобряване на сезонното и териториално разпределение на туризма в различните райони и територии, основано на интегрирано управление и маркетинг на дестинациите и използване на различни средства, техники и системи, осигуряващи ефективна туристическа информация и маркетинг.

- **Схеми BG161PO001/3.2-02/2011 „Подкрепа за развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите” и BG161PO001/3.2-03/2012 „Подкрепа за развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите II”**

Схемите бяха обявени съответно през 2011 г. и 2012 г. и са насочени в подкрепа развитието на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите. Кандидатстването и по двете схеми се осъществи изцяло електронно чрез Модула за електронни услуги на ИСУН. По двете схеми са сключени общо 39 договора с общ размер на предоставената БФП 8 136 514,61 евро. През 2014 г. продължи изпълнението на сключените договори.

- **Проекти в процес на изпълнение**

Общият брой договори в изпълнение през 2014 г. по Приоритетна ос 3 е 57, сключени в периода 2008-2014 г., както следва:

Схема за БВП	Наименование на схемата	Брой договори
BG161PO001/3.1-01/2008	Подкрепа за паметници на културата с национално и световно значение допринасящи за устойчивото развитие на туризма	2
BG161PO001/3.1-02/2009	Подкрепа за развитието на туристически атракции	4
BG161PO001/3.1-03/2010	Подкрепа за развитието на природни, културни и исторически атракции	20
BG161PO001/3.1-04/2011	Реставрация и консервация на дворец "Евксиноград" и прилежащия му парк	1
BG161PO001/3.2-02/2011	Подкрепа за развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите	13
BG161PO001/3.2-03/2012	Подкрепа за развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите II	11
BG161PO001/3.3-01/2008	Подкрепа за ефективен национален маркетинг на туристическия продукт и подобряване на информационното обслужване	6

За наблюдение на изпълнението на проекти по Приоритетна ос 3 от страна на УО на ОПРР са извършени общо 102 проверки на място, от които по Годишен план и искане за плащане – 61 броя, 2 по решение на УО, извънредни проверки – 12 бр., проверки, свързани с проследяване на изпълнение на препоръки от предходна проверка – 5 бр., и 8 бр. - по сигнали за нередност. Направени са и 14 бр. проверки на приключили проекти за устойчивост. От специализирани външни фирми по Приоритетна ос 3 са извършени 54 броя проверки на място по Годишен план и искане за плащане, по решение на УО и по сигнали за нередност.

➤ Приключили проекти

През отчетения период са приключени 2 проекта по схема BG161PO001/3.1-01/2008 „Подкрепа за паметници на културата с национално и световно значение, допринасящи за устойчивото развитие на туризма” с конкретен бенефициент – Министерство на културата. В резултат на тяхното изпълнение са подкрепени 2 бр. културни ценности с национално и световно значение, отчетен е индикатор „брой създадени работни места към подкрепените туристически атракции – културни ценности с национално и световно значение“ – 4 бр.

През 2014 г. са приключени 3 проекта по схема BG161PO001/3.1-02/2009 „Подкрепа за развитието на туристически атракции”. В резултат от тяхното изпълнение са отчетени подкрепени туристически атракции/обекти – 6 бр. и обучени хора в подкрепените туристически атракции – 25 души.

Приключени са 24 проекта по схема BG161PO001/3.1-03/2009 „Подкрепа за развитието на природни, културни и исторически атракции”. В резултат от тяхното изпълнение са отчетени подкрепени туристически атракции/обекти – 54 бр. и обучен персонал на подкрепените туристически атракции – 142 души.

През отчетния период са приключили 14 проекта по схема BG161PO001/3.2-02/2010 „Развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите”. В резултат на тяхното изпълнение са отчетени брой развити регионални туристически продукти – 36 бр., брой реализирани рекламни/комуникационни кампании – 49 бр. и брой участия в туристически борси, изложения и панаири – 137 бр.

➤ Прекратени договори

През отчетния период няма прекратени договори за БФП.

3.3.3. Значителни проблеми и мерките, предприети за разрешаването им

При изпълнението на част от проектите по схемите за БФП BG161PO001/3.2-02/2011 „Подкрепа за развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите” и BG161PO001/3.2-03/2012 „Подкрепа за развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите II” се наблюдава забавяне в изпълнението на дейностите, което от своя страна води до промени в предвидения по съответния договор линеен график. Основните причини за забавянето са свързани с процедурите за възлагане на обществени поръчки. По значителна част от процедурите са налице обжалвания от страна на неспечелили участници.

Една от задължителните дейности по схемата е „Участие в събития (туристически борси, изложения и панаири)”, а участието в посочените събития е обвързано с точно определени дати на провеждане на туристически борси/изложения в рамките на годината. В допълнение, дейностите по участието в борси, изложения и панаири следва да бъдат изпълнени след приключване на дейностите, свързани с разработване на туристически пакети и след изготвянето на информационни и рекламни материали за туристическия регион. В тази връзка, в случай на обжалване на процедурите за провеждане на обществени поръчки по договора за БФП, се налага изменение на първоначално заложените по проекта туристически борси, изложения и панаири с цел постигане на одобрения на ниво кандидатстване индикатор за брой участия в събития.

Предприети стъпки: През 2014 г. УО продължи да предоставя възможност на общините за изменение на част от първоначално заложените по проекта туристически борси, изложения и панаири с други подходящи такива в страната или чужбина или за участие в същата борса, но през следващата календарна година в рамките на срока на договора за БФП.

3.4. Приоритетна ос 4 - Местно развитие и сътрудничество

Съгласно одобрената от ЕК на 1 април 2014 г. трета ревизия на ОПРР, финансовият ресурс за тази приоритетна ос е на стойност **101 940 002 евро**, от които **86 649 002 евро** представлява съфинансиране от ЕФРР. Общата сума представлява 6,4% от бюджета на ОПРР. Третата ревизия на програмата обхваща всички реалокации на финансови средства, извършени към 31.08.2013 г.

В същото време, с оглед посочване на реалната и коректна информация, в Годишния доклад за 2013 г. са отразени всички решения на КН на ОПРР, взети през 2013 г., включително решенията за пренасочване на финансов ресурс между операции и/или между приоритетни оси, взети след изпращане на третата ревизия на ОПРР. В настоящия доклад са отразени всички решения на КН на ОПРР, взети през 2014 г. В тази връзка финансовият ресурс на приоритетна ос 4 възлиза на **97 339 493 евро**, от които **82 738 569 евро** представляват съфинансиране от ЕФРР. Общата сума представлява 6,1% от бюджета на програмата.

3.4.1. Постигане на целите и анализ на напредъка

Тази приоритетна ос цели да допринесе за местното и междурегионално развитие. Основната ѝ характеристика е създаване и подпомагане на инвестиционни инициативи, свързани с местна собственост, формулирани на местно ниво от местните заинтересовани страни и разработени по гъвкав начин за намиране на решения на конкретни местни проблеми.

Таблица 50: Обявени схеми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и получени проектни предложения:

	Дата на публикуване	Общ бюджет*, евро	Нов общ бюджет**, евро	Съфинансиране, евро от ЕФРР (85%)	Нац. финансиране, евро (15%)	Получени проекти 01.01.2014 - 31.12.2014
Операция 4.1 „Дребномащабни местни инвестиции”						
BG161PO001/4.1-01/2007 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна образователна инфраструктура, допринасяща за устойчиво местно развитие”	19 декември 2007 г.	24 035 434	23 899 018	20 314 165	3 584 853	Процедурата по приемане на проекти е приключена
BG161PO001/4.1-02/2008 „Подкрепа за изграждане и укрепване на дребномащабна инфраструктура за предотвратяване на свлачища”	02 октомври 2008 г.	2 746 711	2 746 711	2 334 704	412 007	Процедурата по приемане на проекти е приключена
BG161PO001/4.1-03/2010 „Подкрепа за прилагане на мерки за енергийна ефективност в общинската образователна инфраструктура на 178 малки общини”	2 март 2010г.	23 371 692	22 309 980	18 963 483	3 346 497	Процедурата по приемане на проекти е приключена

ВГ161Р0001/4.1-04/2010 „Подкрепа за дребномащабни мерки за предотвратяване на наводнения в 178 малки общини”	1 юли 2010г.	27 132 835	24 904 541	21 168 860	3 735 681	Процедурата по приемане на проекти е приключена
ВГ161Р0001/4.1-05/2011 „Подкрепа за реконструкция/обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в общини, извън градските агломерационни ареали”	31 януари 2011 г.	20 816 570	19 731 950	16 772 158	2 959 793	Процедурата по приемане на проекти е приключена
ВГ161Р0001/4.2-01/2008 „Подкрепа за междурегионално сътрудничество и обмен на най-добри практики”	31 юли 2008г.	3 836 760	3 747 293	3 185 199	562 094	Процедурата по приемане на проекти е приключена

* Колона «Общ бюджет евро» отразява бюджетите на отделните схеми в Годишния доклад за изпълнение на ОПРР за 2013 г.

** Колона “Нов общ бюджет евро” отразява актуализираните бюджети на отделните схеми, в резултат на решенията на КН на ОПРР, взети през 2014 г., за пренасочване на средства между операции и/или приоритетни оси.

3.4.1.1. Информация за физическия напредък по приоритетната ос

Таблица 42. Информация за физическия напредък по приоритетната ос

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
ПРИОРИТЕТНА ОС 4											
Индикатори за резултат											
Иновативни практики, обменени и приложени на базата на междурегионално сътрудничество (брой)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	57	122	152	158	158		158
	Целева стойност	Н/П	Н/П	30	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	80	80
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Население, облагодетелствано от дребномащабни и инвестиции (брой)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	54277	402 812	502 205	685 585	1 334 438	1 647 767		1 647 767
	Целева стойност	Н/П	Н/П	75 000	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	216 000	216 000
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Изпълнени проекти за дребномащабни и инвестиции (брой)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	4	51	84	118	192	244		244
	Целева стойност	Н/П	Н/П	60	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	250	250
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Проекти за междурегионално сътрудничество (брой)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	17	61	76	79	79		79
	Целева стойност	Н/П	Н/П	15	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	40	40
	Базова стойност	8	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П

3.4.1.2. Информация за финансовия напредък по приоритетната ос

Таблица 43. Договорени, изплатени и сертифицирани суми за периода 01.01.2014 - 31.12.2014 г.

Приоритетна ос	Финансово изпълнение		
	Договорено евро	Изплатено евро	Сертифицирани разходи евро
4. Местно развитие и сътрудничество	0,00	15 665 211,64	21 278 865,28

„Стойност договорено” включва само стойността на безвъзмездната помощ по сключените договори през 2014 г. съгласно издадените от Ръководителя на УО на ОПРР Решения за предоставяне на БФП, като не се включва стойността на анексите, сключени през 2014 г.

3.4.2. Качествен анализ

Тази приоритетна ос цели да допринесе за местното и междурегионално развитие. Основната ѝ характеристика е създаване и подпомагане на инвестиционни инициативи, свързани с местна собственост, формулирани на местно ниво от местните заинтересовани страни и разработени по гъвкав начин за намиране на решения на конкретни местни проблеми.

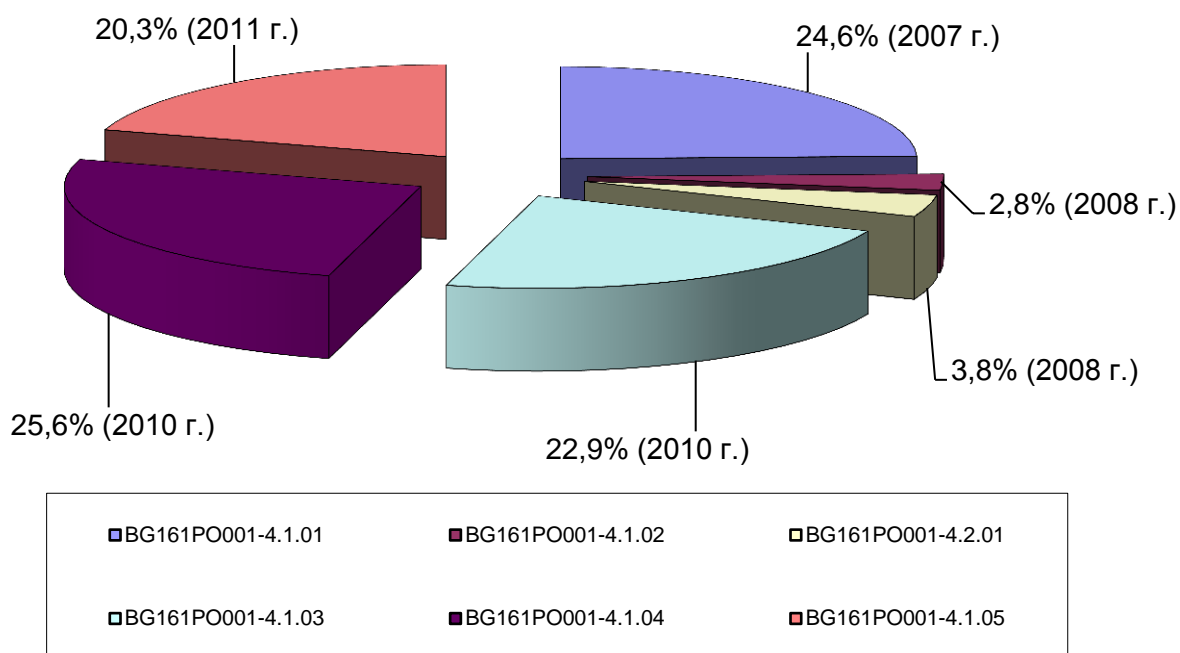
От старта на оперативната програма до края на 2011 г. са публикувани общо 6 схеми на общ стойност 97 339 494,85 евро или 100% от бюджета на приоритетната ос. В тази връзка през 2014 г. не са обявявани нови схеми по приоритетна ос 4.

Към 31.12.2014 г. общият размер на предоставената БФП по приоритетна ос 4 възлиза на 96 748 252,90 евро, представляващо 99,4% от размера на приоритетната ос.

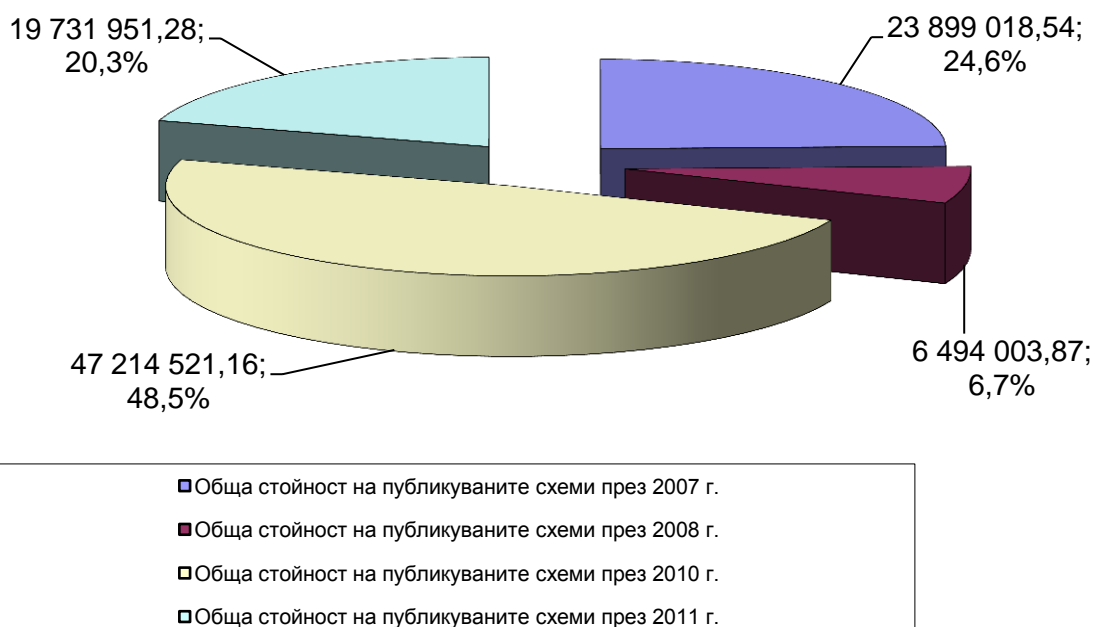
Забележка: Бюджетът на всяка схема е актуализиран в резултат на решенията на КН на ОПРР, взети през 2014 г., за пренасочване на средства между операции и/или приоритетни оси.

Публикувани процедури по Приоритетна ос 4 "Местно развитие и сътрудничество" - 100%

Публикувани процедури по Приоритетна ос 4 "Местно развитие и сътрудничество", по години (в евро) - 100%

РЕЗУЛТАТИ

Операция 4.1 Дребномащабни местни инвестиции

Операция 4.1 цели да подпомогне местното развитие чрез реализация на важни и полезни дребномащабни местни инвестиционни решения.

➤ **Схема BG161PO001/4.1-05/2011 „Подкрепа за реконструкция/ обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в общини, извън градските агломерационни ареали“**

Схемата е публикувана през 2011 г. с основна цел да осигури подходяща и ефективна общинска здравна инфраструктура в общините извън агломерационните ареали, допринасящи за устойчиво развитие. Конкретна цел е подобряване на възможностите за достъп до диагностика, лечение и долекуване на населението в малки общини, извън градските агломерационни ареали.

Конкретни бенефициенти са общините, на чиято територия са разположени общинските болници, определени в анекс 1 „Болници с възможност за финансиране от ЕК по ОП „Регионално развитие” към Изменението на Концепцията за реструктуриране на системата на болнична помощ одобрено от Министерски съвет с Протокол № 43 от заседанието на Министерския съвет на 1 декември 2010 г.

В съответствие с Концепцията за реструктуриране на болничната помощ, финансовият ресурс по схемата е разделен в 2 компонента. Със схемата ще се покрият интервенции в:

- Болници за активно лечение, с възможност да предлагат услуги за долекуване (Компонент 1 по схемата). Това са отдалечени болници за активно лечение, които ще бъдат модернизирани да предлагат както активно лечение, така и долекуване, и
- Болници за активно лечение, които ще бъдат обособени в медицински центрове. Някои от тези болници (с под 1 200 пациента) ще бъдат реструктурирани в медицински центрове (лечебни заведения за специализирана извънболнична помощ с най-малко трима лекари с различни признати специалности, с до десет легла за престой на пациенти до 48 часа).

Инвестицията е за ремонт и базово оборудване, според профила на клиничните пътеки за долекуване и активно лечение. Видът оборудване зависи от типа на най-често срещаните заболявания и такива, при които има нужда от дългосрочни грижи.

По схемата са сключени общо 15 договора на обща стойност на предоставената БФП в размер на 19 501 345,63 евро. През 2014 г. приключиха с одобрени окончателни плащания общо 6 договора и продължи изпълнението на останалите сключени договори за БФП.

➤ **Проекти в процес на изпълнение**

Общият брой договори в изпълнение през 2014 г. по Приоритетна ос 4 е 17, сключени в периода 2008-2013 г., както следва:

Схема за БВП	Наименование на схемата	Брой договори
BG161PO001/4.1-03/2010	Подкрепа за прилагане на мерки за енергийна ефективност в общинската образователна инфраструктура на 178 малки общини	1
BG161PO001/4.1-04/2010	Подкрепа за дребномащабни мерки за предотвратяване на наводнения в 178 малки общини	7

BG161PO001/4.1-05/2011	Подкрепа за реконструкция/ обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в общини, извън градските агломерационни ареали	9
------------------------	--	---

- За наблюдение на изпълнението на проекти по Приоритетна ос 4 от страна на УО на ОПРР са извършени общо 215 проверки на място, от които по Годишен план и искане за плащане – 45 броя, извънредни проверки – 8 бр. и проверки, свързани с проследяване на изпълнение на препоръки от предходна проверка – 19 бр. Направени са и 143 бр. проверки на приключили проекти за устойчивост. От специализирани външни фирми по Приоритетна ос 4 са извършени 104 броя проверки на място по Годишен план и искане за плащане, по решение на УО и по сигнали за нередност.

➤ Прекратени договори

През отчетния период са прекратени 2 договора за БФП, както следва:

Бенефициент	Договор №	Дата на прекратяване на договора	Причини за прекратяване на договора
Община Криводол	BG161PO001/4.1-04/2010/036	16.04.2014	Прекратен поради обжалване на процедура за избор на изпълнител за СМР и невъзможност проектът да бъде изпълнен в срок
Община Средец	BG161PO001/4.1-04/2010/060	08.07.2014	Прекратен поради обжалване на процедура за избор на изпълнител за СМР и невъзможност проектът да бъде изпълнен в срок

➤ Резултати от приключили проекти

През отчетния период са приключени 23 проекта по схема по схема BG161PO001/4.1-03/2008 „Подкрепа за прилагане на мерки за енергийна ефективност в общинската образователна инфраструктура на 178 малки общини”. Отчетените стойности на индикаторите по тези проекти, са:

№	Индикатори по BG161PO001/4.1-03/2008	Отчетена стойност
1	Население, облагодетелствано от дребномащабни инвестиции	182 143 души
2	Ученици, облагодетелствани от подобрена образователна инфраструктура	11 172 ученика
3	Брой хора с увреждания облагодетелствани от интервенцията	63 души
4	Брой представители от ромско малцинство/други малцинства, облагодетелствани от проектните резултати	3 528 души
5	Подобрена образователна инфраструктура	51 сгради

Приключени са 23 проекта по схема BG161PO001/4.1-04/2010 „Подкрепа за дребномащабни мерки за предотвратяване на наводнения в 178 малки общини”. Отчетените стойности на индикаторите по тези проекти, са:

№	Индикатори по BG161PO001/4.1-04/2010	Отчетена стойност
1	Население, облагодетелствано от изградената инфраструктура	131 186 души
2	Брой линейни метри изградени съоръжения за предотвратяване на наводнения в населени места	14 504 л. метра
3	Дължина на почистените речни корита и дерета	24 025 л. метра

Приключени са 6 проекта по схема BG161PO001/4.1-05/2011 „Подкрепа за реконструкция/обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в общини, извън градските агломерационни ареали”. Отчетените стойности на индикаторите по тези проекти, са:

№	Индикатори по BG161PO001/4.1-05/2011	Отчетена стойност
1	Брой пациенти, облагодетелствани от подобрена здравна инфраструктура	16 883 души
2	Брой пациенти, облагодетелствани от закупената апаратура/оборудване	36 829 души
3	Общ брой население, облагодетелствано от обновените сгради на лечебните заведения	271 701 души
4	Подобрена инфраструктура на здравеопазването	6 броя

3.4.3. Значителни проблеми и мерките, предприети за разрешаването им

Не са констатирани значими проблеми. По отношение на схема BG161PO001/4.1-05/2011 „Подкрепа за реконструкция/обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в общини, извън градските агломерационни ареали” бе констатирано забавяне в изпълнението на част от договорите. Причината за това е отчитане на забава по процедурата за въвеждане в експлоатация на доставената апаратура, за която е необходимо разрешение от Агенцията за ядрено регулиране на обекти с източници на йонизиращи лъчения.

Предприети стъпки: УО на ОПРР предприе действия по временно спиране на договорите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ или на отделни дейности от тях, вследствие на обстоятелства от обективен характер по смисъла на чл. 10.1 от Общите условия към договорите за предоставяне на БФП, които възпрепятстват изпълнението в срок на част от заложените по проекта дейности.

4. ПРОГРАМИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ЕФРР/КФ: ГОЛЕМИ ПРОЕКТИ

В рамките на операция 1.5 *Системи за устойчив градски транспорт* по ОПРР с Решение на ЕК С(2011) 5988 от 16.08.2011 г. продължава изпълнението на трите големи проекта по смисъла на чл. 39 от Регламент (ЕО) № 1083/2006, одобрени от ЕК – проект 2010BG161PR003 „Интегриран градски транспорт на Бургас” (номер на проект по ОПРР BG161PO001-1.5.01-0001), проект BG161PO001-1.5.02-0001 „Подкрепа за интегриран градски транспорт в Столична община” - с конкретен бенефициент Столична община, и проект 2012BG161PR003 „Интегриран градски транспорт на Варна“.

Проектите целят създаване на по-ефективен и бърз градски транспорт с по-малко потребление на енергия, изграждане на по-достъпна вторична инфраструктура на обществените транспортни мрежи и въвеждане на природосъобразни видове градски транспорт.

С оглед специфичния характер на тези проекти и с цел тяхното успешно изпълнение през 2010 г. в рамките на инициативата JASPERS в УО на ОПРР беше създадено Звено за подпомагане изпълнението на проектите за интегриран градски транспорт. Основен инструмент за проследяване напредъка в изпълнението на проектите са организирани от Звено месечни срещи с представители на бенефициентите. По време на срещите се обсъждат: текущи казуси и затруднения, които бенефициентите срещат при изпълнението на проектите; въпроси от оперативно естество, касаещи представяне на документации за осъществяване на предварителен и последващ контрол и съгласуване на инвестиционни проекти, в съответствие с предпроектните проучвания; мерки за минимизиране на риска от забавяне изпълнението на проектите.

Подписани са договори за обществена услуга между общините и съответните общински превозвачи, в съответствие с изискванията на Регламент 1370/2007.

Напредъкът в изпълнението на трите големи проекта през 2014 г., е както следва:

➤ **Договор BG161PO001/1.5-01/2010/001 „Интегриран градски транспорт на Бургас“**

Общият размер на проекта възлиза на 66 925 440,40 евро, от които БФП в размер на 51 816 427 евро и 15 109 013,40 евро – собствен принос на Община Бургас. Договорът за предоставяне на БФП е сключен на 26 ноември 2010 г. и е с продължителност на изпълнение 48 месеца. Одобрен е от ЕК на 16 август 2011 г.

Проектът предвижда набор от мерки за модернизация на обществения транспорт и насърчаване на придвижването по алтернативни начини (пеш или чрез велосипеди), както и проучвания за бъдещи инвестиции, които да надградят постигнатите резултати.

Компоненти на проекта:

- Обновяване на подвижния състав и базите за поддръжка;
- Изграждане на централна автобусна спирка и обновяване на автобусни терминали;
- Въвеждане на нова оптимизирана и атрактивна автобусна маршрутна мрежа и на система за бърз автобусен транспорт;
- Изграждане на велоалеи и пешеходни надлези;
- Въвеждане на интегрирана електронна билетна система и система за информиране на пътниците в реално време по спирките и в автобусите;
- Единен център за контрол и управление на трафика, подпомаган от системи за видеонаблюдение и контрол на обществения транспорт;
- Светофарна уредба с приоритет за автобусите на градския транспорт.

Напредъкът в изпълнението на проекта през 2014 г. е, както следва:

- На 30.01.2014 г. е подписан договор с изпълнител за „Изпълнение на мерки за информация и публичност“, на стойност 193 575,11 евро с ДДС. Договорът е в процес на изпълнение.
- На 30.01.2014 г. е подписан договор с изпълнител за „Извършване на консултантски услуги за упражняване на строителен надзор и изготвяне на технически паспорти за обектите, на стойност 724 275,00 евро с ДДС. Услугата включва упражняване на строителен надзор по време на строителство, изготвяне на окончателен доклад и изготвяне на технически паспорти на обектите. Договорът е в процес на изпълнение.
- На 05.06.2014 г. е подписан договор с изпълнител за „Изграждане на мрежа от велосипедни алеи извън трасето на Бързата автобусна линия – Етап 1 (в обхвата на централна градска

част и прилежащите квартали на гр. Бургас), на стойност 2 064 239,31 евро с ДДС. Договорът е в процес на изпълнение.

- На 12.06.2014 г. е подписан договор с изпълнител за „Строителство на Централна автобусна спирка, включително реконструкция на пътно платно на бул. „Сан Стефано“, в участъка между ул. „Стефан Стамболов“ и ул. „Христо Ботев“, както и реконструкция на светофарни системи и съпътстваща техническа инфраструктура“, на стойност 1 640 333,25 евро с ДДС. Договорът е в процес на изпълнение.
- На 29.08.2014 г. е подписан договор с изпълнител за: „Реконструкция и разширяване на терминал „Меден Рудник“ и прилежаща територия“, на стойност 1 266 863,50 евро с ДДС. Договорът е в процес на изпълнение.
- На 29.09.2014 г. е подписан договор с изпълнител за „Преустройство и реконструкция на Автогара Юг и прилежаща територия“, на стойност 3 506 688,44 евро с ДДС. Договорът е в процес на изпълнение.
- На 31.10.2014 г. е подписан договор с изпълнител за „Инженеринг (проектиране и строителство) на четири броя надлези, включително кръгово кръстовище „Трапезица“, на стойност 2 233 312,11 евро с ДДС. Договорът е в процес на изпълнение.
- На 27.11.2014 г. е подписан договор с изпълнител за „Изграждане на Бърза автобусна линия и система от велосипедни алеи по Бързата автобусна линия включително реконструкция на светофари за изграждане на система с приоритет за автобуси – Етап 1“, на стойност 7 815 955,03 евро с ДДС. Договорът е в процес на изпълнение.

Предстои сключване на договор с изпълнител за „Доставка и монтаж на интегрирана билетна система, информационна система за пътници в реално време и система за управление на обществения транспорт“. Първоначално процедурата е обжалвана пред ВАС, издадено е решение за преразглеждане. Новото решение на възложителя също е обжалвано пред КЗК и в следствие пред ВАС.

През 2015 г. предстои да бъдат обявени следните процедури за избор на изпълнители:

- Предпроектно проучване за надграждане на системата за бърз автобусен транспорт;
- Изграждане на мрежа от велосипедни алеи извън трасето на Бързата автобусна линия – етап 2 /в обхвата на отдалечените квартали на гр. Бургас/.

През 2014 г. УО на ОПРР е одобрил искане за прецизиране обхвата на част от предложените в предпроектното проучване параметри след преглед на представена от бенефициента обосновка. Одобрената промяна се състои в промяна на трасетата на част от предвидените в предпроектното проучване велосипедни алеи и разширяване на обхвата на интервенция чрез изграждане на нови такива. Предвидените за изграждане велосипедни алеи условно са разделени в 3 групи:

- Велосипедни алеи по трасето на Бързата автобусна линия, които ще бъдат разглеждани като неразделна част от техническите инвестиционни проекти на Бързата автобусна линия;
- Велосипедни алеи извън трасето на Бързата автобусна линия – Етап 1 /в централна градска част/;
- Велосипедни алеи извън трасето на Бързата автобусна линия – Етап 2 /в обхвата на отдалечените квартали на гр. Бургас/;

Целесъобразността на горепосочените изменения е обоснована от бенефициента посредством подкрепяща документация. Одобрието на измененията не води до съществени промени в

заложените в ППП основни параметри на компонентите. Целите и бюджетът на проекта остават непроменени.

През 2014 г. е сключено допълнително споразумение към договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, обхващащо следните промени:

- увеличаване на общия размер по авансови и междинни плащания до 90% от размера на одобрената БФП;
- възможност за увеличение на общия размер по авансови и междинни плащания до 95% от размера на одобрената БФП, при представяне на банкова гаранция.

През 2014 г. по проекта са осъществени плащания в размер на 2 965 449,86 евро.

➤ **Договор BG161PO001/1.5-02/2011/001 „Подкрепа за интегриран Столичен градски транспорт“**

Общият размер на проекта възлиза на **62 624 478,14 евро**, от които **50 000 000 евро** – БФП и **12 624 478,14 евро** – собствен принос на Столична община. Договорът за предоставяне на БФП е сключен на 23 август 2011 г. и е с продължителност 48 месеца. Одобрен е от Европейската комисия на 13 юни 2012 г.

Проектът предвижда набор от мерки за подобряване качеството на обществения транспорт и насърчаване на екологично чист градски транспорт.

Компоненти на проекта:

- Доставка и СМР на Интелигентна система за контрол на трафика;
- Електронни информационни табла;
- Доставка на 50 бр. нови тролейбуси;
- Маркетингово и правно проучване за навеси на обществения транспорт;
- Модернизация на трамвайната линия по бул. „България“;
- Нова трамвайна линия от Семинарията до кв. „Дървеница“;
- Доставка на Специализиран автомобил.

Напредъкът в изпълнението на проекта през 2014 г. е както следва:

Сключени договори с изпълнители през 2014 г., както следва:

- На 08.01.2014 г. е подписан договор с изпълнител за „Доставка на специализиран автомобил” на стойност 453 414 евро с ДДС;
- На 20.01.2014 г. е подписан договор с изпълнител за „Доставка и монтаж на 600 броя електронни информационни табла” на стойност 1 220 315 евро с ДДС;
- На 24.09.2014 г. е сключен договор с изпълнител на процедурата за информация и публичност.

Приключени договори с изпълнители през 2014 г., както следва:

- Реконструкция на трамваен релсов път, контактна и кабелна мрежа по бул. „България“ – Етап I;
- Доставка на 50 бр. нови тролейбуси;
- Доставка на Специализиран автомобил;
- Доставка на 600 бр. Електронни информационни табла.

След подписването на договор с изпълнител, поради застъпване с друг проект, рехабилитацията на трамвайната линия е разделена на два етапа. В рамките на обхвата на проекта по ОПРР трамвайното трасе се застъпва с друг проект на Столична община за изграждане на пътен възел на две нива на кръстовище при бул. „Акд. И. Е. Гешов“, който ще бъде разположен над трамвайното трасе. Поради застъпване на двата проекта, от страна на Столична община е предложено проектът да бъде разделен на два етапа, като трамвайната линия в обхвата на пътния възел да бъде индикативно обособена като етап II от проекта.

При публикуване на процедурата за изграждане на Интелигентна система за управление на трафика са постъпили жалби, които са разгледани в КЗК и е издадено решение в полза на Възложителя. След което процедурата е продължена, оценени и класирани са офертите на участниците, и е издадено решение на Възложителя за избор на изпълнител. Същото се обжалва пред КЗК.

Обществени поръчки в процес на оценка:

- „Изграждане на нова трамвайна линия от Семинарията до кв. „Дървеница“ – публичното отваряне на офертите по процедурата за избор на изпълнител за изграждане на нова трамвайна линия от Семинарията до кв. „Дървеница“ се състоя на 15.08.2014 г. В допълнение, за строителството на трамвайната линия няма одобрени технически/работни проекти и няма издадено разрешение за строеж. За строежа е разработен и одобрен ПУП – план за регулация, както и идеен проект за трамвайната линия. След Решение на Столичен общински съвет за одобрение на ПУП са получени повече от 20 жалби срещу избора на трасе. В тази връзка Столична община обмисли и проведе консултации с ЕК, относно промяна в обхвата на проекта. Проведени са срещи за редуциране на компонентите на проекта или частична замяна на този компонент;
- „Доставка и монтаж на 420 бр. електронни информационни табла“ – финансирана от освободения ресурс, в следствие на сключване на договори с изпълнители.

Обявяване на процедури през 2015 г.:

- Интелигентна система за управление на трафика – СМР;

През 2014 г. по проекта са осъществени плащания в размер на 16 359 995,21 евро.

➤ Договор BG161PO001/1.5-03/2011/002 „Интегриран градски транспорт на Варна“

Общият размер на проекта възлиза на 58 511 443,45 евро, от които 46 527 474,97 евро – безвъзмездна финансова помощ и 11 983 968,48 евро - собствен принос на община Варна. Договорът за предоставяне на БФП е сключен на 9 юли 2012 г. и е с продължителност на изпълнение 36 месеца. Одобрен е от Европейската комисия на 17 декември 2012 г.

Компоненти на проекта:

- Автоматизирана билетна система;
- Предимство на превозните средства за МГОТ на кръстовищата;
- Система за информация на пътниците в реално време;
- Център за управление на МГОТ;
- ВРТ коридор;
- Подвижен състав;
- Съоръжения за колоездене;
- Подобрения на три крайни спирки;
- Подобрения на производствено- техническата база;

- Мерки за достъпност и подобряване на статичната информация на спирките на МГОТ;

Напредъкът в изпълнението на проекта през 2014 г. е, както следва:

- На 04.08.2014 г. е сключен договор за осъществяване на строителен надзор на депо (8 958 евро с ДДС);
- На 20.08.2014 г. е сключен договор за извършване на независим финансов одит (15 594 евро с ДДС);
- На 04.11.2014 г. е сключен договор за осъществяване на мерки за информация и публичност (477 284 евро с ДДС);
- Издадени са решения на възложителя за избор на изпълнител за:
  - изграждане на коридор за бърза автобусна линия (BRT); изграждане на съоръжения за колоездене; подобрения на три крайни спирки; изпълнение на мерки за подобряване на достъпността;
  - внедряване на автоматизирана билетна система.
- Срещу двете решения на възложителя са постъпили жалби в КЗК;
- През януари 2015 г. предстои издаване на решения на възложителя за избор на изпълнители за:
  - предимство на МГОТ на кръстовища, Система за информация на пътниците в реално време, Център за контрол на МГОТ;
  - извършване на консултантски услуги по чл. 166, ал. 1 от ЗУТ при изпълнение на инженеринг по Компоненти 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8 и 10.

Община Варна е представила искане за сключване на допълнително споразумение (анекс) към ДБФП, касаещо удължаване срока за изпълнение на ДБФП с нова продължителност на проекта 40 месеца и пренасочване на спестен ресурс след сключване на договори за доставка на подвижен състав към компонент 9 „Подобрения на производствено-техническата база” за разширяване обхвата на предвидените строително-монтажни работи. Тъй като както беше уточнено по-горе в текста, проектът на община Варна за интегриран градски транспорт представлява „голям проект” по смисъла на чл. 39 от Регламент (ЕО) № 1083/2006, всяко съществено изменение на първоначално одобрения проект е необходимо да бъде съгласувано с ЕК. След осъществяване на кореспонденция с представители на ГД „Регионална и градска политика“ на ЕК, през декември 2014 г. от страна на ЕК е изразена позиция, че решение на казуса следва да бъде взето от УО на ОПРР. В тази връзка до края на януари 2015 г. УО ще изпрати на бенефициента становище относно исканото изменение.

През 2015 г. предстои обявяването на процедура за избор на изпълнител за подобряване на производствената техническата база.

Натрупано е съществено забавяне в цялостното изпълнение на проекта, като една от причините за това е продължителното провеждане (повече от 7 месеца) на оценителни комисии за избор на изпълнители. До момента, от договорите за СМР/доставка е изпълнен единствено договорът за доставка на подвижен състав. В тази връзка е идентифицирано високо ниво на риск за навременното изпълнение на проекта. Поради високата вероятност от нови обжалвания на решенията за избор на изпълнители, като проблем се очертава възможността избраните изпълнители да не успеят да извършат в изискуемия пълен обем физическите дейности по проекта до края на 31.12.2015 г.

През 2014 г. по проекта са осъществени плащания в размер на 13 347 187,84 евро.

➤ **Договор BG161PO001/1.4-01/2007/001 „Модернизация на структурните звена на НСПБЗН-МВР в Столичния агломерационен ареал и агломерационните ареали на 6-те най-големи града – Пловдив, Варна, Бургас, Плевен, Русе и Стара Загора“**

В рамките на схема BG161PO001/1.4-01/2007 „Подкрепа за ограничаване и предотвратяване на рисковете и щетите при пожари в градските агломерационни ареали“ на 11.12.2013 г. до службите на ЕК е подаден формуляр за кандидатстване и съпътстващи документи на проект ССИ No 2013BG161PR004 „Модернизация на пожарните служби в 86-те агломерационни ареали чрез доставка на пожарни автомобили и оборудване“ (голям проект по смисъла на чл.39 на Регламент №1083/2006) с бенефициент Министерство на вътрешните работи. Съгласно официално получено писмо с коментари по проекта от страна на ЕК (Ref. Ares(2014)1507462 - 12/05/2014), като част от процедура за одобрение на голям проект са изпратени коментари за ревизиране на пакета документи, в резултат на което се налагат изменения във формуляра за кандидатстване. Коментарите на ЕК засягат следните по-важни въпроси: гарантиране на финансовата устойчивост на проекта, отговорностите на един от ключовите експерти, ревизиране на таблицата с индикатори, възможно припокриване на дейности с проекти, изпълнявани по Оперативна програма „Околна среда“ 2007-2013 и допустимостта на ДДС. След ревизиране на формуляра за кандидатстване и предоставяне на допълнителна информация от страна на УО на ОПРР в съответствие с коментарите на ЕК, на 14.10.2014 г. в свое решение ЕК одобрява финансовия принос от ЕФРР в размер на 43 350 000 евро за големия проект. Общата стойност на проекта възлиза на 51 000 000 евро.

Проектът предвижда доставка на нова техника за пожарогасителни и спасителни дейности, с което ще се осигури необходимият технически ресурс за гарантиране пожарната безопасност и защитата на населението в общините на всичките 36 агломерационни ареали:

- автомобили за пожарогасене – лек, среден и тежък тип - общо 199 бр.;
- автомобили за спасителни дейности – тежък тип – общо 6 бр.;
- подедни средства (стълби 30 метра и 42 метра) – общо 31 бр.;
- средства за дихателна защита – 1230 бр. дихателни апарати, 26 бр. компресорни инсталации за зареждане на бутилки за въздушно-дихателни апарати (ВДА), 5 бр. стендове за изпитване на ВДА, 5 бр. стендове за хидростатично изпитване на бутилките за ВДА;
- Лични предпазни средства – 2412 комплекта;
- Отражателно облекло за специално пожарогасене – 205 комплекта;
- Костюми за химическа защита за аварийни екипи – 48 костюма;
- Моторни триони за дърво – 86 бр.;
- Моторни циркуляри – 86 бр.;
- Шлангове – 2660 бр.;
- Стендове за изпитване по показатели „реакция на огън“ и на „устойчивост на огън“ – 2 бр.

Напредък през 2014 г.:

През отчетния период са доставени и въведени в експлоатация:

- 6 бр. автомобили за спасителна дейност;
- 26 бр. автомеханични стълби 30 м.;
- 5 бр. автомеханични стълби 42 м.;

- 86 бр. моторни триони за дърво;
- 86 бр. моторни циркуляри;
- 27 бр. командно-щабни автомобили;
- 43 бр. пожарни автомобили-лек клас;
- 62 бр. пожарни автомобили-среден клас;
- 18 бр. пожарни автомобили-тежък клас;
- 2412 комплекта ботуши, топлозащитни дрехи и каски за пожарникари;
- 205 комплекта топлотразяващо облекло;
- 48 химически костюма

По проекта е планирано да бъдат сключени 10 договора за услуги и 26 договора за доставка на различни видове пожарни автомобили и оборудване. От тях до момента не са сключени договори само по 4 бр. обособени позиции от дейност „Информация и публичност“ и 6 бр. обособени позиции по доставка на пожарни автомобили и оборудване, както следва:

- Извършване на независим одит по етап 2, 3 и 4;
- Изготвяне и тиражиране на презентационен филм по етап 2, 3 и 4;
- Организиране на публични прояви по етап 2, 3 и 4;
- Изработване на печатни и рекламни материали по етап 2, 3 и 4;
- Доставка на 2412 бр. ръкавици за пожарникари;
- Доставка на 2412 бр. колани за пожарникари;
- Доставка на 17 бр. пожарни автомобили среден клас;
- Доставка на 7 бр. пожарни автомобили лек клас;
- Доставка на стенд за изпитване по показател „Реакция на огън“;
- Доставка на стенд за изпитване по показател „Устойчивост на огън“.

Всички обособени позиции, по които не са сключени договори, са на етап обявление на поръчката и в момента се изчаква срока за подаване на документи за кандидатстване. Оставащото време за приключване на договора (до 31.12.2015 г.) е напълно достатъчно за провеждане на поръчките за избор на изпълнител и доставката на планираната техника и оборудване.

➤ **BG161PO001/2.1-01/2007/001/056 „Северна скоростна тангента от км 0+000 до км 16+540“**

Договорът за предоставяне на БФП е сключен на 17.02.2014 г. въз основа на решение на Министерски съвет от 30.01.2014 г., с което е дадено съгласие УО на ОПРР да сключи договор с бенефициента АПИ за предоставяне на БФП по проекта преди окончателното одобрение от страна на ЕК. С решение от 04.06.2014 г. ЕК одобри финансовия принос от ЕФРР на големия проект за изграждане на Северна скоростна тангента. В резултат, минималната цел по ОПРР за 2014 г. е намалена с 91 млн.евро-ЕФРР, с което е намален и рискът от загуба на средства към 31.12.2014 г.

Обект „Северна скоростна тангента“ е обявен за национален обект по смисъла на Закона за държавната собственост и за обект с национално значение по смисъла на Закона за устройство на територията, с Решение на Министерски съвет № 302 от 20.04.2012 г.

Срокът за изпълнение на проекта, включително за представяне на окончателния доклад, е **22 месеца**, като съгласно клауза в договора за БФП, физическото изпълнение на проекта (въвеждане на обекта в експлоатация) следва да приключи до 31.10.2015 г. Стойността на БФП по проекта е **235 млн. лв.** Съгласно решения на КН на ОПРР, освободените средства по приоритетните оси по програмата (с изключение на приоритетна ос Техническа помощ) се насочват за финансиране на проекта за изграждане на Северна скоростна тангента. Към момента наличният събран ресурс за финансиране е в размер на **75 млн. лв.** Оставащият ресурс, който следва да бъде осигурен, възлиза на **159 млн.лв.**

През 2014 г. по проекта са осъществени плащания в размер на 10 089 921,01 евро.

Подписани са договори с изпълнители за:

- „Проектиране и строителство на обект: Северна скоростна тангента от км 0+000 до км 16+540“;
- „Изпълнение на консултантски услуги във връзка с изпълнението на обекта“;
- „Извършване на одит по пътна безопасност на обект: Северна скоростна тангента от км 0+000 до км 16+540" - етап „технически проект“ и етап „преди въвеждане на пътя в експлоатация“.
- Екип за изпълнение на проекта.

Основни проблеми:

С Решение на Министерски съвет № 811 от 21.12.2013 г. (обнародвано в „Държавен вестник“ бр. 2 от 07.01.2014 г.) е извършено отчуждаването на имоти и части от имоти – частна собственост, за държавна нужда, засягащи се от строителството на обект: „Северна скоростна тангента“. В него е предвидено отчуждаването на 669 броя имоти. Броят на имотите, за които има образувани дела, е приблизително 360. Във връзка с големия брой заведени дела, АПИ е направила предложение за одобряване сключването на съдебни споразумения със собствениците на земеделски имоти, обжалвали РМС №811, на средна пазарна цена, определена чрез независима експертиза от лицензиран оценител. На 23.12.2014 г. влиза в сила РМС № 838, с което правителството дава съгласието си, председателят на Управителния съвет на АПИ да проведе преговори за сключване на съдебни споразумения. Преговорите ще се водят със собствениците, които са обжалвали размера на определеното парично обезщетение или нямат влезли в сила съдебни актове. Към момента се изплащат обезщетенията на собствениците, които не са обжалвали. В момента техническият проект на ССТ е приет от Експертен технико-икономически съвет на АПИ. След допускането на предварителното изпълнение проектът ще бъде подаден за издаване на разрешение за строеж.

5. ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ

Съгласно одобрената от ЕК на 1 април 2014 г. трета ревизия на ОПРР, финансовият ресурс за тази приоритетна ос е на стойност **54 093 389 евро**, от които **45 979 381 евро** са европейско финансиране. Общата сума представлява **3,38%** от цялата програма. Третата ревизия на програмата обхваща всички реалокации на финансови средства, извършени към 31.08.2013 г. След тази дата до края на 2014 г. не са извършвани други реалокации на финансови средства по приоритетна ос 5.

5.1. Постигане на целите и анализ на напредъка

Таблица 46. Обявени схеми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ:

	Дата на публику	Общ бюджет*	Нов общ бюджет **, евро	Съ-финансиране от	Нац. финансиране,	Получени проекти 01.01.2014

	ване	евро		ЕФРР, евро(85%)	евро (15%)	– 31.12.2014
BG161PO001/5-01/2008 "Техническа помощ за подготовка, управление, наблюдение, оценка, информация, контрол и укрепване на административния капацитет за изпълнение на ОП "Регионално развитие" 2007-2013 г."	15 април 2008 г.	36 428 255	36 428 255	30 964 017	5 464 238	
BG161PO001/5-02/2012 "В подкрепа за следващия програмен период"	30 март 2012 г.	14 034 962	14 034 962	11 929 718	2 105 244	Процедурата по приемане на проекти е приключена
BG161PO001/5-03/2013 "Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие II"	30 януари 2013 г.	3 630 172	3 630 172	3 085 646	544 526	Процедурата по приемане на проекти е приключена

* Колоната «Общ бюджет евро» отразява бюджетите на отделните схеми в Годишния доклад за изпълнение на ОПРР за 2013 г.

** Колоната «Нов общ бюджет евро» отразява актуализираните бюджети на отделните схеми, в резултат на решенията на КН на ОПРР, взети през 2014 г., за пренасочване на средства между операции и/или приоритетни оси.

5.1.1. Информация за физическия напредък по приоритетната ос

Таблица 48: Информация за физическия напредък по приоритетната ос

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ											
Индикатор за резултат											
Ниво на обществена осведоменост по отношение ОПРР (%)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	0	0	77,8 ⁽¹⁾	77,8
	Целева стойност	Н/П	Н/П	15%	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	40%	40%
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Индикатори за продукт											
Техническа подкрепа, консултации и др. (човекодни)	Постигната стойност	Н/П	360	360	416	1328	1328	1444	1444 ⁽²⁾		1444
	Целева стойност	Н/П	1000	5500	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	15500	15500
	Базова стойност	1500	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Обучени служители на	Постигната стойност	1084	3978	4442	5307	6448	7005	7145	7746		7746

УО (вкл. регионалните му отдели) и бенефициенти (брой)	Целева стойност	Н/П	450	1500	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	4500	4500
	Базова стойност	600	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Проведени заседания на Комитета по наблюдение (брой)	Постигната стойност	1	3	6	8	10	12	14	16		16
	Целева стойност	1	Н/П	6	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	14	14
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Проведени информационни кампании и публични събития съгласно Комуникационния План (брой)	Постигната стойност	7	74	95	134	184	226	271	281		281
	Целева стойност	Н/П	6	20	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	60	60
	Базова стойност	6	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Извършени оценки (брой)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	1	1	2	2	4	4		4
	Целева стойност	Н/П	Н/П	3	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	6	6
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
<p>(1) Отчетената стойност е по данни от социологическо проучване, проведено в рамките на провеждащата се оценка на въздействието от приложените мерки на Комуникационния план за информация и публичност на ОПРР 2007-2013 г. по проект BG161PO001/5-01/2008/077 „Осъществяване на оценка на въздействието на интервенциите по Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г. и на приноса им за изпълнение на хоризонталните политики на ЕС“</p> <p>(2) През отчетният период няма приключил проект, по който се отчита този индикатор.</p>											

Целта на приоритетна ос „Техническа помощ” е да се осигури безпрепятствено изпълнение, наблюдение, оценка, публичност и контрол на програмата, осигурявайки по този начин високо ниво на усвояване на фондовете от ЕС. Поради обхвата и броя на потенциалните бенефициенти, мерките за публичност и информиране са от особено значение. За служителите на УО и бенефициентите на ОПРР дейностите, свързани с изграждането на капацитет, са ключов елемент за осигуряването на успешно управление и изпълнение.

5.1.2. Информация за финансовия напредък по приоритетната ос

Таблица 49. Договорени, изплатени и сертифицирани разходи за периода 01.01.2014 г. - 31.12.2014 г.

Приоритетна ос	Финансово изпълнение		
	Договорено евро	Изплатено евро	Сертифицирани разходи евро
5. Техническа помощ	0,00	11 835 340,13	7 985 221,47

„Стойност договорено” включва само стойността на безвъзмездната помощ по сключените договори през 2014 г. съгласно издадените от Ръководителя на УО на ОПРР Решения за предоставяне на БФП, като не се включва стойността на анексите, сключени през 2014 г.

5.2 Качествен анализ

- *Схема BG161PO001/5-01/2008 - Техническа помощ за подготовка, управление, наблюдение, оценка, информация, контрол и укрепване на административния капацитет за изпълнение на ОП „Регионално развитие” 2007-2013 г.*

Схемата е насочена към подкрепа на дейности, осигуряващи правилното и ефективно програмиране, управление, изпълнение, наблюдение, оценка, информация и контрол на ОПРР, укрепване на административния капацитет на УО и на бенефициентите за успешно изпълнение и осигуряване на висока степен на усвояване на средствата по ОПРР.

През 2014 г. продължава изпълнението на издадените заповеди за БФП с бенефициент УО на ОПРР и на сключените договори за БФП с конкретните бенефициенти-централни администрации.

Проект:	BG161PO001/5-01/2008/077 „Осъществяване на оценка на въздействието на интервенциите по Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г. и на приноса им за изпълнение на хоризонталните политики на ЕС“
Предвидени дейности:	Извършване на оценка на въздействието на интервенциите по ОПРР 2007-2013 г. и на приноса им за изпълнение на хоризонталните политики на ЕС
Заложени индикатори:	Изготвен доклад за извършена оценка на въздействието на интервенциите по ОПРР 2007-2013 г. – 1 бр.; Изготвен доклад за извършена оценка на приноса на интервенциите по ОПРР 2007-2013 г. за изпълнение на хоризонталните политики на ЕС – 1 бр.; Изготвен доклад за извършена оценка на въздействието от изпълнението на мерките по Комуникационния план за информация и публичност на ОПРР 2007-2013 г. – 1 бр.; Изготвен втори тригодишен доклад по наблюдението и контрола при прилагането на програмата, включително на мерките за предотвратяване, намаляване или отстраняване на екологичните щети в резултат на прилагането на ОПРР- 1 бр.;

- *Схема BG161PO001/5-02/2012 „В подкрепа за следващия програмен период”*

Схемата е публикувана на 30 март 2012 г. чрез процедура за директно предоставяне на БФП, като конкретни бенефициенти са 36 общини, центрове на агломерационни ареали. Специфичните цели на схемата са: да се предостави техническа помощ за генериране и подготовка на готови инвестиционни проекти (project pipeline) за кандидатстване по оперативната програма за регионално развитие за периода 2014-2020 г.; да се подпомогнат местните органи в създаването на списък с «готови за финансиране» проекти, които да бъдат включени в ИПГВР.

Общините получиха подкрепа за изготвяне на инвестиционни проекти в пълна проектна готовност по следните теми (компоненти): градска среда, образователна, културна и социална инфраструктура, интегриран градски транспорт. За реализиране на изготвените в рамките на схемата инвестиционни проекти общините ще могат да кандидатстват по Оперативна програма „Региони в растеж” 2014-2020 г.

Процедурата по приемане на готовите продукти от страна на УО на ОПРР се извършва на един етап и се документира чрез попълване на контролен лист от бенефициента и от двама

независими експерти, служители в централната администрация на ГД „Програмиране на регионалното развитие”, като при необходимост биха могли да се наемат външни специалисти, които да преглеждат специфични проектни части или други документи, извън компетенциите на служителите на ГД ОПРР. При прегледа на инвестиционните проекти се оценява съответствието им с одобрените формуляри за кандидатстване (списък на обектите, на дейностите и т.н.), с одобрените от УО на ОПРР ИПГВР и с други специфични документи и изисквания по схемата.

През месец август 2014 г. бяха получени първите 9 бр. инвестиционни проекти по схемата от община Търговище. С това стартира процесът на приемане на готовите продукти от страна на УО. До края на отчетния период в УО на ОПРР са регистрирани 115 бр. инвестиционни проекти на общините Добрич, Казанлък, Враца и Разград, като от тях одобрени от УО на ОПРР до края на 2014 г. са 5 бр. инвестиционни проекти на община Търговище. По време на прегледа на готовите инвестиционни проекти от страна на УО бяха установени пропуски в представените документации, като напр. липса на представени съгласувателни становища на експлоатационните дружества (ВиК, газоразпределително дружество и др.), несъответствия между количествените сметки на проектантите и обобщените количествено-стойностни сметки, липса на представени части от инвестиционните проекти и др., в резултат на което УО извършваше кореспонденция със съответния бенефициент за отстраняване на забележките.

До края на 2015 г., когато е и крайният срок за изпълнение на схемата, се очаква да бъдат приети от УО на ОПРР повече от 700 бр. инвестиционни проекти.

В допълнение, на 15-тото заседание на КН на ОПРР 2007-2013 г. беше взето решение общините Горна Оряховица, Асеновград и Димитровград да бъдат определени за конкретни бенефициенти в рамките на компонент 3 „Общини на средно-големите градове, центрове на агломерационни ареали“ на схема BG161PO001/5-02/2012 „В подкрепа за следващия програмен период“ и да бъдат поканени да подадат проектни предложения с оглед подготовката им за кандидатстване по ОПРР 2014-2020 г. Предвид крайния срок за допустимост на разходите по ОПРР – 31.12.2015 г., беше взето решение проектите да бъдат одобрени под условие, като към сключване на договор за предоставяне на БФП по схемата се пристъпи след като е налице влязло в сила решение за определяне на изпълнители на обществените поръчки за основните дейности по проектите в срок до края на месец април 2015 г.

➤ **Схема BG161PO001/5-03/2013 „Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие II“**

Схемата е публикувана през месец януари 2013 г. чрез процедура за директно предоставяне на БФП, като конкретни бенефициенти са 31 общини на градове от йерархични нива 3 и 4, съгласно одобрената Национална концепция за пространствено развитие за периода 2013 – 2025 г. Целите на схемата са: изработване на ИПГВР, насочени към устойчиво и трайно преодоляване на високата концентрация на икономически, природни и социални проблеми в градовете; да се постигне синергия между действащи или в процес на подготовка и/или актуализация стратегически планови документи за интегрирано устойчиво регионално и местно развитие, секторни политики, програмни документи и устройствени схеми в рамките на градовете.

Общините получиха подкрепа за изготвяне на ИПГВР, които да подпомогнат осъществяването на дългосрочна визия за развитието на градовете, чрез реализация на проекти в градски територии и/или подсистеми в неудовлетворително състояние, с негативни тенденции в развитието и/или с нереализиран потенциал, с привличане и координирано

управление на разнородни инвестиции и подпомогнати от структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС.

През 2014 г. в УО на ОПРР бяха получени първите разработени ИПГВР. В тази връзка, със заповед на Ръководителя на УО от 06.11.2014 г. е създадена междуведомствена работна група за оценка на ИПГВР. До края на отчетния период в УО са получени 7 ИПГВР. Няма одобрени ИПГВР през 2014 г.

➤ Прекратени договори

През отчетния период е прекратен 1 договор за БФП, както следва:

Бенефициент	Договор №	Дата на прекратяване на договора	Причини за прекратяване на договора
Община Пещера	BG161PO001/5-03/2013/027	08.04.2014	Прекратен с цел преодоляване на негативните последици за общината и избягване на двойно финансиране, тъй като общината разработва Общински план за развитие по проект по Оперативна програма „Административен капацитет“

➤ Проекти в процес на изпълнение

Общият брой договори в изпълнение през 2014 г. по Приоритетна ос 5 е 93 броя. Извършени са 5 проверки на място по искания за междинно и окончателно плащане.

Изпълнени дейности по договор от 19.09.2011 г. с предмет „Разработване на социално-икономически анализ за нуждите на оперативна програма за регионално развитие за периода 2014 - 2020 г.“ по проект BG161PO001-5.3.01-0055 „Програмиране на регионалното развитие за периода 2014-2020“:

- ✓ Проведени са работни срещи между Изпълнителя и Възложителя за координиране на дейностите и коментиране на ключови моменти в процеса на изпълнение на договора, във връзка с пълното отразяване на коментари на Възложителя, както и официалните и неофициалните коментари на ЕК по проекта на Оперативна програма „Региони в растеж 2014-2020“;
- ✓ Изпълнителят е представил два междинни и окончателен доклад с приложения към него аналитични доклади по разработването на анализа, като Възложителя е приел шести междинен доклад и аналитичния доклад към него;
- ✓ Представители на изпълнителя участваха с презентации в шест заседания на Регионалните съвети за развитие на районите от ниво NUTS 2;

През 2014 г. приключи проект BG161PO001/5-01/2008/065 „Осъществяване на оценки, свързани с подготовката на Оперативна програма за регионално развитие за периода 2014-2020 г.“:

Изпълнението на проекта подпомогна МРРБ при подготовката на процеса на планиране и програмиране на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г. чрез извършване на задължителните предварителна и екологична оценка на бъдещата програма.

Основната цел на проекта е да се извършат оценки, свързани с подготовката на ОПРР за следващия програмен период 2014-2020 г. – предварителна оценка и екологична оценка и оценка за съвместимостта с предмета и целите на опазване на защитените зони.

Проектът е на обща стойност 173 542,69 евро, с продължителност 22 месеца и съдържа две взаимно обвързани дейности, които са възложени с една обществена поръчка с две обособени позиции.

Изпълненето на дейностите по сключен договор (01.06.2012 г.) с изпълнител по реда на ЗОП с предмет „Извършване на предварителна оценка на ОПРР за програмния период 2014-2020 г.“ са приключили с приемането на окончателния доклад за предварителна оценка на 29.10.2013 г.

Изпълнението на дейностите по сключен договор (01.06.2012 г.) с изпълнител по реда на ЗОП с предмет „Извършване на екологична оценка и оценка за съвместимостта с предмета и целите на опазване на защитените зони на ОПРР за следващия програмен период 2014-2020 г.“ приключи с приемането на окончателния доклад за ЕО на 23.01.2014 г.

Приключили проекти

През отчетния период са приключени **2 проекта** по приоритетна ос 5 „Техническа помощ“, като 1 проект е свързан с изготвяне на анализи, проучвания и актуализация на нормативни актове в подкрепа на ОПРР 2014-2020, с бенефициент Министерство на инвестиционното проектиране, и 1 проект с бенефициент Министерството на регионалното развитие и благоустройството. Целта на проектите е обезпечаване на работата на УО на ОПРР, укрепване на административния капацитет на УО и на бенефициентите за успешно изпълнение и осигуряване на висока степен на усвояване на средствата.

По-важните индикатори на проектите за резултат по приоритетна ос 5 „Техническа помощ“ са, както следва:

- Изработена предварителна оценка на Оперативна програма за регионално развитие 2014-2020 г.;
- Изработена екологична оценка и оценка за съвместимостта с предмета и целите на опазване на защитените зони на Оперативна програма за регионално развитие 2014-2020 г.;
- Изготвен анализ и проучвания с предложения за актуализиране/разработване на нови национални нормативни актове в областта на енергийната ефективност за проектиране, изграждане и обновяване на сгради в съответствие с изискванията на Директива 2010/31/ЕС;
- Изготвен е анализ за определяне на изисквания към съществените характеристики на строителните продукти за тяхната употреба в аспекта на енергийната ефективност.

5.3 Значителни проблеми и мерките, предприети за разрешаването им

През отчетния период не са установени значителни проблеми.

6. ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ

Съгласно изискванията на Регламент 1828/2006, чл. 4/ 2.б, на интернет страницата на ОПРР: www.bgregio.eu се поддържа актуален списък с бенефициентите по програмата, наименованието на операциите и размера на публичните средства, отпуснати за операциите.

През 2014 г. , УО на ОПРР продължи да изпълнява основната си цел чрез достъпност и прозрачност да стимулира и мотивира обществото и целевите групи, за ефективното усвояване на средствата от Европейските фондове. УО информира периодично бенефициентите на ОПРР за всички промени и постигнатият напредък в изпълнението на ОПРР 2007-2013 г., както и за процеса на одобрение на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г. Изпълнението на тази задача стана възможно чрез сключените договори за изработване и разпространение на рекламни и информационни материали, договор за публикации в печатните медии и договорите за излъчванията в електронните медии. Реализираните материали, допринесоха не само за повишаване на информираността на широката общественост и на бенефициентите по Програмата, но и за поддържане на позитивния имидж на ОПРР и реализираният финансов принос на Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие за развитието на регионите в България.

През 2014 г. са изработени и разпространени 4 300 бр. информационни материали на български и английски език, както следва:

- Обща брошура за изпълнението на ОПРР 2007 – 2013 г. - 2 вида – на български език;
- Обща брошура за изпълнението на ОПРР 2007 – 2013 г. – 2 вида – на английски език;
- Годишен доклад на български език;
- Годишен доклад на английски език;
- Книжка „Нов програмен период“ на български език;
- Книжка „Нов програмен период“ на английски език;
- Книжка „JESSICA“ на български език;
- Книжка „ JESSICA“ на английски език;

Информационни събития

През 2014 г. по проект BG161PO001/5-01/2008/022 „Логистично и техническо обезпечаване на конференции, информационни кампании, срещи и други мероприятия, касаещи реализирането на ОПРР и текущата работа по нея” бяха организирани и проведени следните информационни събития, срещи, семинари, обучения и други, свързани с успешното изпълнение на програмата:

- *Четиринадесето и петнадесето заседание на Комитета за наблюдение на ОП „Регионално развитие” 2007-2013 г., съответно през месец юни и декември 2014 г.;*

- *Работна среща на тема „Нов подход на Одитния орган при възлагане на обществени поръчки от бенефициентите по ОП „Регионално развитие“ 2007 – 2013 г.“ – през месец февруари в град София, УО на ОПРР*

- *Работна среща и тематични групи за оптимизиране на процедурите на УО по приключване на ОПРР 2007-2013, Напредък и планирани процедури по ОПРР 2014-2020”- през месец март в град Банско.*

- *Работна среща на Управляващия орган на ОПРР с експерти от екипите, изпълняващи проекти по ОПРР 2007 – 2013 г.- през месец май в град София;*

- *Обучение на тема: „Подобряване на системите за контрол в УО във връзка с осъществяване на предварителен и последващ контрол на процедури за възлагане на обществени поръчки от Бенефициенти по Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г.“ – през месец юни в град София;*

- *Обучение за бенефициенти и УО на ОПРР на тема: „Законосъобразно провеждане на обществени поръчки, съфинансирани със средства от ЕС“ с представители на Европейската комисия и АОП - през месец юли в град София;*
- *Обучение на УО на ОПРР на тема: „Актуализиране на Наръчник за управление и изпълнение на ОПРР – Версия 10“ – през месец декември в град София;*

- *Годишна конференция на Управляващия орган за напредъка по ОПРР и постиженията през 2014 г. – през месец декември в град София;*

- *Организиране и провеждане на едно заседание на тематичната работна група за разработване на оперативна програма „Региони в растеж“ за програмен период 2014 – 2020 г.- през месец май в град София.*

Осигуряване на достъпност, публичност и прозрачност на ОПРР чрез електронни медии и печатни медии

През 2014 г., в рамките на проект BG161PO001/5-01/2008/044 „Осигуряване на прозрачност на процеса по изпълнението на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007 – 2013 г. и популяризирането ѝ чрез електронните и печатни медии”, продължи изпълнението на 6 договора с национални електронни медии (БНТ, БНР, БТВ, НОВА, България он еър, ТВ Европа). През месец октомври 2014 г. приключи изпълнението на 1 договор, сключен с Дарик радио.

Продължава изпълнението на договор за популяризиране на напредъка по ОПРР и изпълнени успешни проекти в националните и регионални печатни медии, сключен през 2012 г. с Медиа шоп. Целта на публикациите е да представят възможностите за финансиране на проекти по ОПРР, стратегически приоритети и актуални новини за ОПРР, както и да популяризират добри и успешни проекти, изпълнени по ОПРР, с финансовата подкрепа на ЕФРР.

През 2014 г. са публикувани 23 материала в национални и регионални печатни медии за популяризиране на ОПРР. В резултат от изпълнението на договорите с електронни медии са излъчени 27 специализирани рубрики и репортажи в национални телевизии, както и 33 информационни предавания в националните радиа – Дарик радио и БНР. Основната цел на специализираните излъчвания и предавания е информиране на широката общественост за изпълняваните проекти по ОПРР и приноса на ЕФРР за развитието на регионите, както и за разпространение на успешни добри практики за мултиплициране на опита от потенциалните бенефициенти на ОПРР, през следващия програмен период 2014 – 2020 г.